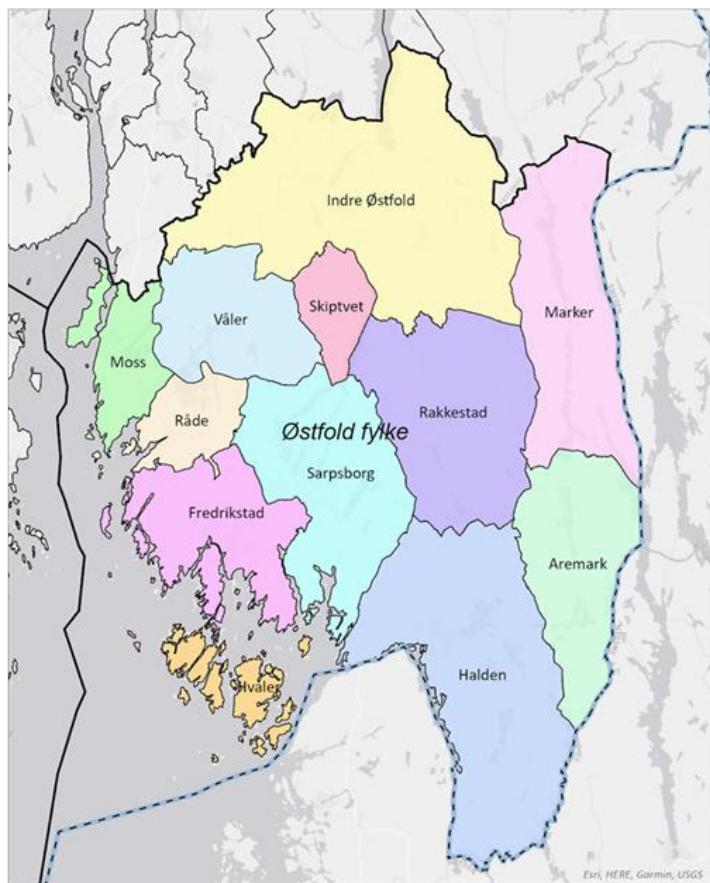

NIVI Rapport 2025:1

Interkommunalt samarbeid i Østfold

Utarbeidet på oppdrag av Statsforvalteren i Østfold,
Buskerud, Oslo og Akershus

Av Geir Vinsand og Daniel Monk Berge

Forord

På oppdrag fra Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus har NIVI Analyse gjennomført en kommunevis kartlegging av det formaliserte interkommunale samarbeidet i Østfold. Kartleggingen bygger på NIVIs kartleggingsmetodikk som er brukt i flere andre fylker, bl.a. i Buskerud i 2021.

Prosjektet er gjennomført i nær kontakt med Statsforvalteren og kommunedirektørene i kommunene. Kontaktperson hos Statsforvalteren har vært rådgiver Ina Lysø Skarvøy, seniorrådgiver Lisbet-Kari Wølner og direktør Tor Håkon Skomsvold. Seniorrådgiver Jette Blomsterberg har bistått med kartutforming. NIVI er ansvarlig for alle analyser og innsamlet materiale. Ansvarlig utredere i NIVI Analyse har vært Geir Vinsand og Daniel Monk Berge.

Sandefjord, 22.desember 2025

HOVEDPUNKTER	4
1 METODISK TILNÆRMING	9
1.1 Formål og bakgrunn.....	9
1.2 Problemstillinger.....	9
1.3 NIVIs definisjon av interkommunalt samarbeid.....	10
1.4 Samarbeid utenfor definisjonen	12
1.5 Kartlegging av omfang og innhold	13
1.6 Gjennomføring og erfaringer	14
1.7 Rapportering	14
2 SAMARBEIDETS OMFANG OG STRUKTUR	15
2.1 Fylkesoversikt for Østfold	15
2.2 Antall ordninger pr kommune.....	16
2.3 Nyetableringer	18
2.4 Konsekvenser av kommunenesammenslutninger.....	20
3 SAMARBEIDETS INNHOLD OG ORGANISERING	22
3.1 Andel som samarbeider om ulike oppgaver	22
3.2 Fordeling av vertskommuneansvar	24
3.3 Bruk av juridiske organisasjonsformer	25
3.4 Tjenestestruktur og effekter på fagmiljø.....	26
4 SEKTORVIS GJENNOMGANG AV DAGENS SAMARBEID.....	29
4.1 Sektorfordeling	29
4.2 Samarbeid om administrasjon.....	29
4.3 Samarbeid om helsetjenester	33
4.4 Samarbeid om sosialtjenester.....	35
4.5 Samarbeid innenfor skoler og barnehager	39
4.6 Samarbeid om planlegging og byggesak	40
4.7 Samarbeid om landbruk og naturforvaltning	41
4.8 Samarbeid om tekniske tjenester	43
4.9 Samarbeid om brannvern og beredskap.....	45
4.10 Samarbeid om kultur.....	49
4.11 Samarbeid om næringsutvikling	50
5 REGIONRÅDENE OG ØVRIG SAMHANDLINGSSTRUKTUR	51
5.1 Regionrådene i Østfold	51
5.2 Søndre Østfold IPR	53
5.3 Mosseregionen IPR	56
5.4 Indre Østfold IPR.....	57
5.5 Samarbeidsarenaen mellom Sarpsborg og Fredrikstad.....	58
5.6 Østfoldrådet	59
5.7 Osloregionen IPR.....	59
5.8 Svinesundskommittén	60
5.9 Grensekomiteen Värmland-Østfold	60
5.10 Forekomst av interkommunale fagnettverk	61
5.11 Samarbeidet med Østfold fylkeskommune.....	62
5.12 Samhandlingsstruktur mellom kommunene og staten	63
5.13 Lovpålagte helsefellesskap	64
6 ERFARINGER MED DAGENS SAMARBEID	66
6.1 Målgruppe og spørsmål	66
6.2 Utfordringer ved interkommunalt samarbeid	66
6.3 Forventet utviklingstrend	66

6.4	Eksempler på vellykket samarbeid	67
6.5	Regionrådenes rolle fremover.....	68
6.6	Gjeldende regelverk for interkommunalt samarbeid	69
6.7	Samarbeid om administrative støttefunksjoner.....	70
6.8	Eksempler på økonomisk innsparing.....	71
7	VURDERINGER FRA NIVI	73
7.1	Mulighetsfylket.....	73
7.2	Tre modeller for kommuneutvikling.....	74
7.3	Store muligheter for bedre samarbeid.....	75
7.4	Anbefalte samarbeidsområder	75
7.5	Prinsipper for fremtidig samarbeid	75
7.6	Behov for sterkere IKT-samarbeid	76
7.7	Innovasjoner i kommunenesamarbeidet	76
7.8	Nærmere om helsekommunekonsept.....	77
7.9	Statens rolle og insentiver.....	78
7.10	Ujevn datakvalitet og feilinformasjon	79

Vedlegg: Oversikt over registrerte samarbeidsordninger for den enkelte kommune

Hovedpunkter

120 formelle samarbeidsordninger

I kartleggingen er det registrert til sammen 120 interkommunale samarbeidsordninger for 12 kommuner i Østfold. Antall ordninger pr kommune varierer fra 33 for Rakkestad til 44 for Aremark. De fem største kommunene Fredrikstad, Sarpsborg, Moss, Indre Østfold og Halden ligger alle på mellom 40-42 ordninger. Gjennomsnittlig antall ordninger pr kommune ligger på 40 for hele fylket. Kommunene i Østfold ligger på topp i samarbeidsnivå sammenliknet med tilsvarende kartlegginger i andre fylker.

Flest ordninger i Søndre Østfold

Blant de 120 samarbeidsordningene finner vi flest mellom kommunene i Søndre Østfold (36) dvs. ordninger hvor det ikke deltar andre kommuner enn de som inngår i regionrådsområdet. Det er færre interne ordninger i Indre Østfold (19) og i Mosseregionen (16). Grenseoverskridende samarbeid på kryss og tvers i fylket er et typisk trekk ved dagens samarbeidsmønster. Det er funnet åtte ordninger der alle eller tilnærmet alle 12 kommunene deltar og 14 samarbeidsordninger som krysser fylkesgrensen mot Akershus eller andre fylker. I Østfold finnes også eksempler på kommunesamarbeid som krysser riksgrensen mot Sverige.

Omfattende samhandlingsstruktur mellom kommuner, fylkeskommunen og staten

Kommuneforvaltningen i Østfold preges av en omfattende samhandlingsstruktur i form av løpende prosjekter, fagnettverk, partnerskap og diverse utvalg, som kommer i tillegg til det formaliserte interkommunale samarbeidet. For Sarpsborg kommune er det alene identifisert over 120 samarbeidsarenaer, hvorav 42 formelle interkommunale ordninger og 55 permanente fagnettverk. Innenfor Helsefellesskap Østfold, som er en lovpålagt samarbeidsstruktur mellom kommunene og Sykehuset Østfold, er det etablert 26 varianter av partnerskap, samarbeidsutvalg, permanente underutvalg, faggrupper, nettverk og andre møtearenaer. Mye av arbeidet med digitalisering, klima og miljø, næringsutvikling, planlegging og regional utvikling preges av nettverksorganisering og løpende prosjekter, ofte med andre enn kommunene selv som eiere og drivere av prosessene.

Økende samarbeid over tid

Kartlegging av oppstartsår for de ulike ordningene tyder på vekst i det formaliserte samarbeidet over tid. 80 prosent av samarbeidsordningene er etablert etter år 2000. Blant dagens samarbeidsordninger er det registrert 22 ordninger med oppstart før år 2000. Det eldste samarbeidet som er registrert er Haldenvassdraget Kanalselskap AS, som ble etabler i 1852, fulgt av Oslofjorden Friluftsråd som ble etablert i 1933.

29 nye samarbeidsordninger etter 2020

Det er funnet 29 samarbeidsordninger som er etablert de siste fem årene. Her finner vi bl.a. nye vertskommuneavtaler og Østfolds eneste eksempel på samarbeid om kulturskole i Indre Østfold. Nyetableringer har skjedd på en rekke lovpålagede oppgaveområder som barnevernvakt, miljørettet helsevern, kommuneoverlege, kommunalt akutt døgn tilbud, voksenopplæring og PP-tjeneste. I løpet av de siste to årene er det etablert samarbeid på uvanlige områder som felles psykososialt kriseteam mellom Marker, Aremark og Skiptvet og et samarbeid om dekommisjonering av nukleær virksomhet ved Haldenreaktoren mellom Halden og Aremark. Det er også grunn til å nevne et nytt samarbeidsinitiativ mellom de to største kommunene gjennom Samarbeidsarena Sarpsborg-Fredrikstad.

Mye samarbeid til tross for kommunesammenslutninger

Under kommunereformen i perioden 2014-2020 ble det gjennomført to kommunesammenslutninger, mellom fem kommuner i Indre Østfold og mellom Moss og Rygge. Begge medførte en viss nedlegging og restrukturering av interkommunalt samarbeid. I Indre Østfold skjedde en markert reduksjon av interkommunale selskaper (IKS), samtidig som nye vertskommuneavtaler ble inngått med nabokommuner. Hvis alle de fire kommunene som tilhører Indre Østfold hadde sluttet seg sammen (Indre Østfold, Marker, Skiptvet og Rakkestad), ville antall interkommunale ordninger gått ned med 40 prosent. Tilsvarende nedgang ville skjedd ved en regional sammenslutning i Mosseregionen (Moss, Råde, Våler og Vestby).

Store variasjoner i samarbeid om ulike oppgaver

Det er beregnet deltakerfrekvens for 53 forskjellige oppgaveområder som viser store variasjoner i samarbeidets innhold. Som hyppige samarbeidsområder regnes oppgaver der over 70 prosent av kommunene deltar i formalisert samarbeid. Her finner vi revisjon, kontrollutvalgssekretariat, interkommunalt arkiv, krisesenter, brann 110-sentral, beredskap mot akutt forurensning (IUA), veteranvakt, legevakt, legevaktcentral og kommunalt akutt døgn tilbud (KAD). Når det gjelder interkommunalt arkiv (Arkiv Øst IKS), deltar alle kommunene unntatt Fredrikstad. Alle unntatt Halden samarbeider om barnevernsvakt, som er en lovpålagt akuttberedskap i barnevernet.

Blant vanlige samarbeidsområder, der mellom 30-70 prosent deltar, finner vi samarbeid om bl.a. brannvesen, responsenter for velferdsteknologi og PP-tjeneste. Rundt halvparten av kommunene samarbeider om renovasjon, felles IKT-tjeneste, innkjøp og voksenopplæring, mens en tredjedel samarbeider om viktige oppgaver som NAV-kontor og kommuneoverlege/samfunnsmedisin.

Blant sjeldne samarbeidsområder, der under 30 prosent av kommunene deltar, finner vi samarbeid om vannforsyning, avløp og renseanlegg. I kartleggingen er det funnet bare to kommuner som samarbeider om hhv. jordmortjeneste (Halden og Aremark), felles kulturskole (Indre Østfold og Skiptvet), lønn og regnskap (Fredrikstad og Hvaler), samt felles landbrukskontor (Moss og Råde).

Fraværende samarbeid på mange områder

Hovedbildet er at de tunge tjenestesektorene er lite berørt av interkommunalt samarbeid. I kartleggingen er det listet opp en rekke andre oppgaver hvor det kan ligge godt til rette for samarbeid uten at det er funnet formelle samarbeidsordninger. Det gjelder bl.a. barneverntjeneste, kommunepsykolog og felles forvaltningskontor for tildeling av ressurskrevende pleie- og omsorgstjenester. Vi finner ingen eksempler på felles plankontor, samarbeid om bygesaksforvaltning, matrikkelføring eller samarbeid om smale kompetansekrede områder som kommuneadvokat/jussamarbeid, personvernombud og fagkompetanse knyttet til bibliotek.

Sentralisert vertskommuneansvar

Hovedinntrykket er at sentrert vertskommunemodell dominerer i alle delregionene, med noen variasjoner. De fem største kommunene i fylket ivaretar vertskommuneansvar for nær 90 prosent av registrerte samarbeidsordninger. I Indre Østfold og Mosseregionen dominerer Indre Østfold og Moss sterkt som vertskommuner. Tallene tyder på en viss arbeidsdeling mellom de største bykommunene i Søndre Østfold dvs. mellom Fredrikstad, Sarpsborg og Halden. Potensialet for arbeidsdeling og bedre spredning av vertskommuneansvar framstår som betydelig i alle kommuneregionene.

Mye administrativ organisering uten overbygning

Nærmere 70 prosent av dagens samarbeidsordninger er organisert uten organisatorisk overbygning dvs. dels som administrativt vertskommunesamarbeid etter kommuneloven (37 prosent) og dels som avtalebasert samarbeid uten spesiell hjemmel (32 prosent). Bruk av selskaper utgjør under en fjerdedel av alle registrerte samarbeidsordninger, fordelt med 9 prosent interkommunale selskaper (IKS) og 13 prosent aksjeselskaper (AS). Bruk av IKS ligger på samme nivå som i Buskerud, men er betydelig mindre utbredt enn i Agder.

Positive effekter på fagmiljø

Kartleggingen tilsier at kommunenesamarbeidet er avgjørende for tilgang til fagkompetanse, kvalitet og bærekraft på mange tjenesteområder. Det gjelder lovpålagede oppgaver innenfor helse- og sosialtjenestene som krisesenter, barnevernvakt, legevakt, kommunalt akutt døgntilbud (KAD) og miljørettet helsevern. Det gjelder også en rekke andre lovpålagede oppgaver som brannvesen, beredskap mot akutt forurensning, renovasjon og PP-tjeneste.

Ulik organisering av beslektede oppgaver

Dagens samarbeid medfører ulik organisering av nært beslektede oppgaveområder, hvor det kan reises spørsmål om behov for bedre samordning og mer felles organisering for nære nabokommuner. Det gjelder innenfor Nav og barnevern, hvor det foreløpig er etablert lite samarbeid. Det gjelder samarbeid om lovpålagede primærhelsetjenester, hvor det er utviklet faste regioner for noen av tjenestene, mens andre preges av vekslende kjøp og salg av tjenester (samfunnsmedisin, miljørettet helsevern, KAD). Det gjelder også kompetansekrede oppgaver innenfor oppvekstsektoren som PPT og voksenopplæring og det gjelder brannvesen og andre viktige beredskapsoppgaver.

Ikke systematisk effekt på tjenestestrukturen

Dagens samarbeid bidrar ikke til systematiske effekter på tjenestestrukturen innenfor de fleste lovpålagede tjenesteområder. Det gjelder med få unntak som krisesenter og legevakt, hvor alle kommunene deltar i formalisert samarbeid. I Østfold er kommunestrukturen avgjørende for tjenestestrukturen på de fleste sentrale oppgaveområder.

Regionrådene funksjon

De tre regionrådene i Østfold ligner hverandre mht. roller og organisering, men er ganske ulike mht. indre struktur og størrelse målt i folketall og areal. Søndre Østfold består av tre byer og to omegnskommuner med til sammen nesten 185.000 innbyggere. Mossregionen med nærmere 87.000 innbyggere er en sentrert byregion med tre omegnskommuner rundt Moss kommune. Vestby i Akershus fylke er i en spesiell situasjon fordi den sørlige delen av kommunen (Son) er en del av Moss tettsted, og fordi Vestby har et delt samarbeid mellom Mossregionen og Follo. Regionrådene har til felles at de er regulert som interessepolitiske organer, på siden av kommunenes tjenesteproduksjon, med rådgivende roller uten beslutningsmyndighet. I alle delregioner kan det reises tvil om regionrådene rådgivende rolle og nettverksbaserte organisering er tilpasset et skarpere utfordringsbilde, som stiller krav til stertere samarbeid om tilretteleggende samfunnsutvikling og operativ tjenesteproduksjon.

Utfordringer knyttet til samordning og styring

I skriftlige tilbakemeldinger fra halvparten av kommunedirektørene og daglige ledere i regionrådene pekes det på samordning og styring som en hovedutfordring ved interkommunalt samarbeid. Forankring og eierskap til interkommunale ordninger i egen organisasjon og styring på tvers av ulik organisasjonsstruktur og kultur kan være utfordrende. Det kan også være ressurskrevende å identifisere og etablere et effektivt samarbeid, bl.a. som følge av et komplisert regelverk. Fra noen av de store kommunene blir det sagt at det kan være vanskelig

å se økonomiske fordeler ved samarbeid med små kommuner. Mindre kommuner peker på at prising av interkommunalt samarbeid kan være vanskelig og at interkommunale organer kan oppleves som fjernt fra det lokalpolitiske nivå. Det blir sagt at politikerne og innbyggerne kan få følelsen av at kommunen blir lagt ned bit for bit.

Voksende behov for samarbeid

Samtlige informanter forventer økt interkommunalt samarbeid, som henger sammen med mangel på arbeidskraft, strammere kommuneøkonomi og godt integrerte kommuneregioner som preges av mange kommunegrenser. Som eksempler på områder hvor det forventes økt interkommunalt samarbeid, pekes det på over 20 forskjellige oppgaver, herunder bl.a. IKT og økonomifunksjoner, spesialiserte oppgaver innenfor helse og oppvekst, barnevern, teknisk drift, beredskapstjenester, planfunksjoner, næringsutvikling og andre regionale utviklingsoppgaver. Lederne forventer at det interkommunale samarbeidet i økende grad vil berøre kommunenes kjerneoppgaver.

Mange eksempler på vellykket samarbeid

Fra Indre Østfold kommune, som har et samordningsorgan for 12 eksisterende vertskommunesamarbeid, blir det vist til at nabokommunene generelt er godt fornøyd med leveransene og samarbeidet. Fra øvrige informanter nevnes en rekke konkrete eksempler. Det gjelder bl.a. Borg Havn IKS, Østre Viken kommunerevisjon IKS, Driftsassistansen i Viken IKS, MOVAR IKS, byvekstavtalen for Nedre Glomma, felles psykososialt kriseteam mellom Marker, Aremark og Skiptvet, samarbeid om støttefunksjoner mellom Fredrikstad og Hvaler og samarbeid om kompetanse, samferdsel, næringsutvikling og regionale planer gjennom regionrådene, herunder bl.a. at Campus Indre Østfold ser etablert som et «landsbyuniversitet» i Mysen.

Behov for å spisse regionrådenes funksjon

Svarene tyder på at alle de tre regionrådene har livets rett og viktige roller å spille i det videre samarbeid. Fra informanter i Søndre Østfold blir det samtidig sagt at det er behov for å avklare og spisse regionrådets rolle, bl.a. når det gjelder det interessepolitiske arbeidet hvor det finnes konkurrerende arenaer gjennom bl.a. Østfoldrådet. Fra Mosseregionen blir regionrådet omtalt som et regionråd som fungerer meget godt. Det blir sagt at Mosseregionen er på vei til å få til noe og at det må jobbes med regionale utviklingsoppgaver i et lengre tidsperspektiv. Fra Indre Østfold fremheves regionrådet som en viktig møtearena der kommunene kan opptre alene og samordne sine interesser. Det vurderes som sannsynlig at ikke-lovpålagede prosjekter, med selvstendig finansiering, kan bli tatt opp med egne prosjektmedarbeidere i regionrådet. Omtalen av hvilke oppgaver som bør ivaretas av regionrådene virker ganske samstemte. Det handler om å utvikle en tydeligere og spissere regional politikk innenfor samferdsel, næringsutvikling, arealforvaltning, klima, energi og utdanning.

Endringsbehov i regelverk for interkommunalt samarbeid

Et flertall av informantene opplever at dagens regelverk er komplekst og at det er behov for bedre veiledning, herunder praktiske eksempler og maler for avtaler, spesielt innen kommunalt oppgavefellesskap, vertskommunemodeller og eksempler på kjøp og salg av tjenester. Noen mener også at dagens regelverk har blitt for komplisert og for omfattende, noe som gjør det ressurskrevende og bidrar til å heve terskelen for å utvikle samarbeid. Det er behov for forenkling av styringsstrukturer, bedre juridisk støtte ved endringer i samarbeid og klargjøring av ansvar og roller ved kvalitetsavvik. Regulatoriske krav knyttet til taushetsplikt og ansvar oppleves å hemme effektivt samarbeid innen helse og barnevern. Det blir sagt at lov om offentlige anskaffelser gir lite handlingsrom for å finne løsninger direkte med andre kommuner.

Flere årsaker til lite samarbeid om administrative funksjoner

I Østfold er det gjennomgående lite formalisert samarbeid om administrative støttefunksjoner. Som årsaker pekes det på ulik systembruk og organisering mellom kommunene og ønske om lokal kontroll og nærbetet til ledelse og ansatte. Det blir pekt på at gevinstene er usikre og at det finnes få økonomiske og juridiske incentiver for å dele administrative funksjoner. Noen mener at det også skyldes manglende kompetanse og bevissthet om muligheten for økonomiske besparelser, med henvisning til felles løsninger i f.eks. forsvaret og staten. Frykt for kommunenesammenslutning nevnes også.

Flere eksempler på økonomisk innsparing

Nesten samtlige informanter mener det finnes eksempler på samarbeid som har medført økonomisk innsparing. Det gjelder f.eks. samarbeid om IKT, lønn, regnskap, innkjøp, driftsassistanse, barnevernvakt, legevakt, brannvesen, vannforsyning, avløpsrensing, renovasjon m.m.

Råd og anbefalinger fra utreder

NIVI mener kommunene i Østfold har særlig gode forutsetninger for å svare på nasjonale utfordringer og selv utvikle bærekraftige løsninger. Utreder peker på tre alternative modeller for kommuneutvikling og anbefaler forsterket samarbeid på konkrete oppgaveområder. Utreder mener sterke faglige argumenter tilsier formalisert samarbeid om inntil 20 prosent av kommunenes kjerneoppgaver, med vekt på oppgaver som ikke direkte berører personrettet tjenesteyting innenfor oppvekst og pleie og omsorg. Et så omfattende interkommunalt samarbeid vil stille krav til samordnet organisering og harmonisering innenfor tre faste kommuneregioner dvs. Søndre Østfold, Mossregionen og Indre Østfold. NIVI vektlegger digital fusjon, balansert samarbeidsmodell og langsiktige avtaler som viktige suksessfaktorer.

Innovasjonsmuligheter i kommunenesamarbeidet

I arbeidet er det identifisert tre interessante muligheter for nyskapende interkommunalt samarbeid. Det dreier seg om utvikling og evt. utprøving av et helsekommunekonsept med utgangspunkt i etablert legevaktsamarbeid og helsehus, hvor Indre Østfold kan ha gode forutsetninger. Sarpsborg og Fredrikstad har nylig etablert en samarbeidsarena hvor det er identifisert flere interessante samarbeidsområder som kan organiseres og prøves ut i et multifunksjonelt kommunalt oppgavefellesskap. Et tredje område dreier seg om regionrådenes roller og oppgaver, hvor det kan utvikles ny modell for samarbeid om tilretteleggende samfunnsutvikling basert på desentralisering og økt ansvar for regionalpolitiske virkemidler.

Behov for fornyelse av statlige incentiver og støtte til kommunal omstilling

NIVI mener staten har et ansvar for å legge til rette for kommuneutvikling langs de to hovedstrategiene som er utpekt som viktigst i siste kommuneøkonomiproposisjonen for 2026. Det er behov for klargjøring av statens interesser og rolle for å legge til rette for interkommunalt samarbeid, med vekt på kritiske oppgaveområder hvor nasjonale interesser er berørt. Etter NIVIs oppfatning er det også behov for gjeninnføring og oppdatering av stimuleringspakke for frivillige kommunenesammenslutninger, som ble etablert under kommunereformen i perioden 2014-2020.

1 Metodisk tilnærming

1.1 Formål og bakgrunn

Formålet med anskaffelsen har vært å få kartlagt og analysert interkommunalt samarbeid i Østfold. Bakgrunnen er at Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus ønsker å ha god oversikt over hvordan kommunene ivaretar sine oppgaver. Utredningen skal brukes som faglig grunnlag for veiledningsoppgaver og løpende kommunedialog overfor kommunene. Utredningen vil ha nytteverdi for tjenesteutviklingen i kommunene og skal brukes som grunnlag for diskusjon om utfordringsbilde og forbedringssarbeid i kommunene. En oppdatert oversikt over interkommunalt samarbeid vil også ha nytteverdi i kommunenes planarbeid og ved utarbeiding av årsberetninger og eierskapsmeldinger.

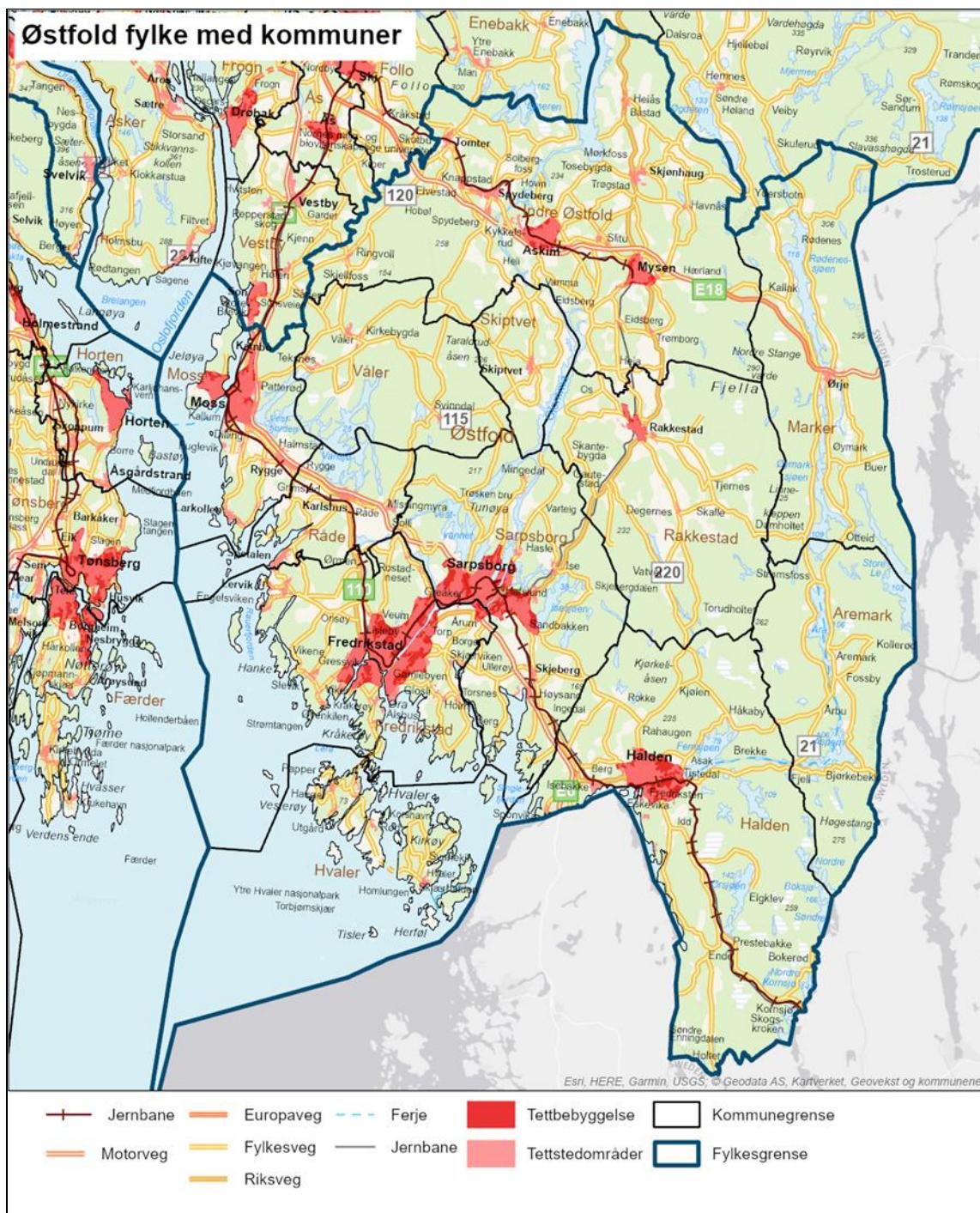
1.2 Problemstillinger

Fra oppdragsgiver ble det forutsatt at utredningen skulle omfatte følgende:

- En kartlegging av alle typer formelle (lovregulerte) interkommunale samarbeid for alle kommunene i Østfold, som beskriver omfang og organisering med mer. Det er i tillegg også ønskelig å få fram omfang og betydning av de mer uformelle samarbeidene, med vekt på organisering av fagnettverk.
- En analyse av funnene i kartleggingen, som ser blant annet på:
 - Endringer og utviklingstrekk i det interkommunale samarbeidet i senere tid.
 - Hva gjennomførte endringer i kommunestruktur, regelverk og andre rammebetinngelser har betydd for interkommunalt samarbeid.
- En drøfting og problematisering av status og framtidsutsikter for interkommunalt samarbeid i lys av dagens utfordringsbilde. Det ble vektlagt at forslag til nye fagområder for samarbeid inkl. forbedringstiltak eller innsparingsmuligheter, bør ligge innenfor regelverket for interkommunalt samarbeid.

Oppdragsgiver pekte i tillegg på særskilte problemstillinger som bør blyses:

- Hvordan styringen av interkommunalt samarbeid fungerer, herunder ansvar og roller som vertskommune og deltakerkommune.
- I Østfold er alle kommunene deltaker i regionsamarbeid, som nå er organisert som interkommunale politiske råd (IPR). Oppdragsgiver mener det er interessant og nyttig å gjøre en sammenligning av hvordan disse fire regionene fungerer, også sett i lys av generalistkommuneutvalgets rapport. Dette inkluderer også forholdet mellom IPR-enes arbeid, og primærkommunenes utfordringer med å levere lovpålagte tjenester og styre sin økonomi.
- Nærmere om utfordringsbildet for de minste kommunene, og hvordan disse kan ivareta sine oppgaver framover.
- Hvordan interkommunalt samarbeid påvirker kompetanse og fagmiljø innenfor det enkelte samarbeid, og hvordan det påvirker kompetansen innenfor den enkelte deltakerkommune.
- I hvilken grad interkommunalt samarbeid har betydning for framtidig rekruttering og kompetansebygging i kommunene, jf. de demografiske endringene vi ser framover.
- Aktuelle forslag til bedre samarbeid framover, blant annet basert på en sammenligning med andre regioner i landet.

Figur 1.1 Oversiktskart Østfold

1.3 NIVIs definisjon av interkommunalt samarbeid

NIVI legger opp til bruk av revidert kartleggingsmetodikk etter mønster av de seneste kartlegginger i Agder (2024), Møre og Romsdal (2023), Buskerud (2021) og Trøndelag (2021). Kartleggingen tar utgangspunkt i følgende definisjon av formalisert interkommunalt samarbeid:

- Avtalebasert samarbeid i form av kjøp og salg av tjenester uten spesiell hjemmel
- Administrativt vertskommunesamarbeid med myndighetsoverføring til en vertskommune etter kommuneloven § 20-2
- Alle former for samarbeid med en organisatorisk overbygning, herunder
 - Vertskommune med felles, folkevalgt nemnd, etter kommuneloven § 20-3

- Interkommunalt politisk råd etter kapittel 18 i kommuneloven
- Kommunalt oppgavefellesskap etter kapittel 19 i kommuneloven
- Interkommunalt selskap (IKS), etter lov om interkommunale selskaper (IKS-loven)
- Aksjeselskap (AS) med kommunal eiermajoritet, organisert etter lov om aksjeselskaper (aksjeloven)
- Andre samarbeidsformer som unntaksvise regnes med, som Samvirke (SA), etter lov om samvirkeforetak (samvirkeloven), Stiftelser (STI) etter lov om stiftelser (stiftelsesloven), ansvarlig selskap etter lov om ansvarlige selskaper og kommandittselskaper (selskapsloven), med solidarisk ansvar (ANS) eller delt ansvar (DA)

Når det gjelder avtalebasert kjøp og salg av tjenester, er det tilstrekkelig at det foreligger et likelydende vedtak på politisk eller administrativt nivå i deltakende kommuner. Stiftelser regnes normalt ikke som interkommunalt samarbeid. Det er i tidligere kartlegginger gjort noen unntak av hensyn til sammenliknbarhet på tvers av kommuner og fylker, samt at det kan forekomme at samme oppgaver er organisert som f.eks. interkommunalt selskap (IKS) og stiftelse.

Brede samarbeidsordninger som innebærer felles regulering av flere forskjellige oppgaver, er i noen grad splittet opp og registrert som flere ordninger. Det gjelder samarbeid om Kommunalt Akutt Døgntilbud (KAD), som kan inngå i samarbeid om legevakt. Det gjelder også MOVAR der kommunene i Mosseregionen har valgt en konsernmodell for vann og avløp, renovasjon og brannvesen. Av hensyn til sammenlignbarhet med andre kommuner er MOVAR registrert som tre samarbeidsordninger, én for hver oppgave.

Når det gjelder aksjeselskaper, vil det som en hovedregel kun bli tatt med selskaper hvor primærkommuner har aksjemajoritet. Det regnes som regel ikke med selskaper hvor kommuner kan ha aksjemajoritet via indirekte eierskap og krysseierskap i interkommunale selskaper og aksjeselskaper.

Samarbeid der staten, fylkeskommunen eller private aktører er dominerende deltagere, regnes ikke som interkommunalt samarbeid, heller ikke medlemsorganisasjoner, foreninger, fagnettverk og midlertidige prosjekter. Også for denne typen samarbeid kan det gjøres unntak for samarbeid som ligger i en gråsonen ifht. definisjonen. Permanente fagnettverk med definerte oppgaver og en selvstendig organisering med felles administrasjon/felles fagressurs vil som regel regnes med som formalisert interkommunalt samarbeid. I prosjektet er det gjennomført en kartlegging av fagnettverk som faller utenfor definisjonen. Formålet har vært å få oversikt over faglig integrasjon på tvers av kommunegrensene. Det er også gjennomført en grov kartlegging av vertikalt samarbeid mellom forvaltningsnivåene dvs. mellom hhv. kommunene og Østfold fylkeskommunene og tilsvarende mellom kommunene og staten.

Figur 1.2 Lovfestede modeller for interkommunalt samarbeid.

Kilde: Veileder om interkommunalt samarbeid etter reglene i kommuneloven. KDD 2023.

1.4 Samarbeid utenfor definisjonen

Alle kommuner deltar i en mengde andre grenseoverskridende organisasjoner og samarbeidsformer enn de som i denne kartleggingen regnes som formalisert interkommunalt samarbeid. Basert på omfattende gjennomganger gjelder det bl.a. følgende:

- Prosjekter av ulik karakter og varighet, kjennetegnet ved midlertidig organisering og finansiering fra f.eks. regionrådet, statsforvalteren, fylkeskommunen eller nasjonale direktorater og departementer. Midlertidige prosjekter er svært vanlig som følge av et helt univers av statlige og andre øremerkede tilskuddsordninger, hvor kommunene kan søke om prosjektfinansiering til alle mulige oppgaver og aktiviteter. En nasjonal kartlegging av øremerkede tilskuddsordninger fra 2017¹ viste at kommuner og fylkeskommuner ble tilført nærmere 45 mrd. kroner utenfor de frie inntektene. Midlene ble tilført gjennom 247 forskjellige tilskuddsordninger som blir forvaltet av 38 ulike offentlige etater. Også fylkeskommunen og KS er viktige kilder til midlertidig prosjektfinansiering.
- Fagnettverk mellom de ansatte eller politikere på ulike geografiske nivåer, mellom nære nabokommuner, på regionrådsnivå, fylkesnivå og på landsplan. I kartleggingen er det funnet 54 fagnettverk for Sarpsborg kommune, som er brukt som eksempel på omfang av fagnettverk jf. kap.5.10. Omfanget er stort og berører i dag alle viktige sektorer og faggrupper i kommunene.
- Samarbeid der fylkeskommunen eller staten er hovedaktører i samarbeidet regnes ikke som interkommunalt samarbeid, herunder:
 - Samhandlingsstrukturen mellom kommunene og Østfold fylkeskommune, som er omfattende bl.a. når det gjelder planlegging og regional utvikling, jf. nærmere omtale i kap.5.11.
 - Fylkesdekkende samarbeid om digitalisering (DigiViken), som innebærer et omfattende samarbeid mellom kommuner og fylkeskommuner.
 - Samarbeid om vannregioner dvs. vannregionforvaltningen der fylkeskommunen er regional vannregionmyndighet og ansvarlig for en regional vannregionplan.
 - Samarbeid mellom bedrifter og virksomheter om inntak til videregående skole og bedriftsintern opplæring (opplæringskontor).
 - Samarbeid innenfor lovpålagte helsefellesskap, herunder samarbeidsavtaler mellom den enkelte kommune og Sykehuset Østfold HF. Det er gitt en nærmere omtale av Helsefellesskapet i Østfold i kap.5.13.
 - Samarbeid om geodata med Kartverket gjennom Fylkesgeodataplan for Oslo, Østfold, Akershus og Buskerud 2025-2028.
 - Samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak (SLT-samarbeid).
 - Beredskapssamarbeid forankret hos Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus dvs. FylkesROS², samt beredskapssamarbeid forankret i politiråd.
- Aksjeselskaper der andre aktører enn kommuner eier mer enn 50 prosent av aksjene, inkludert selskaper med indirekte eierskap. Det er svært vanlig og kan dreie seg om mange ulike aksjeselskaper for enkelte kommuner.

¹ Områdegjennomgang av øremerkede tilskudd til kommunesektoren. Økt treffsikkerhet – bedre effekt – mindre byråkrati Rapport fra ekspertgruppe til KMD og Finansdepartementet 2017.

² FylkesRos 2024. Risiko- og sårbarhetsanalyse for Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus. Statsforvalteren.

- Andre samarbeidsformer som stiftelser, ansvarlige selskap, samvirke, interesseorganisasjoner, foreninger og gjensidige forsikringsselskap. Også slike samarbeidsformer er utbredt i de fleste kommuner. En organisasjon som Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar (LVK) regnes ikke som interkommunalt samarbeid. LVK er en medlemsbasert forening som ble stiftet i 1977 og har i dag rundt 160 medlemskommuner. Norsk kulturskoleråd, som er en nasjonal forening for 346 kommuner med kulturskole, regnes ikke som interkommunalt samarbeid. Heller ikke Stiftelsen Miljøfyrtårn.
- Kystsone- og sjøområdeplaner er heller ikke regnet som permanent interkommunalt samarbeid, med bakgrunn i at utarbeidelsen av slike planer som regel er prosjektorganisert.

Et utvalg av andre typer samarbeidsordninger som er tolket til å ligge utenfor definisjonen av interkommunalt samarbeid er vist i tabellen nedenfor. Oversikten omfatter ikke et stort antall fagnettverk som er gitt en egen omtale og en mengde aksjeselskaper der kommunene er medeiere med mindre eierposter.

Nr	Virksomhet	Nr	Virksomhet
1	Østfoldmuseene	17	Visitøstfold AS
2	Østfold internasjonale teater AS	18	Fredrikstad Energi AS
3	Filmparken AS	19	Fredrikstad Fjernvarme AS
4	Opplevelsessenteret Østfoldbadet AS	20	Retura Østfold AS
5	Galleri F 15 AS	21	Norsk Institutt for Bærekraftsforskning AS (Norsus)
6	Opera Østfold AS	22	Unikom AS
7	Skjærhalden Gjestehavn AS	23	Østlandssamarbeidet
8	Guldhorn SA	24	Nok. Oslo-Senter mot incest og seksuelle overgrep
9	Inspiria Eiendom AS	25	Krapfoss Industrier AS (KIAS AS)
10	Rakkestad flyplass AS	26	Ki Våler AS
11	Kanalens Brygge AS	27	Isarpsborg AS
12	Sjøsiden Moss AS	28	Green Halden AS
13	Smart Innovation Norway AS Halden	29	Halden Kjernekraft AS
14	DC Sarpsborg AS	30	KLP
15	CBRN Sarpsborg-bistandsavtale farlig gods	31	Jernbaneforum Øst
16	Visit Fredrikstad og Hvaler AS		

Tabell 1.1 Virksomheter utenfor definisjonen av interkommunalt samarbeid

1.5 Kartlegging av omfang og innhold

I kartleggingen ble det satt som mål at alle de utvalgte kommunene skulle dekkes med en mest mulig korrekt og oppdatert oversikt over gjeldende formaliserte samarbeidsordninger. Følgende informasjon er så langt det har vært mulig samlet inn om det pågående samarbeidet:

- Navn på samarbeidsordningen*, som kan være formelt navn, et navn som vanligvis brukes eller noen tilfeller et navn som er laget som del av prosjektet
- Dagens deltagere i samarbeidet* dvs. eierkommuner og ev. andre eiere
- Hovedinnhold i samarbeidet*, herunder en stikkordmessig beskrivelse av tjeneste, oppgave eller formål
- Etableringsår* dvs. når ordningen ble etablert første gang, evt. med avvikende deltagelse og organisering
- Juridisk tilknytningsform*, jf. aktuelle samarbeidsformer i definisjonen
- Vertskommune* dvs. hvilken kommune som ivaretar vertskommunefunksjon iht. avtale eller som er administrasjonskommune for ordningen
- Dimensjonering* dvs. faste årsverk i interkommunal tjeneste
- Andre opplysninger* om f.eks. politisk og administrativ organisering, fordeling av eierskap eller nylige endringer i samarbeidet

1.6 Gjenomføring og erfaringer

Kartleggingen har foregått kommunevis i dialog med kommunedirektørene, daglige ledere i de interkommunale politiske rådene og andre kontaktpersoner bl.a. hos oppdragsgiver. Kommunene ble orientert om kartleggingen i brev fra oppdragsgiver datert 14.august 2025.

NIVI har gjennomført en omfattende sporing av samarbeidsordninger og gjort bruk av en rekke kilder og offentlige registre. Oversendte eierskapsmeldinger og direkte kontakt mot kommunedirektørene og ansatte i aktuelle samarbeidsordninger har vært av avgjørende betydning. NIVI har også fått faglige innspill fra fagpersonell hos statsforvalteren og statlige etater som DSB og andre nasjonale kilder over interkommunalt samarbeid.

I løpet av kartleggingsperioden ble det sendt ut kommunevise oversikter i to omganger, den første 26.september og den andre 20.oktober. Etter mottatte innspill og oppdateringer ble kartleggingsfilen ferdigstilt for analyse 7.november 2025. Det er mottatt positiv bekreftelse på at foretatte registeringer gir en dekkende oversikt over det formaliserte samarbeidet fra 10 av 12 kommuner, alle unntatt Skiptvet og Marker. Begge disse kommunene har et nært samarbeid med Indre Østfold kommune og delvis Aremark kommune, som begge har gitt omfattende innspill til kartleggingen. Indre Østfold og Aremark har meget oversikt over sitt interkommunale samarbeid og det er derfor grunn til å tro at også oversiktene for Skiptvet og Marker i all hovedsak er dekkende.

Etter NIVIs vurdering foreligger gode data om forekomst av interkommunalt samarbeid iht. definisjonen og målet med kartleggingen. Det kan finnes ordninger som ikke har kommet med, kanskje særlig knyttet til bilateralt faglig samarbeid mellom nære nabokommuner (kjøp og salg av tjenester).

Når det gjelder formaliserte fagnettverk og øvrig samhandlingsstruktur, kan foreliggende oversikter regnes som en første oversikt. Den faglige samhandlingen er dynamisk og det finnes med sikkerhet mange eksempler på fagnettverk og møtearenaer som ikke er identifisert.

Som ventet har det vært krevende å samle inn relevant innholdsinformasjon om 120 samarbeidsordninger. NIVI har studert vedtekter og samarbeidsavtaler og fått god hjelp i konkretisereringen av samarbeidets innhold og organisering fra fagpersonell i kommunene. NIVI har også fått innspill fra oppdragsgiver. Grunnlaget for analyse av definerte problemstillinger vurderes som godt, men kunne vært bedre særlig når det gjelder samlet årsverksinnsats og størrelse på fagmiljører innenfor ulike oppgaveområder.

Når det gjelder særskilte spørsmål om erfaringer og utfordringer med interkommunalt samarbeid fra oppdragsgiver, ble spørsmålene formidlet til kommunedirektørene og daglige ledere i regionrådene i brev av 7.oktober. Svarfrist ble satt til 20.oktober, som senere ble forlenget til 7.november. Det er mottatt skriftlige tilbakemeldinger fra åtte av 15 informanter. Flere har levert grundige og gode innspill som det er redegjort nærmere for i kap.6.

Flere kommunedirektører har pekt på at de ukentlig får flere forespørsler om å svare på ulike typer undersøkelser. Flere har tatt opp at det er rom for bedre samordning av innhenting av dokumentasjon fra kommunene, bl.a. med henvisning til at KS fortiden gjennomfører et prosjekt om interkommunalt samarbeid som ikke er samordnet med prosjektet i regi av statsforvalteren.

1.7 Rapportering

Fra prosjektet foreligger denne sluttrapporten som er tilgjengelig via Statsforvalteren. Alle NIVIs rapporter legges også ut på www.nivianalyse.no. Resultater fra prosjektet er også formidlet til enkeltkommuner og regionråd i Østfold.

2 Samarbeidets omfang og struktur

I dette kapitlet redegjøres det for samarbeidets omfang målt i antall samarbeidsordninger på ulike geografiske nivåer og pr kommune. Samarbeid på tvers av grensene for de interkommunale politiske rådene (regionrådene) og forekomst av kommuner med samarbeid i flere geografiske retninger blir belyst. Videre beskrives også omfanget av interkommunalt samarbeid på tvers av riksgrensen. I kapitlet gis det også en beskrivelse av etableringsår for de ulike samarbeidsordningene med vekt på nyetableringer de siste 4-5 årene.

2.1 Fylkesoversikt for Østfold

I kartleggingen er det registrert 120 formelle interkommunale samarbeidsordninger fordelt på 12 kommuner i Østfold. Omfang og struktur på det formelle samarbeidet framgår av tabellen nedenfor.

Geografisk nivå	Østfold 2025		Agder 2024		Buskerud 2021*	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Lokalt nivå	47	39	62	39	104	47
Regionrådsnivå	42	35	65	41	88	40
Høyere geografisk nivå	31	26	33	21	29	13
Sum	120	100	160	100	221	100

Tabell 2.1 Forekomst av formelle interkommunale samarbeidsordninger i Østfold, Agder og Buskerud. *I tallene for Buskerud er syv grensekommuner i Vestfold, Telemark og tidligere Viken medregnet.

Østfold har omtrent samme profil på det interkommunale samarbeidet som Agder. Det innebærer at rundt 40 prosent av samarbeidsordningene er etablert på lokalt nivå (39 prosent), som i Østfold betyr mellom to kommuner. Ordninger på regionrådsnivå utgjør vel en tredjedel av ordningene (35 prosent), mens ordninger med bredere regional deltagelse utgjør en fjerdedel (26 prosent). I kartleggingen i Buskerud ble det registrert flere bilaterale ordninger (47 prosent) og færre grenseoverskridende ordninger på høyere geografisk nivå (13 prosent).

Blant de 120 ordningene finner vi flest mellom kommunene i Søndre Østfold (36) dvs. ordninger hvor det ikke deltar andre kommuner enn de som inngår i regionrådsområdet. Det er betydelig færre interne ordninger i Indre Østfold (19) og i Mosseregionen (16). Grenseoverskridende samarbeid på kryss og tvers i fylket er et typisk trekk ved dagens samarbeidsmønster i Østfold.

Ordninger pr kommuneregion	Antall	Prosent
Indre Østfold	19	16
Mosseregionen	16	13
Søndre Østfold	36	30
Grenseoverskridende	50	42
Sum ordninger	120	100

Tabell 2.2 Antall samarbeidsordninger pr regionrådområde

I Østfold er det 50 grenseoverskridende samarbeid, deriblant åtte samarbeidsordninger der alle eller tilnærmet alle primærkommunene i fylket deltar. Det gjelder:

- Østre Viken kommunerevisjon IKS (alle 12)
- Østfold kontrollutvalgssekretariat KO (alle unntatt Aremark)
- Østfoldrådet (alle 12)
- IUA Østfold (alle 12)
- Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Østfold (alle 12)
- Østfold Energi AS (alle 12 med tillegg av Aurskog-Høland)
- Driftsassistansen i Viken IKS (alle 12 med tillegg av Frogn)
- Inspiria Eiendom AS (alle 12 med tillegg av Aurskog-Høland)

Det er funnet 14 samarbeidsordninger som krysser fylkesgrensen mot Akershus eller andre fylker. I tillegg til Østfold Energi AS, Driftsassistansen og Inspiria Eiendom som er nevnt ovenfor, gjelder det ordningene som er listet opp nedenfor. Antall eierkommuner er oppgitt i parentes.

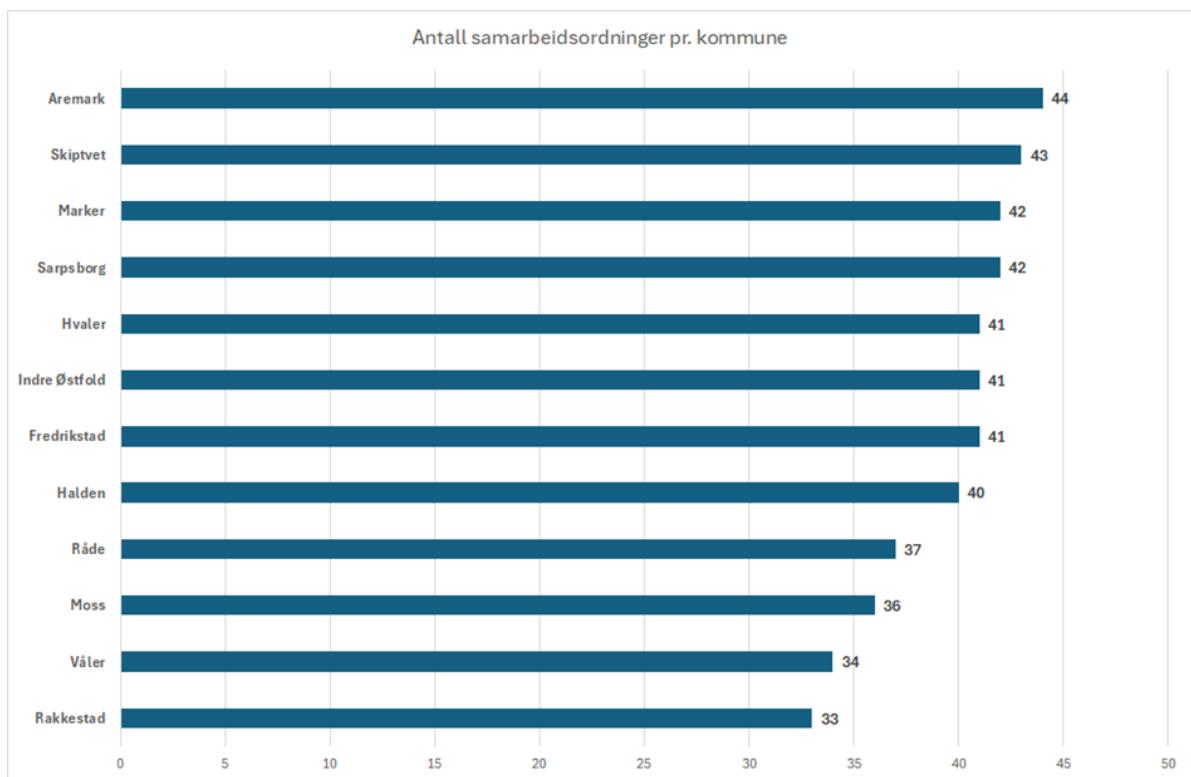
- Ikomm AS (13)
- Ring 4-samarbeidet (16)
- Responssenter Helsevakten (16)
- Fagrådet for Ytre Oslofjord (19)
- Oslofjorden friluftsråd (OF) (23)
- Arkiv Øst IKS (25)
- Øst 110-sentral IKS (29)
- Viken kontrollutvalgssekretariat IKS (VIKUS) (34)
- Osloregionen interkommunale politiske råd (65)
- Kommunekraft AS (130)
- Biblioteksentralen SA (353)

2.2 Antall ordninger pr kommune

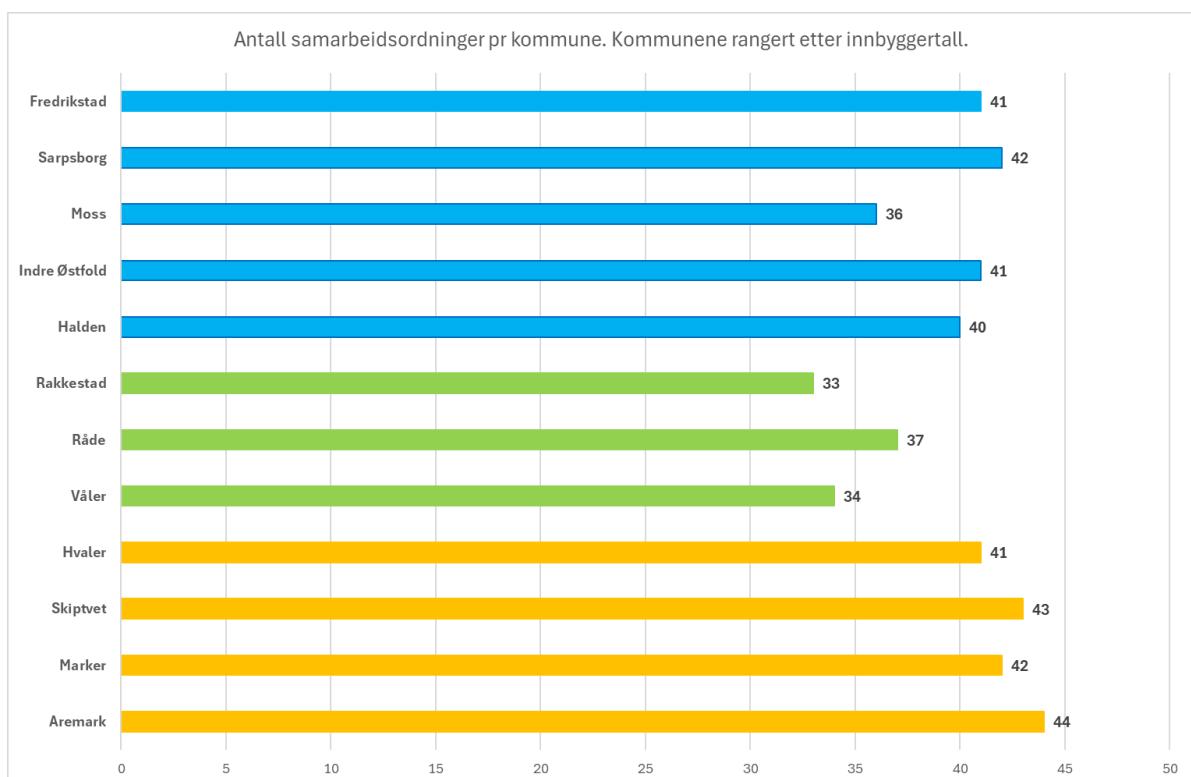
Antall registrerte ordninger pr kommune varierer fra 33 for Rakkestad til 44 for Aremark. Gjennomsnittlig antall ordninger pr kommune ligger på 40 for hele fylket.

Utenom Rakkestad er det Våler (34), Moss (36) og Råde (37) som skiller seg ut med litt færre registrerte ordninger. Aremark (44), Skiptvet (43) og Sarpsborg (42) har flest ordninger og viser at Indre Østfold, Fredrikstad, Hvaler og Halden alle ligger rundt 40 ordninger.

Gjennomsnittlig antall ordninger pr kommune ligger som nevnt på 40 i Østfold. I Agder ble det i 2024 også registrert et gjennomsnitt på 40 ordninger pr kommune. Møre og Romsdal lå på 36 ordninger i 2023, Buskerud på 34 ordninger i 2021 og Trøndelag på 35 ordninger pr kommune i 2020. Referansetallene tilsier at kommunene i Østfold ligger på topp i samarbeidsnivå sammenliknet tilsvarende kartlegginger i andre fylker.

Figur 2.1 Antall formelle samarbeidsordninger pr kommune i Østfold

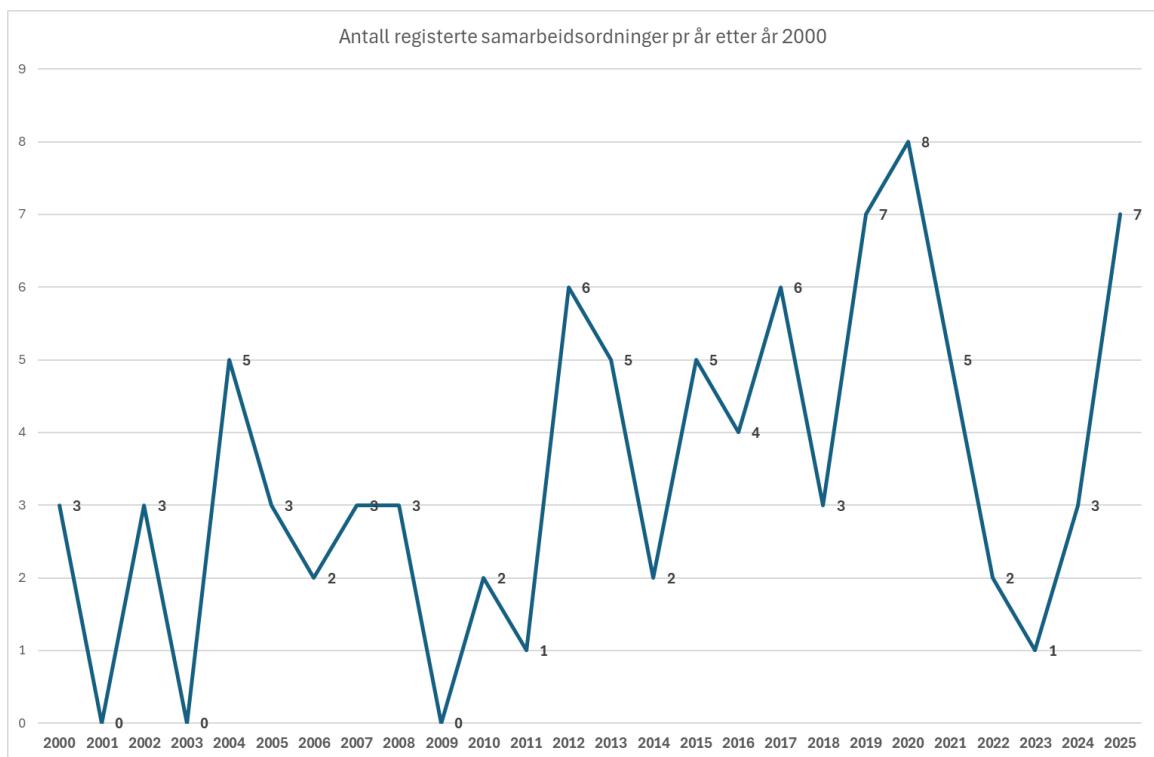

Figur 2.2 Antall samarbeidsordninger pr kommune. Kommunene rangert etter innbyggertall.
Blå farge angir kommuner med over 30 000 innbyggere, grønn farge kommuner med 5-10 000 innbyggere, oransje farge kommuner med under 5 000 innbyggere.

2.3 Nyetableringer

Det er registrert oppstartsår for 111 samarbeidsordninger. Følgende kan oppsummeres om trender og fornyelse av det interkommunale samarbeidet over tid:

- 80 prosent av samarbeidsordningene er etablert etter år 2000. Det dreier seg om 89 ordninger jf. figur nedenfor med oversikt over antall nye ordninger det enkelte år. Det er registrert 22 ordninger med oppstart før år 2000, 7 ordninger som har eksistert «over lengre tid» og 8 ordninger hvor oppstartsår er ukjent. Det er utvist skjønn når det gjelder hva det er rimelig å regne som en nyetablering. En utvidelse av et etablert samarbeid med en ny kommune regnes ikke som en nyetablering. Heller ikke skifte av juridisk tilknytningsform som følge av tilpasninger til ny kommunelov.
- Det eldste samarbeidet som er registrert er Haldenvassdraget Kanalselskap AS, som ble etablier i 1852, fulgt av Oslofjorden Friluftsråd som ble etabliert i 1933. Krisesentrene i Mosseregionen, Fredrikstad og Indre Østfold ble etablert rundt 1980. MOVAR kom til i 1989 og Indre Østfold Renovasjon i 1990. Også flere av attføringsbedriftene som Via3 AS, Viuno AS og Personalpartner AS ble etabliert rundt 1990. For regionrådene er det notert 1989 som oppstartsår for Indre Østfold regionråd, 2004 for Nedre Glomma regionråd som forløper til regionrådet i Søndre Østfold og 2005 som oppstartsår for regionrådet i Mosseregionen.
- I årene etter år 2000 ble mye av dagens samarbeid om IKT, administrative funksjoner og kompetansekrevene velferdstjenester etablert. Flere kommuner etablerte samarbeid om legevakt og miljørettet helsevern i årene etter år 2000, senere også legevaktcentral, kommunalt akutt døgntilbud (KAD) og responsenter for velferdsteknologi (Fredrikstad). Fylkesdekkende samarbeid om veterinærklinikke ble etablert fra 2008. Det kan nevnes at det er etablert to samarbeid om innkjøp de senere årene, dels mellom Fredrikstad og Hvaler i 2018 og dels gjennom Innkjøpssamarbeidet SmartKom Østfold i 2019 (Aremark, Marker og Skiptvet). Det første eksemplet på vertskommunesamarbeid om Nav ble etablert mellom Halden og Aremark i 2019. Tilsvarende samarbeid mellom Skiptvet og Marker ble etablert i 2021.
- Det er funnet 29 samarbeidsordninger som er etablert de seneste årene etter 2020, jf. oversikt nedenfor. I oversikten er det tatt med eksempler på nye vertkommuneordninger i Indre Østfold som kan ha vært organisert på annen måte tidligere (IKS). Her finner vi bl.a. Østfolds eneste eksempel på samarbeid om kulturskole (Indre Østfold). Nyetableringer har også skjedd på en rekke lovpålagte oppgaveområder som barnevernvakt, miljørettet helsevern, kommuneoverlege, kommunalt akutt døgntilbud, voksenopplæring og PP-tjeneste. I løpet av de siste to årene er det etablert samarbeid på uvanlige områder som felles psykososialt kriseteam mellom Marker, Aremark og Skiptvet og et samarbeid om dekommisjonering av nukleær virksomhet ved Haldenreaktoren mellom Halden og Aremark. Det er også grunn til å nevne et nytt samarbeidsinitiativ gjennom Samarbeidsarena Sarpsborg Fredrikstad og et nylig vedtatt samarbeid om etablering av Østfold Barnevernvakt, hvor det er planlagt at kommunene Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Moss og Våler vil delta ved oppstart 1.1.2026.

Figur 2.3 Antall nye samarbeidsordninger det enkelte år. n=111.

Nr	Samarbeidsordning	År
1	Indre Østfold kulturskole	2020
2	Ring 4-samarbeidet	2020
3	Indre Østfold barnevernvakt	2020
4	Indre Østfold legevakt	2020
5	Voksenopplæring Indre Østfold	2020
6	Avlastningshjemmet i Indre Østfold	2020
7	Kommunalt akutt døgntilbud Indre Østfold (KAD)	2020
8	Mortenstua skole Indre Østfold	2020
9	Miljørettet helsevern Sarpsborg-Skiptvet	2020
10	Kommunalt akutt døgntilbud Sarpsborg (KAD)	2020
11	PP-tjeneste i Råde og Våler	2020
12	Interkommunalt skadefellingsslag Indre Østfold	2021
13	Felles tilskuddsforvaltning Marker og Aremark	2021
14	Viltvakt Marker og Aremark	2021
15	Nav Skiptvet-Marker	2021
16	Kommuneoverlege Sarpsborg-Skiptvet	2021
17	Kommuneoverlege og sykehemslege Marker-Aremark	2022
18	IT-samarbeid Sarpsborg	2022
19	Miljørettet helsevern Sarpsborg-Marker	2023
20	Østfoldrådet	2024
21	Viltvakt Fredrikstad og Hvaler	2024
22	Psykososialt kriseteam for Marker, Aremark og Skiptvet	2024
23	Samarbeidsarenaen Sarpsborg-Fredrikstad	2025
24	Sarpsborg krisesenter	2025
25	Østfold regionale PP-tjeneste	2025
26	Kommunalt oppgavefellesskap for dekommisjonering i Aremark og Halden	2025
27	Barnehagemyndighet Råde-Aremark	2025
28	Kommunalt akutt døgntilbud Halden (KAD)	2025
29	Østfold barnevernvakt	2026

Tabell 2.3 Samarbeidsordninger som er etablert etter år 2020 inkl. vertskommuneordninger som kan ha vært organisert på annen måte før kommunesammenslutningen i Indre Østfold.

2.4 Konsekvenser av kommunesammenslutninger

Under kommunereformen i perioden 2014-2020 ble det gjennomført to kommunesammenslutninger som berører dagens kommuner i Østfold³. Det gjelder sammenslutning mellom Moss og Rygge til nye Moss kommune fra 1.1.2020. I Indre Østfold skjedde det en større sammenslutning mellom Askim, Eidsberg, Hobøl, Spydeberg og Trøgstad til Indre Østfold kommune fra samme tidspunkt.

Begge sammenslutningene medførte en viss nedlegging av interkommunalt samarbeid. Mellom Moss og Rygge var det en del bilaterale ordninger som er nedlagt etter sammenslutningen. Det meste av det interkommunale samarbeidet gjelder flere kommuner og er videreført som del av Mossregionen (Moss, Råde, Våler og Vestby) og i form av bredere regionale ordninger. Hvis alle de fire kommunene hadde sluttet seg sammen ville antall interkommunale ordninger gå ned med ca. 40 prosent, som utgjør 15 ordninger.

Når det gjelder Indre Østfold, er bildet mer nyansert. Sammenslutningen mellom fem kommuner medførte en betydelig reduksjon i antall interkommunale selskaper (IKS). En del av oppgavene som var organisert i IKS ble videreført som vertskommuneavtaler og etter 2020 er det etablert nytt samarbeid på flere områder. Hvis Indre Østfold kommune også hadde omfattet nabokommunene Marker, Skiptvet og Rakkestad, ville omfanget på det interkommunale samarbeidet også her blitt redusert med ca. 40 prosent, som utgjør 17 ordninger.

Nedenfor følger en oversikt over endringer i det interkommunale samarbeidet mellom 2019 og 2021 basert på innspill og samarbeid med rådgiver Åsmund Kobbevik i Indre Østfold kommune.

IKS som ble nedlagt

- Askim, Hobøl og Spydeberg Avløpssamarbeid IKS
- Avlastningshjemmet IKS
- Indre Østfold Kommunerevisjon IKS
- Indre Østfold Kontrollutvalgssekretariat IKS
- Indre Østfold Krisesenter IKS
- Indre Østfold Medisinske Kompetansesenter IKS
- Mortenstua skole IKS

KL §27-styre som ble avviklet

- Smaalenene Bedriftshelsetjeneste

Vertskommuneavtaler som ble avviklet

- Innkjøpssamarbeid
- Introduksjonssenter
- Landbrukskontoret Hobøl, Spydeberg og Askim
- NAV-kontor, Spydeberg og Hobøl
- PPT Eidsberg, Marker, Rakkestad, Trøgstad
- PPT Hobøl, Skiptvet, Spydeberg
- Skatteoppkrever for Askim og Skiptvet
- Skatteoppkrever for Hobøl og Spydeberg

³ I tillegg sammenslutningene i Moss og Indre Østfold ble Rømskog sluttet sammen med Aurskog-Høland og overført fra Østfold til Akershus fra 1.1.2020.

- Skatteoppkrever for Eidsberg og Trøgstad

Fusjonert selskap/inngått i eksisterende selskap etter kommunesammenslåing

- Østre Viken Kommunerevisjon IKS
- Østfold Kontrollutvalgs-sekretariat KOF

Etablert vertskommunesamarbeid på grunnlag av avviklet selskap og endringer i samarbeidet etter kommunesammenslutningen

- Avlastningshjemmet i Indre Østfold
- Kommunalt akutt døgntilbud (KAD)
- Indre Østfold Krisesenter
- Indre Østfold legevakt
- Miljørettet helsevern Indre Østfold-Marker (sagt opp)
- Mortenstua skole
- PPT Indre Østfold-Skiptvet (sagt opp)
- Skatteoppkrever Indre Østfold-Skiptvet (blitt statlig)

Regionrådene er videreført, men reorganisert som IPR etter 2020

- Osloregionen interkommunalt politisk råd
- Indre Østfold interkommunale politiske råd

Nyetablert etter kommunesammenslåing

- Indre Østfold Eiendom AS (100% eid av Indre Østfold kommune)

3 Samarbeidets innhold og organisering

I dette kapitlet redegjøres det for hvor mange av fylkets 12 kommuner som samarbeider om ulike oppgaver. Fordeling av vertskommuneansvar og bruk av ulike juridiske organisasjonsformer er nærmere analysert. Videre følger en vurdering av samarbeidets betydning for tjenestestruktur og fagmiljøenes størrelse på sentrale tjenesteområder. Det vises til kap.4 for samarbeid på ulike sektorområder.

3.1 Andel som samarbeider om ulike oppgaver

Nedenfor følger tall for hvor stor andel av kommunene i Østfold som deltar i formalisert interkommunalt samarbeid om homogene oppgavefelt. I oversikten er det tatt med referansetall fra kartleggingene i Agder (2023) og Buskerud (2021). Det er beregnet deltakerfrekvens for 53 mulige samarbeidsoppgaver. For alle de aktuelle oppgavene er det registrert interkommunalt samarbeid i NIVIs kartlegginger, men ikke nødvendigvis i de utvalgte fylkene.

Som hyppige samarbeidsområder regnes oppgaver der over 70 prosent av kommunene deltar i formalisert samarbeid. Her finner vi samarbeid om 14 ulike oppgaver, hvorav samtlige kommuner i Østfold samarbeider om ni områder. Det gjelder revisjon, kontrollutvalgssekretariat, interkommunalt arkiv, krisesenter, brann 110-sentral, beredskap mot akutt forurensning (IUA), veterinærk, legevakt, legevaksentral og kommunalt akutt døgntilbud (KAD). Når det gjelder interkommunalt arkiv, deltar alle kommunene unntatt Fredrikstad i samarbeid om interkommunalt arkiv (Arkiv Øst IKS). Alle unntatt Halden samarbeider også om barnevernsvakt, som er en lovpålagt akuttberedskap i barnevernet. Rundt tre fjerdedeler av kommunene i Østfold samarbeider om arbeidsmarkedsbedrift, miljørettet helsevern og viltforvaltning inkl. skadefellingslag.

Blant vanlige samarbeidsområder, der mellom 30-70 prosent deltar, finner vi samarbeid om bl.a. brannvesen, responsenter for velferdsteknologi og PP-tjeneste. Rundt halvparten av kommunene samarbeider om renovasjon, felles IKT-tjeneste, innkjøp og voksenopplæring, mens en tredjedel samarbeider om viktige oppgaver som NAV-kontor og kommuneoverlege/samfunnsmedisin.

Blant sjeldne samarbeidsområder, der under 30 prosent av kommunene deltar, finner vi samarbeid om avløp, renseanlegg og vannforsyning. I kartleggingen er det funnet bare 2 kommuner som samarbeider om hhv. jordmortjeneste (Halden og Aremark), felles kulturskole (Indre Østfold og Skiptvet), lønn og regnskap (Fredrikstad og Hvaler), samt felles landbrukskontor (Moss og Råde).

Nederst i listen er det listet opp en rekke oppgaver hvor det ikke er registrert noen formelle samarbeidsordninger i Østfold. Det gjelder bl.a. samarbeid om barneverntjeneste, kommunepsykolog og felles forvaltningskontor for tildeling av ressurskrevende pleie- og omsorgstjenester. Vi finner heller ingen eksempler på felles plankontor, samarbeid om bygggesaksforvaltning, matrikkelføring eller samarbeid om smale kompetansekrede områder hvor det kan ligge godt til rette for interkommunalt samarbeid, som kommuneadvokat/jussamarbeid, personvernombud og fagkompetanse knyttet til bibliotek.

Nr	Oppgave	Antall kommuner Østfold 2025 (12K)	Prosent Østfold (12K)	Prosent Agder 2024 (25K)	Prosent Buskerud 2021 (25K)
1	Revisjon	12	100	100	92
2	Kontrollutvalgssekretariat	12	100	100	72
3	Krisesenter	12	100	100	96
4	Brann 110-sentral	12	100	100	100
5	Akutt forurensning IUA	12	100	100	100
6	Veterinærvaktsentral	12	100	100	96
7	Legevaktsentral	12	100	96	92
8	Kommunalt akutt døgntilbud (KAD)	12	100	40	44
10	Interkommunalt arkiv	11	92	100	84
11	Barnevernsvakt	11	92	100	96
12	Arbeidsmarkedsbedrift	9	76	100	68
13	Miljørettet helsevern	9	76	16	60
14	Viltforvaltning, skadefellingslag	9	72	48	84
15	Felles brannvesen	8	67	88	68
16	Responscenter velferdsteknologi	8	67	80	32
17	PP-tjeneste	8	67	64	60
18	Øvrig brannsamarbeid	8	67	8	8
19	Renovasjon, gjenvinning	6	50	96	80
20	Friluftsråd	6	50	92	8
21	Felles IKT-tjeneste	6	50	88	72
22	Innkjøp	5	42	100	52
23	Voksenopplæring	5	42	8	40
24	Felles NAV-kontor	4	33	64	64
25	Spesialskoletjenester	4	33	12	0
26	Kommuneoverlege/samfunnsmed. enhet	4	33	0	56
27	Avløp/reseanlegg inkl. tilsyn	3	25	8	52
28	Interkommunalt havneselskap	3	25	16	8
29	Vannverk/vannforsyning	3	25	8	28
30	Kommunal innkreving	3	25	8	0
31	Jordmortjeneste	2	17	36	40
32	Felles kulturskole	2	17	32	16
33	Lønnssarbeid	2	17	20	24
34	Regnskap	2	17	16	12
35	Felles landbrukskontor	2	17	8	32
36	Regionalt næringsfond	0	0	100	
37	Felles barnevern	0	0	84	56
38	Personvernombud	0	0	80	28
39	Verneområdestyre	0	0	48	24
40	Barnehagetslys	0	0	36	0
41	Studiesenter	0	0	24	0
42	Felles legetjeneste	0	0	24	0
43	Gjesteelever	0	0	16	0
44	Kommunepsykolog	0	0	16	36
45	Kommuneadvokat, jussamarbeid	0	0	16	20
46	Matrikkelføring	0	0	8	0
47	Gjeldsrådgivning	0	0	0	8
48	Gjestebarnehagebarn	0	0	0	0
49	Biblioteksjef/-samarbeid	0	0	0	44
50	Byggesak	0	0	0	0
51	Felles plankontor	0	0	0	0
52	Felles forvaltningskontor/ tildeling tjenester	0	0	0	0
53	Sykehjemsplasser/drift av sykehjem	0	0	0	0

Tabell 3.1 Andel av kommunene som deltar i formalisert interkommunalt samarbeid. Prosent.

3.2 Fordeling av vertskommuneansvar

Fordeling av vertskommuneansvar kan være en indikator på forekomst av kommunale tyngdepunkt og grad av avhengighet mellom store og små kommuner. En oversikt over vertskommuner kan også gi indikasjoner på kommunenes prioritering av balanse i det interkommunale samarbeidet, herunder valg mellom en sentrert og en balansert vertskommunemodell.

I kartleggingen er det registrert vertskommuner/kontorkommuner for 113 av totalt 120 samarbeidsordninger. Begrepet vertskommune inkluderer administrasjons- og kontorkommuner som ikke nødvendigvis har formelt vertskommuneansvar etter kommuneloven.

Ser vi bort ifra 10 vertskommuner utenfor Østfold og syv ordninger uten registrert vertkommune, har vi registrert vertkommune/kontorkommune for 103 av de 120 samarbeidsordningene jf. tabellen nedenfor. Det kan pekes på flere interessante trekk:

- Alle unntatt Våler har vertskommuneansvar for minst ett samarbeid. Råde og Rakkestad er vertskommune for to ordninger, hhv. mens Marker er vertskommune for seks ordninger. For Marker gjelder dette bilaterale ordninger mot Aremark (tilskuddsforvaltning i landbruket, viltvakt og kommuneoverlege/sykehjemslege), men også ordninger der flere kommuner deltar (innkjøpssamarbeidet Smartkom, Haldenvassdraget kanalselskap AS og Visit Indre Østfold).
- Hovedinntrykket er at sentrert vertskommunemodell dominerer i alle delregionene. De fem største kommunene i fylket ivaretar vertskommuneansvar for 90 av 103 ordninger, som utgjør 87 prosent av registrerte samarbeidsordninger.
- I Indre Østfold og Mossregionen dominerer Indre Østfold og Moss sterkt som vertskommuner. I dagens samarbeid er det vanskelig å finne spor av planlagt arbeidsdeling.
- Tallene tyder på en viss arbeidsdeling mellom de største bykommunene i Søndre Østfold dvs. mellom Fredrikstad, Sarpsborg og Halden. Fordelingen skyldes her i stor grad at Fredrikstad har et betydelig vertskommunesamarbeid med Hvaler, Halden i forhold til Aremark og Sarpsborg ifht. Rakkestad og flere andre enkeltkommuner i Indre Østfold.

Denne fordelingen gjenspeiler at mye av dagens samarbeid bærer preg av kjøp og salg av tjenester og pragmatiske samarbeidsordninger som i liten grad er koplet sammen og tilrettelagt for administrativ og politisk styring. Det er grunn til å tro at det er rom for en mer planmessig og helhetlig organisering av samarbeid om kjerneoppgaver i alle fylkets regionale tyngdepunkter, inkludert bedre utnyttelse av nye digitale løsninger og en mer aktiv arbeidsdeling for stedsuavhengige tjenester.

Potensialet for arbeidsdeling og bedre spredning av vertskommuneansvar framstår som betydelig i alle kommuneregionene. I utgangspunktet vil alle kommuner i Østfold kunne ivareta vertskommuneansvar for tilrettelagte oppgaver. Fylket har også flere store kommuner med solid kompetanse og kapasitet til å ivareta verstskommuneansvar for regionale tjenester.

Kommune	Antall ordninger der kommunen ivaretar vertskommuneansvar	Antall ordninger med bistand fra andre kommuner	Antall ordninger totalt
Indre Østfold	22	19	41
Fredrikstad	21	20	41
Sarpsborg	21	21	42
Moss	16	20	36
Halden	10	30	40
Marker	6	36	42
Rakkestad	2	31	33
Råde	2	35	37
Aremark	1	43	44
Hvaler	1	40	41
Skiptvet	1	42	43
Våler	0	34	34

Tabell 3.2 Fordeling av vertskommuneansvar for 103 samarbeidsordninger

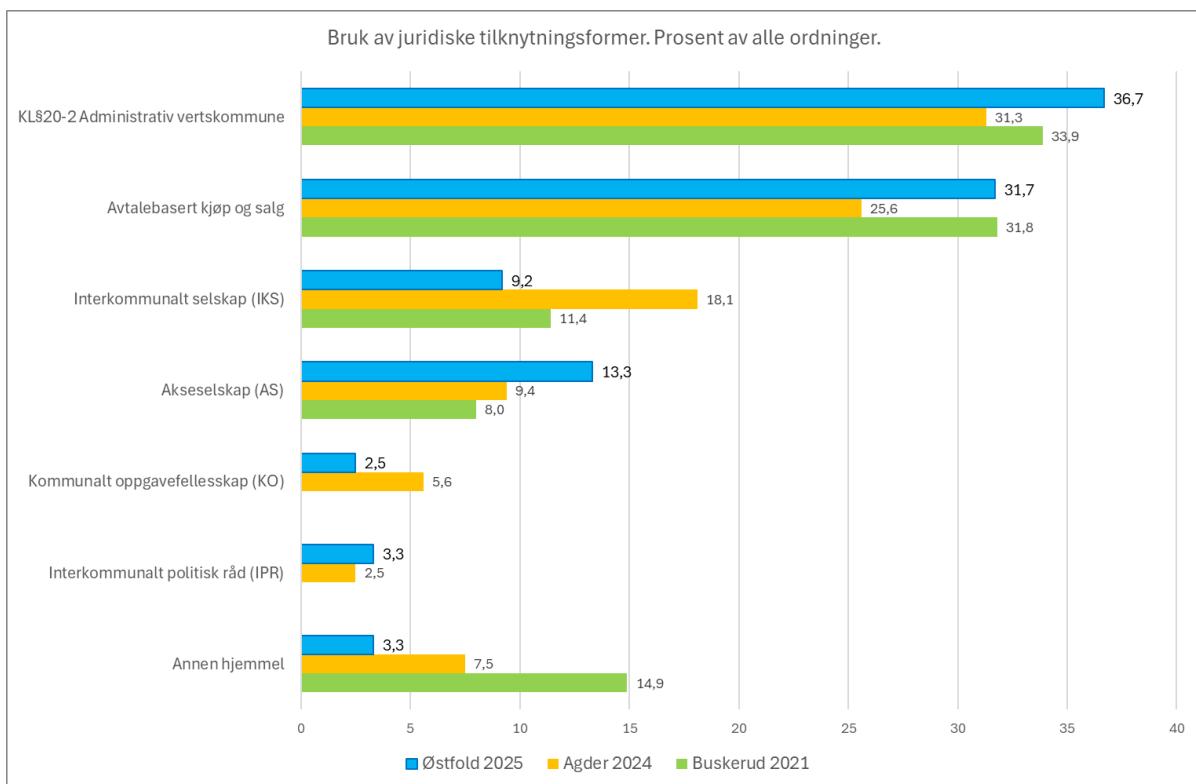
3.3 Bruk av juridiske organisasjonsformer

I kartleggingen er det gjort en vurdering av juridisk hjemmelsgrunnlag for samtlige ordninger, i hovedsak basert på kommunenes egne opplysninger i eierskapsmeldinger, oversendte samarbeidsavtaler og andre beskrivelser av dagens samarbeid. Juridisk form har vært lett å avgjøre for alle selskaper, herunder alle aksjeselskaper (AS) og interkommunale selskaper (IKS).

Nærmere 70 prosent av dagens samarbeidsordninger er organisert uten organisatorisk overbygning dvs. dels som administrativt vertskommunesamarbeid etter kommuneloven (36,7 prosent) og dels som avtalebasert samarbeid uten spesiell hjemmel (31,7 prosent). Bruk av vertkommuneregelverket i kommuneloven ligger omrent på samme nivå som i Agder og Buskerud, mens avtalebasert kjøp og salg av tjenester var noe mindre utbredt i Buskerud i 2021.

Innsamlet informasjon tyder på at reglene om vertskommunesamarbeid i kommuneloven brukes analogt for oppgaver hvor det formelt sett ikke er delegert forvaltningsmyndighet etter kommunelovens regler. Det finnes også eksempler på samarbeid som oppgis å være vanlig avtalebasert hvor det antakelig skulle vært inngått en formell vertskommuneavtale etter kommuneloven. Erfaringer fra kartleggingen tyder på at det er behov for bedre veiledning om delegasjon av myndighet til å treffe enkeltvedtak og eksempler på samarbeid som innebærer offentlig myndighetsutøvelse. I ett tilfelle er det registrert uklarheter knyttet til om kravene til en samarbeidsavtale om kommunalt oppgavefellesskap er oppfylt. Det er også registrert behov for klargjøring av hvilke typer oppgaver som kan legges inn i et kommunalt oppgavefellesskap og tolkning av reglene om konkurranse ved offentlig anskaffelser.

Det kan nevnes at ordninger med bruk av annet hjemmelsgrunnlag dreier seg om to foreninger, (Grensekomiteen Värmland-Østfold og Svinesundkommittén), en medlemsorganisasjon (Oslofjordens friluftsråd) og en samvirkebedrift (Biblioteksentralen SA).

Figur 3.1 Juridisk hjemmelsgrunnlag for interkommunale samarbeidsordninger. Prosent av alle registrerte ordninger i Østfold, Agder og Buskerud. n=120/160/221.

3.4 Tjenestestruktur og effekter på fagmiljø

Basert på andelen av kommunene som samarbeider om ulike oppgaver, jf. kap.3.1, er det grunnlag for å trekke tre konklusjoner om samarbeidets betydning for tjenestestruktur og fagmiljører:

1. Det etablerte interkommunale samarbeidet er avgjørende for tilgang til fagkompetanse, kvalitet og bærekraft på mange tjenesteområder. Det gjelder lovpålagte oppgaver innenfor helse- og sosialtjenestene som krisesenter, barnevernvakt, legevakt, kommunalt akutt døgntilbud (KAD) og miljørettet helsevern. Det gjelder også en rekke andre lovpålagte oppgaver som brannvesen, beredskap mot akutt forurensning, renovasjon og PP-tjeneste. Interkommunalt samarbeid kan også være avgjørende for fagmiljører og tilgang til kompetanse innenfor revisjon, kontrollutvalgssekretariat og støttefunksjoner som IKT og innkjøp.
2. Dagens samarbeid medfører en ganske ulik organisering av nært beslektede oppgaveområder, hvor det kan reises spørsmål om behov for bedre samordning og mer felles organisering for nære nabokommuner. Det gjelder innenfor Nav og barnevern, hvor det foreløpig er etablert lite samarbeid. Det gjelder samarbeid om lovpålagte primærhelsetjenester, hvor det er utviklet faste regioner for noen av tjenestene, mens andre preges av vekslende kjøp og salg av tjenester (samfunnsmedisin, miljørettet helsevern, KAD). Det gjelder også kompetansekrede oppgaver innenfor oppvekstsektoren som PPT og voksenopplæring og det gjelder brannvesen og andre viktige beredskapsoppgaver.
3. Dagens samarbeid bidrar ikke til systematiske effekter på tjenestestrukturen innenfor de fleste lovpålagte tjenesteområder. Det gjelder med ganske få unntak som krisesenter og legevakt, hvor alle kommunene deltar i formalisert samarbeid. Det betyr at kommunestrukturen er avgjørende for tjenestestrukturen på de fleste sentrale oppgaveområder.

Nedenfor følger dokumentasjon av dagens organisering og dimensjonering av hhv. barneverntjenester og Nav-kontor i Østfold med tilgrensende fylker. I Østfold finnes foreløpig ingen kommuner som samarbeider om barnevern. Det er også overraskende få interkommunale barneverntjenester i nabofylker utenom Buskerud. Dagens organisering medfører at Østfold har noen av landets minste barneverntjenester målt i årsverk.

Også når det gjelder Nav-kontorene er det overraskende lite samarbeid i form av felles Nav-kontor for flere kommuner, sett ifht. Trøndelag, Møre og Romsdal og flere andre fylker. I Østfold er det to vertskommunesamarbeid, mellom hhv. Halden og Aremark og Skiptvet og Marker. Fagmiljøenes størrelse varierer betydelig, men mindre enn tilsvarende mellom barneverntjenestene. Det vises til kart og nærmere omtale av barnevern og Nav i kap.4.4.

Nr	Kommune	Årsverk	Nr	Kommune	Årsverk
1	Oslo	801,1	23	Lier	23,5
2	Lillestrøm	170,6	24	Nannestad	20,6
3	Bærum	147,9	25	Aurskog-Høland	19,0
4	Drammen	137,7	26	Nesodden	17,6
5	Fredrikstad	115,4	27	Rælingen	17,4
6	Asker	112,5	28	Frogner	17,1
7	Sarpsborg	90,9	29	Vestby	13,8
8	Nordre Follo	72,7	30	Våler	13,0
9	Moss	67,5	31	Enebakk	13,0
10	Indre Østfold	66,1	32	Rakkestad	12,5
11	Lørenskog	58,5	33	Lunner	10,9
12	Ullensaker	53,7	34	Barneverntjenesten i Numedal	9,5
13	Ringerike	36,3	35	Råde	9,1
14	Nittedal	34,7	36	Gjerdrum	8,6
15	Halden	32,9	37	Hole	7,0
16	Eidsvoll	30,5	38	Jevnaker	6,0
17	Øvre Eiker	30,4	39	Skiptvet	5,8
18	Ås	27,0	40	Hvaler	5,0
19	Nes	25,0	41	Hurdal	4,5
20	Midt-Buskerud barneverntjeneste	24,1	42	Marker	4,1
21	Kongsberg	24,0	43	Aremark	2,0
22	Hallingdal barneverntjeneste	23,8			

Tabell 3.3 Dimensjonering av dagens barneverntjenester i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus. Stillinger i alt pr 31.12.2024 (årsverk). Kilde: SSB kildetabell 12305.

Nav Kontor	Kommune (r)	Ledelsesform	Stattlige årsverk	Kommunale årsverk	Totale årsverk
NAV Fredrikstad	Fredrikstad	Felles - kommune	132,5	111,35	243,85
NAV Sarpsborg	Sarpsborg	Felles - stat	97,67	99,45	197,12
NAV Moss	Moss	Felles - stat	70,2	73,3	143,5
NAV Indre Østfold	Indre Østfold	Felles - kommune	68,3	55,3	123,6
NAV Halden Aremark	Halden og Aremark	Felles - stat	44,5	51,5	96,0
NAV Rakkestad	Rakkestad	Felles - kommune	11,1	8,5	19,6
NAV Våler	Våler	Felles - kommune	3,5	11,5	15,0
NAV Råde	Råde	Felles - kommune	5,6	9,1	14,7
NAV Skiptvet Marker	Skiptvet og Marker	Felles - stat	5,7	6,4	12,1
NAV Hvaler	Hvaler	Felles - kommune	3,5	8,1	11,6
Nav Vestby	Vestby	Felles - stat	16,5	28,8	45,3
Nav Lillestrøm	Lillestrøm	Felles - stat	108,0	140,5	248,5
Nav Ullensaker	Ullensaker	Felles - kommune	72,5	65,1	137,6
Nav Nordre Follo	Nordre Follo	Felles - kommune	63,2	60,81	124,01
Nav Lørenskog	Lørenskog	Felles - stat	49,4	47,5	96,9
Nav Eidsvoll Hurdal	Eidsvoll og Hurdal	Felles - kommune	34,2	35,3	69,5
Nav Aurskog-Høland	Aurskog-Høland	Felles - kommune	18,3	28,5	46,8
Nav Nittedal	Nittedal	Felles - stat	25,5	19,85	45,35
Nav Gjerdrum Nannestad	Gjerdrum og Nannestad	Felles - kommune	16,0	24,0	40,0
Nav Ås	Ås	Felles - kommune	21,5	16,45	37,95
Nav Frogn	Frogn	Felles - stat	13,5	23,0	36,5
Nav Nes	Nes	Felles - kommune	22,6	12,0	34,6
Nav Nesodden	Nesodden	Felles - kommune	15,4	18,7	34,1
Nav Rælingen	Rælingen	Felles - kommune	16,8	13,4	30,2
Nav Enebakk	Enebakk	Felles - kommune	11,1	9,6	20,7
Sum			947,07	978,01	1925,08

Tabell 3.4 Organisering og dimensjonering av Nav-kontor pr. november 2025.

Kilde: Nav Øst-Viken

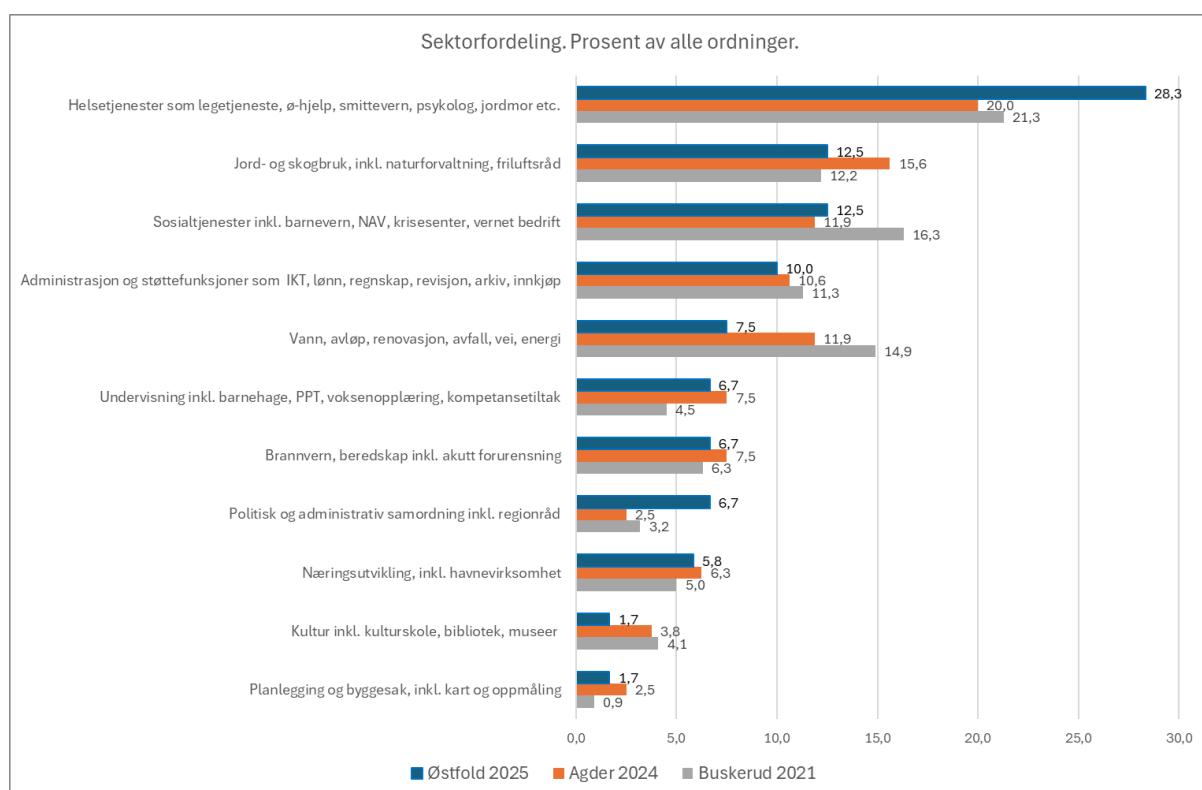
4 Sektorvis gjennomgang av dagens samarbeid

Nedenfor følger beskrivelser av samarbeidets innhold med utgangspunkt i en sektorinndeling av 120 registrerte samarbeidsordninger. På utvalgte områder er det utarbeidet kart som viser samarbeidets geografiske utbredelse i Østfold og aktuelle nabofylker.

4.1 Sektorfordeling

I kartleggingen er det registrert flest samarbeidsordninger innenfor helsetjenestene, som dekker 28 prosent av alle ordninger. Samarbeid innenfor jord- og skogbruk, sosialtjenester og administrasjon og støttetjenester dekker hver for seg 10-12 prosent av alle registrerte ordninger. Samarbeid innenfor teknisk sektor, undervisning og barnehage, brannvesen/beredskap, næringsutvikling og politisk/administrativ samordning ligger på 6-7 prosent. Færrest interkommunale ordninger finner vi innenfor kultursektoren og planområdet, der det kun er registrert noen få samarbeidsordninger.

Sammenliknet med kommunene i Agder finner vi betydelig flere samarbeidsordninger innenfor helse- og sosialtjenestene, mens samarbeidet innenfor teknisk sektor er mindre utbredt i Østfold. Kommunene i Buskerud har omtrent samme samarbeidsprofil som kommunene i Agder, med noen flere ordninger innenfor sosialtjenestene og teknisk sektor.

Figur 4.1 Sektorfordeling av registrerte samarbeidsordninger i Østfold 2025, Agder 2024 og Buskerud 2021. Prosent. n=120/160/221. Kilde: NIVI Analyse

4.2 Samarbeid om administrasjon

I kartleggingen er det funnet 12 ordninger innenfor kommunal administrasjon og støttetjenester.

Under halvparten av kommunene, 5 av 12 kommuner, har etablert et helhetlig samarbeid om IKT. Det er uvanlig lavt ifht. andre fylker og litt overraskende ut fra kommunestruktur og godt

integrerte kommunesamfunn i Østfold. Det formaliserte IKT-samarbeidet preges også av ganske ulike løsninger.

Indre Østfold er medeier i Ikomm AS som betjener 13 kommuner spredt på rundt på Østlandet jf. kartet nedenfor. Ikomm drifter felles IKT-plattform og påtar seg andre oppgaver etter bestilling fra den enkelte kommune. Ikomm AS har kun kommunale eiere med Lillehammer kommune (36,31 prosent) og Indre Østfold kommune (18,46 prosent) som største eiere.

Andre helhetlige løsninger dreier om to bilaterale ordninger, dels mellom Fredrikstad og Hvaler og dels mellom Halden og Aremark.

IT-samarbeidet med Sarpsborg som vertskommune er begrenset til samarbeid om sikker soneløsning, som vil bli endret som følge av overgang til skyløsninger. Dagens samarbeid gjelder for Sarpsborg, Halden, Aremark og Skiptvet.

Det er også funnet overraskende lite samarbeid om administrative støttefunksjoner som lønn og regnskap, hvor bare to kommuner har felles løsning (Fredrikstad og Hvaler).

Når det gjelder innkjøp er det funnet to ordninger, dels Innkjøpssamarbeidet Smartkom mellom Aremark, Marker og Skiptvet og dels innkjøpssamarbeid mellom Fredrikstad og Hvaler. På innkjøpsområdet kan det være flere kommuner som deltar på rammeavtaler og andre deler av samarbeidet enn de som står som står som formelle samarbeidspartnere.

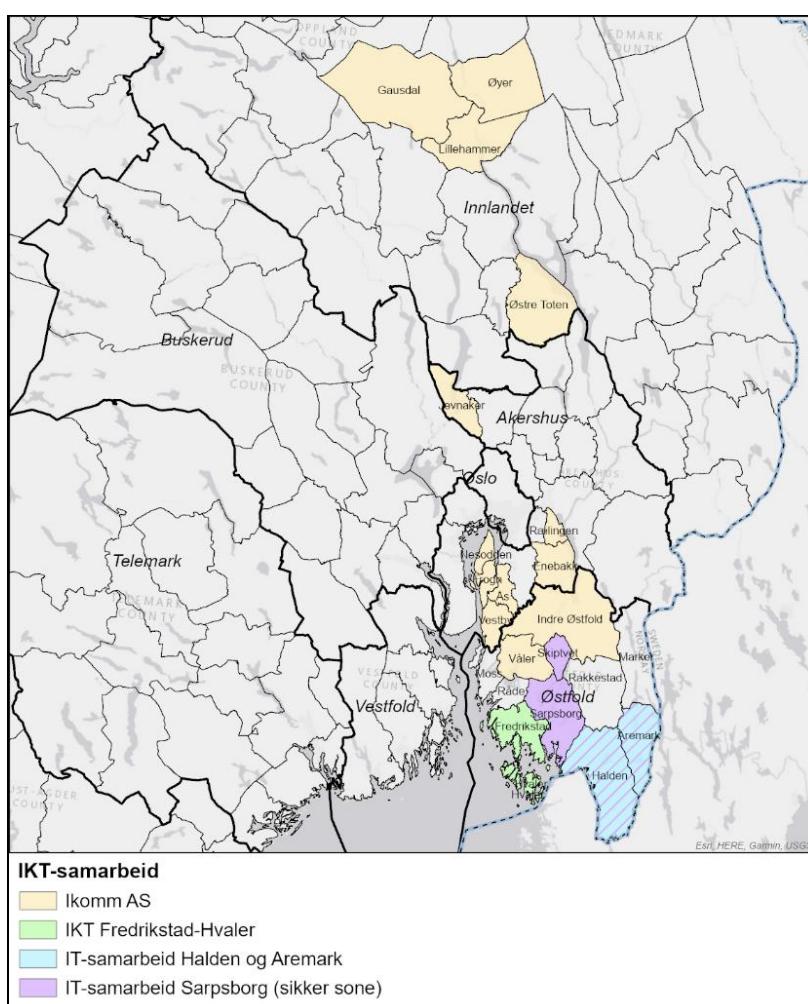
I Østfold er det ikke funnet noen eksempler på formalisert samarbeid om kommuneadvokat/jussamarbeid. Det samme gjelder personvernombud, hvor f.eks. 80 prosent av kommunene i Agder deler på fagkompetanse gjennom to brede samarbeidsordninger. Den ene med forankring i Det Digitale Vestre Agder IKT, den andre med Arendal som vertskommune.

Samarbeid om revisjon gjennom Østre Viken kommunerevisjon IKS dekker samtlige 12 kommuner i fylket. Det gjelder også samarbeid om kontrollutvalgssekretariat gjennom Østfold kontrollutvalgssekretariat KO (ØKUS), med unntak for at Aremark kommune er med i Viken kontrollutvalgssekretariat IKS (VIKUS).

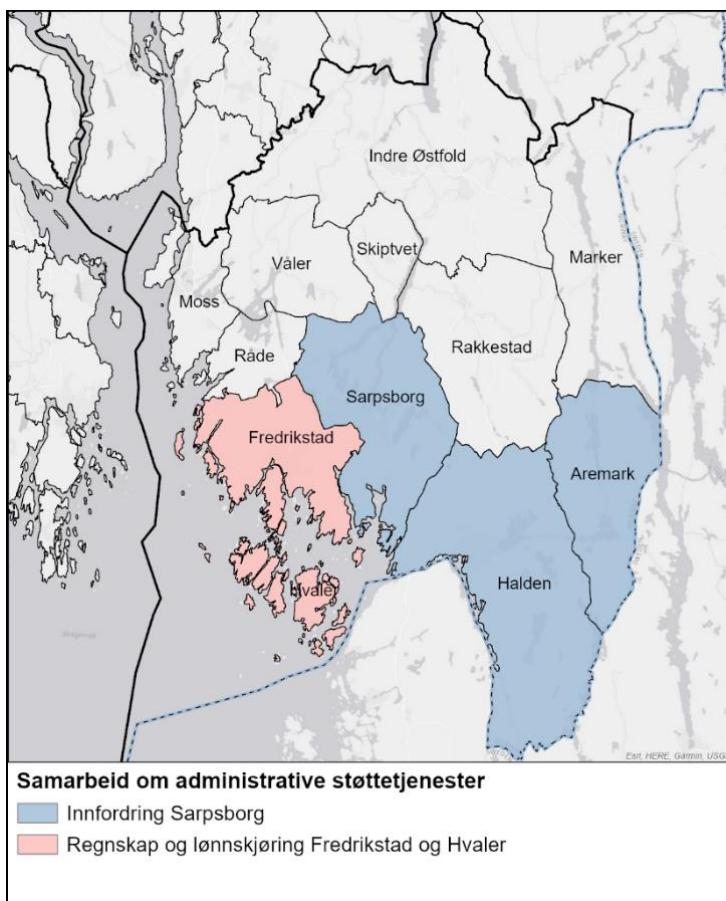
Vi finner også en litt spesiell løsning for Arkiv Øst IKS, som er et samarbeid mellom 25 primærkommuner og Østfold fylkeskommune. Her deltar alle kommunene i Østfold med unntak for Fredrikstad.

Nr	Navn	Deltakerkommuner
1	Ikomm AS	Indre Østfold, Våler, Vestby, Ås, Enebakk, Frogner, Nesodden, Rælingen, Jevnaker, Østre Toten, Gausdal, Øyer, Lillehammer
2	IT-samarbeid Halden og Aremark	Halden, Aremark
3	IT-samarbeid Sarpsborg	Sarpsborg, Halden, Skiptvet, Aremark
4	IKT Fredrikstad-Hvaler	Fredrikstad, Hvaler
5	Regnskap og lønnskjøring Fredrikstad og Hvaler	Fredrikstad, Hvaler
6	Innfordring Sarpsborg	Sarpsborg, Halden, Aremark
7	Innkjøpssamarbeidet Smartkom Østfold	Aremark, Marker, Skiptvet
8	Innkjøpssamarbeid Fredrikstad og Hvaler	Fredrikstad, Hvaler
9	Østre Viken kommunerevisjon IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
10	Østfold kontrollutvalgssekretariat KO (ØKUS)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker
11	Viken kontrollutvalgssekretariat IKS (VIKUS)	Aremark, Asker, Aurskog-Høland, Bærum, Drammen, Eidsvoll, Enebakk, Flesberg, Flå, Frogner, Gjerdrum, Hol, Hole, Hurdal, Kongsvinger, Krødsherad, Lier, Lillestrøm, Lørenskog, Modum, Nannestad, Nes, Nesodden, Nittedal, Nore og Uvdal, Ringerike, Rollag, Rælingen, Sigdal, Ullensaker, Vestby, Øvre Eide, Ås
12	Arkiv Øst IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Nordre Follo, Ås, Nesodden, Vestby, Enebakk, Ullensaker, Lillestrøm, Eidsvoll, Rælingen, Aurskog-Høland, Gjerdrum, Hurdal, Nannestad, Nes, med tillegg av Østfold fylkeskommune

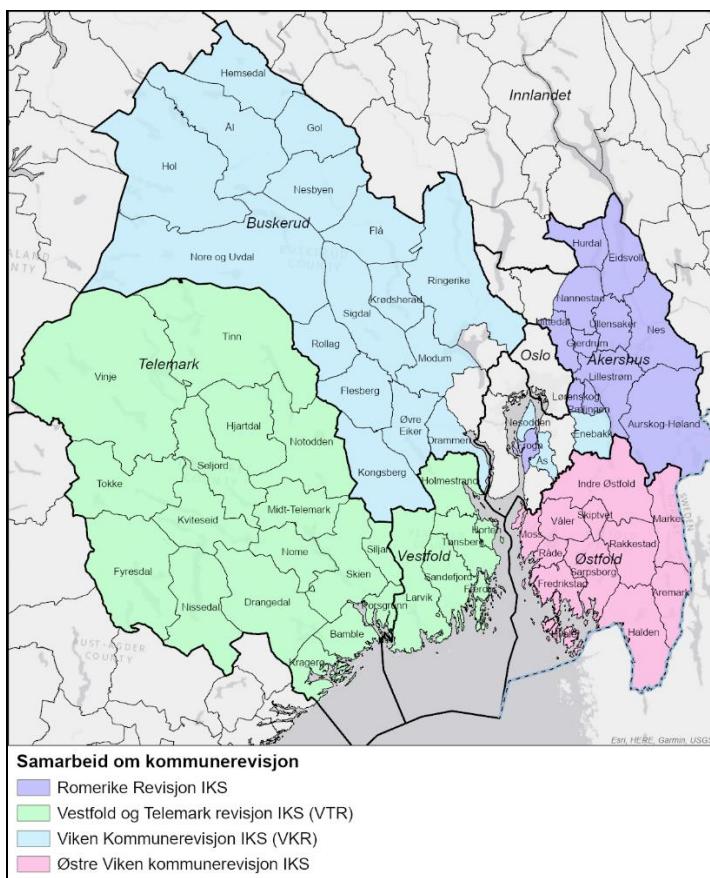
Tabell 4.1 Interkommunale samarbeidsordninger innenfor administrasjon og støttetjenester

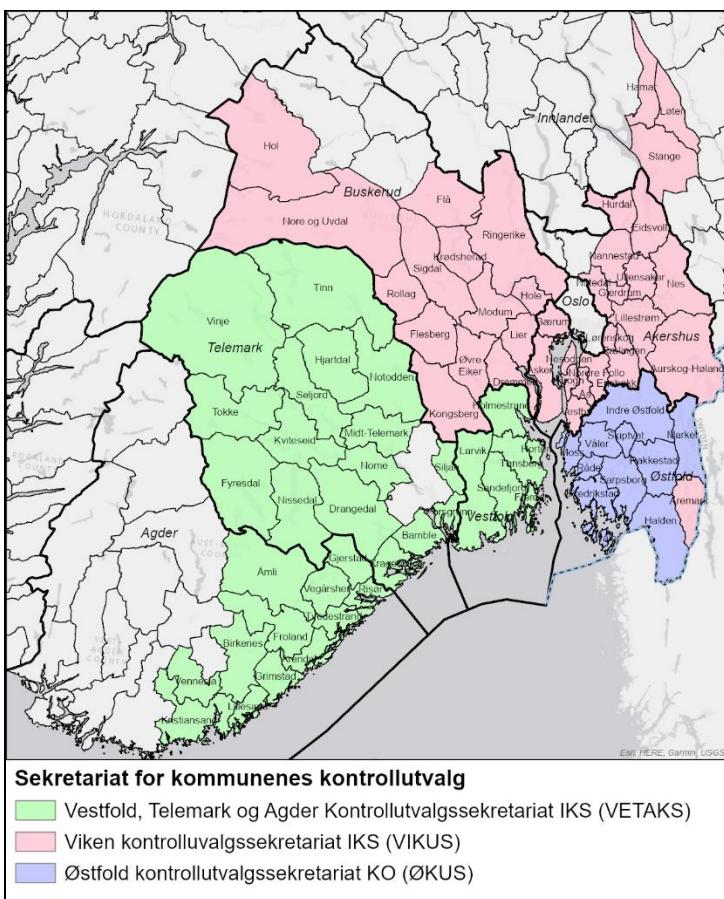
Figur 4.2 Samarbeid om IKT-tjenester

Figur 4.3 Samarbeid om andre administrative støttetjenester

Figur 4.4 Samarbeid om kommunerevisjon

Figur 4.5 Samarbeid om kontrollutvalgssekretariat

4.3 Samarbeid om helsetjenester

I kartleggingen er det registrert 34 samarbeidsordninger innenfor kommunehelsetjenester. Det er med få unntak ikke registrert interkommunalt samarbeid om eldreomsorg og andre typer pleie- og omsorgstjenester som utgjør hoveddelen av helse- og omsorgssektoren i kommunene.

Samarbeid om legevakt, legevaktsentral (LVS) og kommunalt akutt døgntilbud (KAD) er fylkesdekkende og organisert i fem strukturer jf. kartet nedenfor. Dette er sammenhørende tjenester som kan være organisert og avtalefestet som en samordnet løsning som i Østfold, men ofte er det ikke slik.

Legevaktcentralene, som er døgnkontinuerlig mottak av medisinske henvendelser fra publikum på telefon 116117, er ofte organisert i større distrikter enn legevaktdistriktene. På landsplan finnes 94 legevaktcentraler og 167 legevakter, hvorav 83 legevakter er enhetskommunale og 84 interkommunale. Dette tall fra 2024 hentet fra den siste kartleggingen til Nasjonalt kompetansesenter for legevaktmedisin⁴. Det er også interessant at samarbeidet om kommunalt akutt døgntilbud (KAD) ser ut til å følge legevaktorganiseringen i Østfold.

For andre lovpålagte kommunehelsetjenester preges dagens samarbeid av spredte og stor grad bilaterale løsninger. Det gjelder samarbeid om samfunnsmedisin, herunder kommuneoverlegefunksjon og miljørettet helsevern. Det gjelder også samarbeid om smale kompetansekrevede oppgaver som jordmortjeneste, kreftomsorg, demenstilbud, habilitering og rehabilitering, herunder bl.a. fysio- og ergoterapi. ROP- og FACT-samarbeid, som er et teambasert tilbud til innbyggere som sliter med rus og psykiske lidelser, omfatter fire

⁴ Legevaktorganisering i Norge. Rapport fra Nasjonalt legevaktregister 2024. Rapport nr.4-2024.

komuner dvs. Moss og Våler, samt Fredrikstad og Hvaler. Det er ikke registrert noen samarbeid om kommunepsykolog og det er ifølge kartleggingen ingen som har etablert helhetlig samarbeid om de lovpålagte kommunehelsetjenestene, slik det er funnet eksempler på i bl.a. Trøndelag⁵ og Agder⁶.

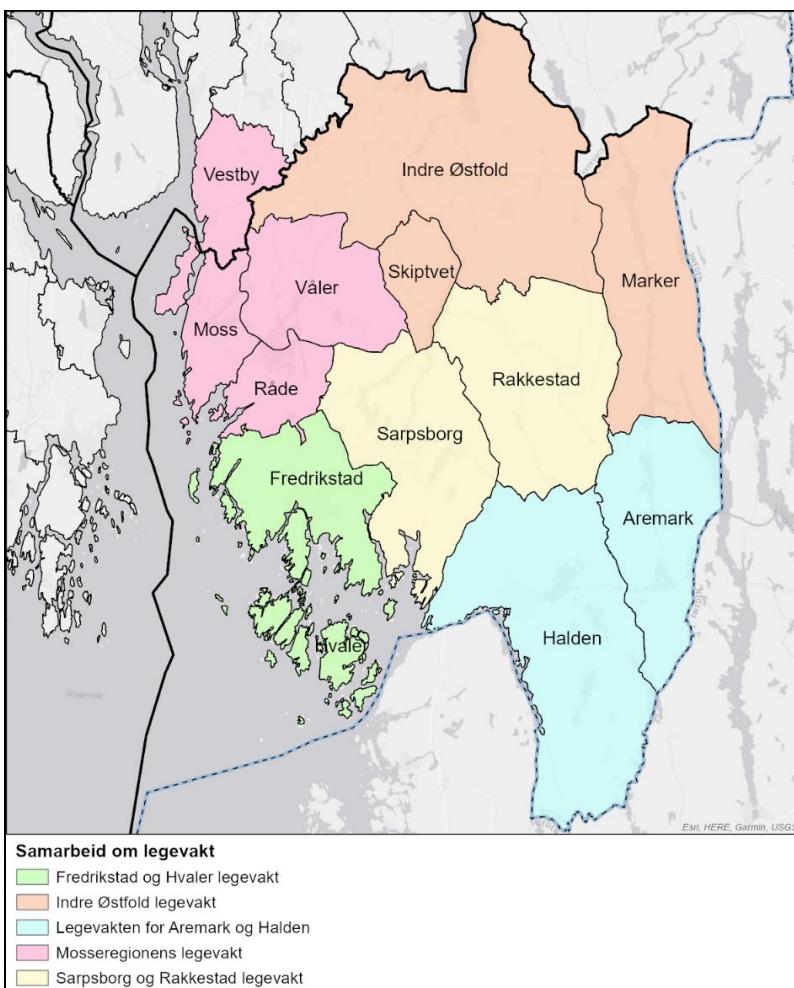
Det er registrert ett samarbeid om responssenter for velferdsteknologi i Fredrikstad, som dekker 16 kommuner, hvorav åtte i Østfold. Det er også funnet ett eksempel på samarbeid om legevakt for ungdom (Moss og Våler) og ett formalisert samarbeid om psykososialt kriseteam (Marker, Aremark og Skiptvet).

Nr	Navn	Deltakerkommuner
1	LVS Indre Østfold	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
2	LVS Moss	Moss, Råde, Våler, Vestby
3	LVS Fredrikstad	Fredrikstad, Hvaler
4	LVS Sarpsborg og Rakkestad	Sarpsborg, Rakkestad
5	LVS Aremark og Halden	Halden, Aremark
6	Indre Østfold legevakt	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
7	Mossregionens legevakt	Moss, Råde, Våler, Vestby
8	Fredrikstad og Hvaler legevakt	Fredrikstad, Hvaler
9	Sarpsborg og Rakkestad legevakt	Sarpsborg, Rakkestad
10	Legevakten for Aremark og Halden	Halden, Aremark
11	Kommunalt akutt døgntilbud Indre Østfold (KAD)	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
12	Mossregionens lokalmedisinske senter inkl. KAD	Moss, Råde, Våler, Vestby
13	Kommunalt akutt døgntilbud Fredrikstad (KAD)	Fredrikstad, Hvaler
14	Kommunalt akutt døgntilbud Sarpsborg (KAD)	Sarpsborg, Rakkestad
15	Kommunalt akutt døgntilbud Halden (KAD)	Halden, Aremark
16	Helsestasjon for ungdom Moss og Våler	Moss, Våler
17	Smaalenene bedriftshelsetjeneste AS	Indre Østfold, Marker
18	Kommuneoverlege Sarpsborg-Skiptvet	Sarpsborg, Skiptvet
19	Kommuneoverlege og sykehjemslege Marker-Aremark	Marker, Aremark
20	Miljørettet helsevern Moss	Moss, Råde, Våler, Vestby
21	Miljørettet helsevern Sarpsborg-Skiptvet	Sarpsborg, Skiptvet
22	Miljørettet helsevern Sarpsborg-Aremark	Sarpsborg, Aremark
23	Miljørettet helsevern Sarpsborg-Marker	Sarpsborg, Marker
24	Miljørettet helsevern Fredrikstad-Hvaler	Fredrikstad, Hvaler
25	Jordmor Halden og Aremark	Halden, Aremark
26	Kreft- og demensomsorg Halden og Aremark	Halden, Aremark
27	Rehabilitering og habilitering Halden og Aremark	Halden, Aremark
28	Responssenter Helsevakten	Fredrikstad, Hvaler, Halden, Moss, Råde, Våler, Sarpsborg, Rakkestad, Frogner, Ås, Nordre Follo, Lillehammer, Øyer, Gausdal, Ringebu, Ringerike
29	FACT Fredrikstad-Hvaler	Fredrikstad, Hvaler
30	ROP/FACT Moss, Våler og Vestby	Moss, Våler, Vestby
31	MAKS Uteliv Nedre Glomma	Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, samt politiet og utelivsbransje
32	Avlastningshjemmet i Indre Østfold	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
33	Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Østfold	Indre Østfold, Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Rakkestad, Marker, Aremark
34	Psykososialt kriseteam for Marker, Aremark og Skiptvet	Aremark, Marker, Skiptvet

Tabell 4.2 Interkommunale samarbeidsordninger om kommunehelsetjenester

⁵ Fosen Helse IKS, Inn-Trøndelag helse- og beredskapshus og Værnesregionen distriktsmedisinske senter (DMS). Omfatter samarbeid om både kommunehelsetjenester og desentraliserte spesialisthelsetjenester

⁶ Helsetjenesta for Bykle og Valle omfatter felles organisering av legekontor, legevakt på hverdager, helsestasjon, skolehelsetjeneste, jordmortjeneste, fysio- og ergoterapi, avdeling for psykisk helse og rus, samt SLT-koordinator. Innbyggerne i Bykle og Valle kan fritt benytte seg av tjenestetilbud i begge kommunene.

Figur 4.6 Interkommunalt samarbeid om legevakt

4.4 Samarbeid om sosialtjenester

I kartleggingen er det registrert 15 samarbeidsordninger innenfor sosialtjenester. Som i de fleste andre fylker samarbeider alle kommunene, eller nesten alle om krisesenter, barnevernsvakt og arbeidsmarkedsbedrift. I Østfold skiller Halden seg ut ved at kommunen foreløpig ikke deltar i interkommunalt samarbeid om barnevernsvakt. Det kan det kanskje bli en endring på i lys av at fem kommuner nylig har etablert Østfold barnevernsvakt, som er en felles løsning for Fredrikstad, Hvaler, Råde, Moss og Våler.

I finnes fire krisesentre i hhv. Indre Østfold, Mossregionen, Fredrikstad og i Sarpsborg. Nylig har det skjedd endringer i samarbeidet ved at Sarpsborg krisesenter betjener flere kommuner inkl. Halden, Aremark, Rakkestad og Skiptvet.

Det interkommunale samarbeidet om arbeids- og inkluderingsbedrifter dreier seg om fem aksjeselskaper, der to eller flere kommuner har majoritet av aksjene. I tillegg til de interkommunale selskapene finnes en rekke tilsvarende selskaper som kan være helheid av en kommune eller der også private aktører deltar på eiersiden. En kommune som Indre Østfold har for tiden eierskap i fire ulike aksjeselskaper hvor kjernevirksemheten kan være ganske lik, deriblant Deltagruppen AS som eier tre andre aksjeselskaper (Delta jobb og kompetanse AS, Delta næring AS og Delta kommunale tjenester AS). Mange av arbeidsmarkedsbedriftene har en lang historie som tilretteleggere for arbeid og inkludering i kommunene.

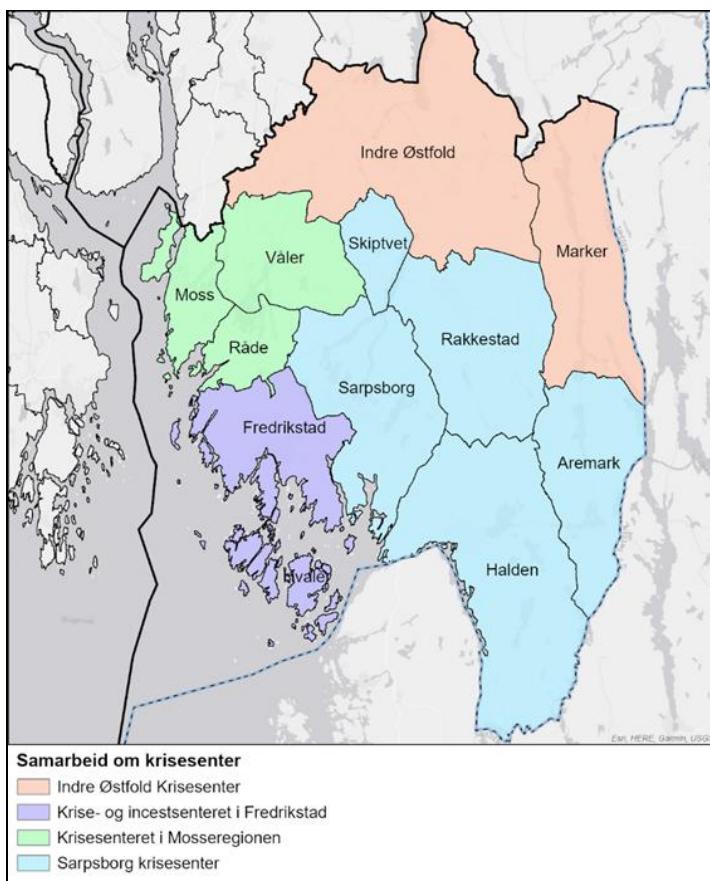
I Østfold finnes to eksempler på vertskommunesamarbeid innenfor Nav. Det gjelder Nav Halden og Aremark som ble etablert i 2019 og Nav Skiptvet og Marker som ble etablert i 2021.

Det felles Nav-kontoret for Skiptvet og Marker innebærer en uvanlig løsning ved at samarbeidet ikke er geografisk sammenhengende, jf. kartet nedenfor. Kommunesamarbeid innenfor Nav er for øvrig mindre utbredt i Østfold enn i Agder og Buskerud, der to tredjedeler av kommunene inngår i vertskommuneordninger.

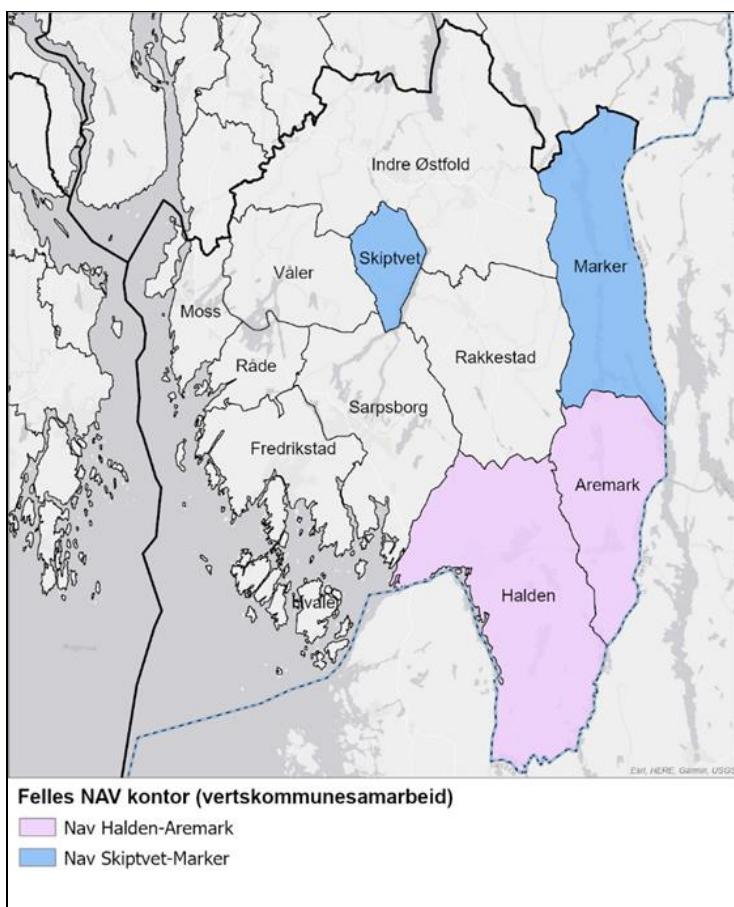
I Østfold finnes foreløpig ingen formaliserte samarbeid om barnevernstjenester. Det er litt overaskende ut fra kommunestrukturen og at dette dreier seg om kompetansekrelevante tjenester hvor det har vært klare anbefalinger om samarbeid for å sikre fagmiljør og rettssikkerhet. Det kan nevnes at kommunene Rakkestad, Aremark og Skiptvet nylig har fått skjønnsmidler fra statsforvalteren for å utrede en felles barnevernstjeneste. Forøvrig er NIVI ikke kjent med tilsvarende initiativ i andre deler av fylket. Det vises til kap.3.4 for nærmere dokumentasjon av barnevernets organisering og dimensjonering i fylkene Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus.

Nr	Navn	Deltakerkommuner
1	Østfold barnevernvakt	Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Moss, Våler
2	Indre Østfold barnevernvakt	Indre Østfold, Aremark, Marker, Rakkestad, Skiptvet
3	Nav Skiptvet-Marker	Skiptvet, Marker
4	Nav Halden- Aremark	Halden, Aremark
5	Indre Østfold Krisesenter	Indre Østfold, Marker
6	Kriesenteret i Mosseregionen	Moss, Råde, Våler
7	Sarpsborg kriesenter	Sarpsborg, Halden, Aremark, Rakkestad, Skiptvet
8	Krise- og incestsenteret i Fredrikstad	Fredrikstad, Hvaler
9	Fosterhjemtilsyn Indre Østfold	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
10	Skjenkekонтroll Sarpsborg	Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler
11	Via3 AS	Indre Østfold, Skiptvet
12	Innovi AS	Indre Østfold, Marker
13	Deltagruppen AS	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad
14	Personalpartner AS	Moss, Råde, Våler
15	Viuno AS	Fredrikstad, Hvaler

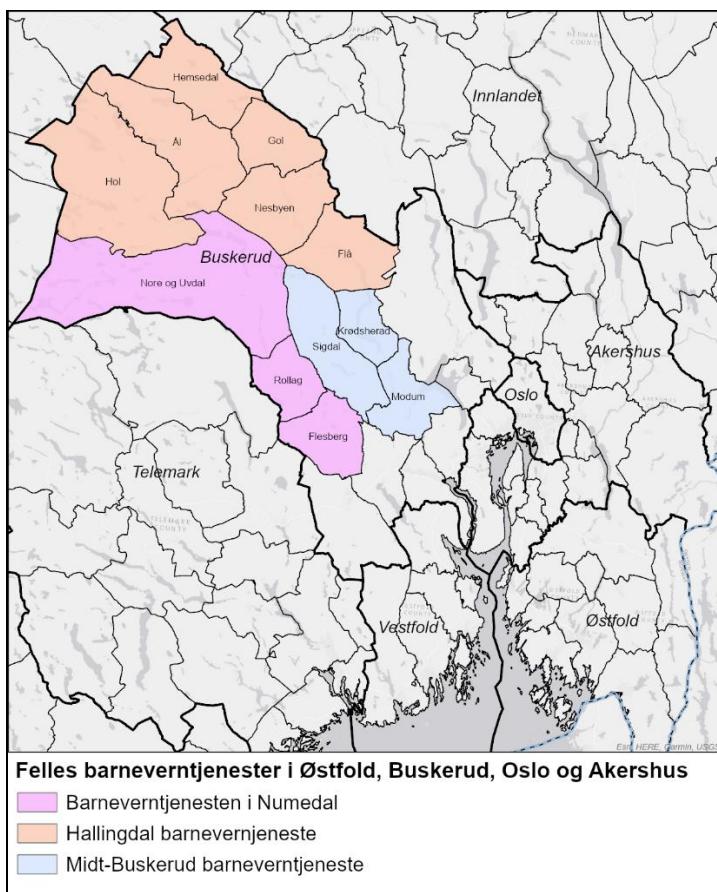
Tabell 4.3 Interkommunale samarbeidsordninger om sosialtjenester

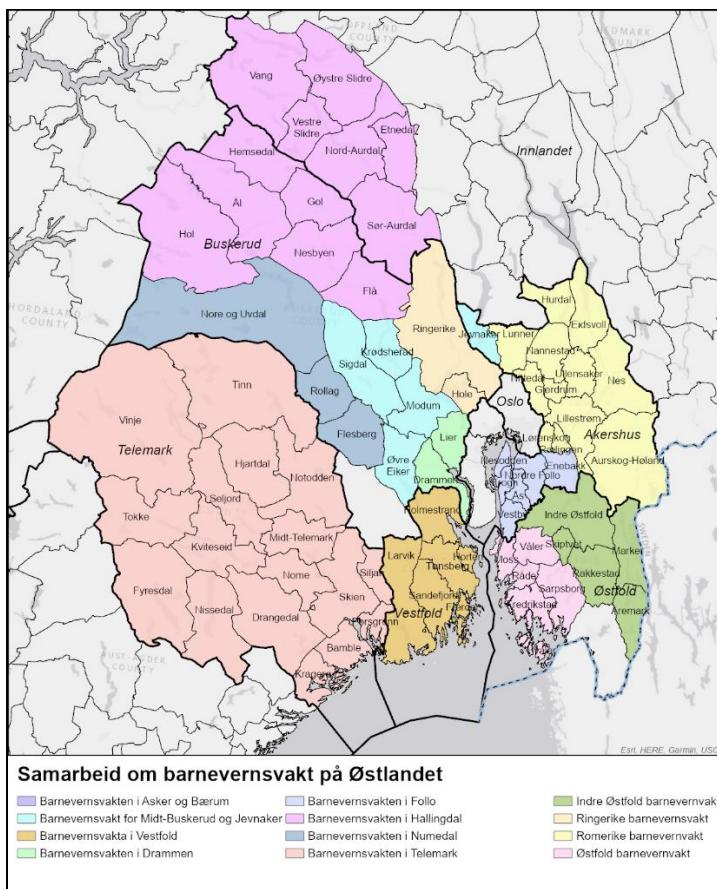
Figur 4.7 Interkommunalt samarbeid om krisesenter

Figur 4.8 Interkommunalt samarbeid om NAV-kontor

Figur 4.9 Interkommunalt samarbeid om felles barneverntjeneste

Figur 4.10 Interkommunalt samarbeid om barnevernsvakt

4.5 Samarbeid innenfor skoler og barnehager

I kartleggingen er det registrert åtte samarbeidsordninger innenfor undervisningssektoren.

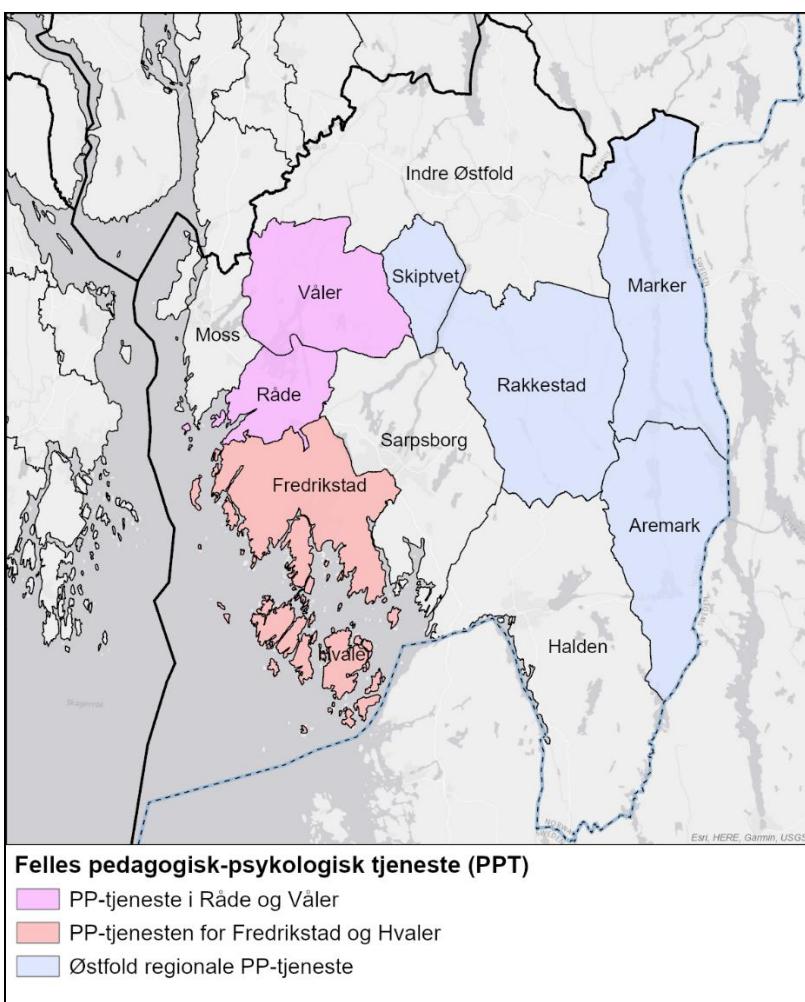
Som for pleie- og omsorgstjenestene finnes det nesten ikke samarbeid om hoveddelen av tjenestene innfor oppvekst dvs. grunnskoleundervisning og barnehagedrift. Mortenstua skole i indre Østfold er det eneste eksemplet på skolesamarbeid, i denne sammenheng for elever i 1-10 klasse med behov for et helhetlig tilrettelagt spesialpedagogisk opplæringstilbud. Det er ikke funnet eksempler på avtaler om gjesteelever eller gjesteplasser i barnehager på tvers av kommunegrensene.

I Østfold finnes tre interkommunale PP-tjenester som dekker åtte av 12 kommuner. Det er funnet ett samarbeid om barnehagemyndighet og tilsyn med barnehager og to om voksenopplæring.

Inspiria Eiendom AS eier og driver Inspiria Science Center i Sarpsborg, som er en av de største regionale vitensentrene i Norge. Vitensenteret driver kunnskapsbygging og motivasjon til utdanning innen teknologi og naturvitenskap, særlig blant barn og unge i Østfold. Tjenestene omfatter undervisningstilbud til skoler, barnehager og lærere i Østfold. Vitensenteret har også en omfattende løpende prosjektaktivitet.

Nr	Navn	Deltakerkommuner
1	Mortenstua skole Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad
2	PP-tjeneste i Råde og Våler	Råde, Våler
3	Østfold regionale PP-tjeneste	Rakkestad, Skiptvet, Marker, Aremark
4	PP-tjenesten for Fredrikstad og Hvaler	Fredrikstad, Hvaler
5	Barnehagemyndighet Råde-Aremark	Råde, Aremark
6	Voksenopplæring Sarpsborg	Sarpsborg, Rakkestad
7	Voksenopplæring Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad
8	Inspiria Eiendom AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune

Tabell 4.4 Interkommunale samarbeidsordninger innenfor undervisningssektoren

Figur 4.11 Interkommunalt samarbeid om PP-tjeneste

4.6 Samarbeid om planlegging og byggesak

I kartleggingen er det funnet kun to interkommunale samarbeid innenfor kommunenes planfunksjon. Det gjelder samarbeid om kart og geodata iht. Indre Østfold og Søndre Østfold. GIS-samarbeidet i Søndre Østfold er en del av arbeidet om fylkesgeodataplan og Norge digitalt-samarbeidet som er ledet av Kartverket.

I kartleggingen er det ikke funnet noen eksempler på samarbeid om lovpålagte kommuneplaner (planstrategi, areal- og samfunnsplan), byggesaksforvaltning eller matrikkelføring. Ingen av kommunene i Østfold har etablert regionalt plankontor, som har vært anbefalt i nasjonale veiledere, av Generalistkommuneutvalget og i diverse utredninger.

Nr	Navn	Deltakerkommuner
1	Kartforvaltning Indre Østfold (geodata)	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aremark
2	GIS-samarbeid Søndre Østfold	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler

Tabell 4.5 Interkommunale samarbeidsordninger innenfor planlegging og byggesak

4.7 Samarbeid om landbruk og naturforvaltning

I kartleggingen er det registrert 15 samarbeidsordninger innenfor landbruk og naturforvaltning. Alle kommunene i Østfold deltar i samarbeid om veterinærkort, som er en lovpålagt og svært viktig tjeneste hvor det kan være mangel på veterinærer. Årlig tilskudd til veterinærdekning fordeles av Landbruksdirektoratet og omfatter vakt- og administrasjonstilskudd og stimuleringstilskudd. Landet er delt inn i 160 vaktdistrikter. For Veterinærkortområdet Indre Østfold-regionen er det laget én samarbeidsavtale, mens vaktområdene er organisert som Østfold Nord og Østfold Øst.

Et flertall av kommunene samarbeider om viltvakt og skadefellingslag. Halvparten deltar i Oslofjordens friluftsråd og det finnes to interkommunale samarbeid om skjærgårdstjenester.

Som del av vannområdeforvaltningen er det registrert tre interkommunale samarbeid som gjelder sekretærfunksjon for tre vannområder, hhv. Glomma sør, Morsa og Haldenvassdraget. Vannområdeforvaltningen, som er ledet av Østfold fylkeskommune, er nærmere omtalt i kap.5.11.

I Østfold finnes ett eksempel på felles landbrukskontor gjennom Landbruksforvaltningen for Moss og Råde. Felles landbrukskontor ble etablert mellom Moss, Rygge og Råde i 1998. Etter komunesammenslutningen mellom Moss og Rygge fra 1.1.2020, ble avtalen fornyet og tilpasset ny kommunelov i 2022. Avtalen innebefatter en felles landbruksforvaltning med ansvar for de kommunale og statlige tjenester på landbruks-, skog- og vilt-området for Moss og Råde kommuner. Landbruksforvaltningen er organisert som egen avdeling i Moss kommune og er for tiden dimensjonert med fem årsverk fordelt på seks ansatte.

Bemanning f.o.m. 2024	Stillingsandel	Kompetanse
Avdelingsleder	100 %	Master i skogskjøtsel og bonde
Landbruksrådgiver	100 %	Master i internasjonale miljøstudier
Landbruksrådgiver	100 %	Agronom
Landbruksrådgiver	100 %	Sivilagronom
Rådgiver skog	50 %	Master i skogbruk
Viltforvalter	50 %	Bachelor i skogbruk

Tabell 4.1 Kapasitet og kompetanse ved felles landbrukskontor for Moss og Råde

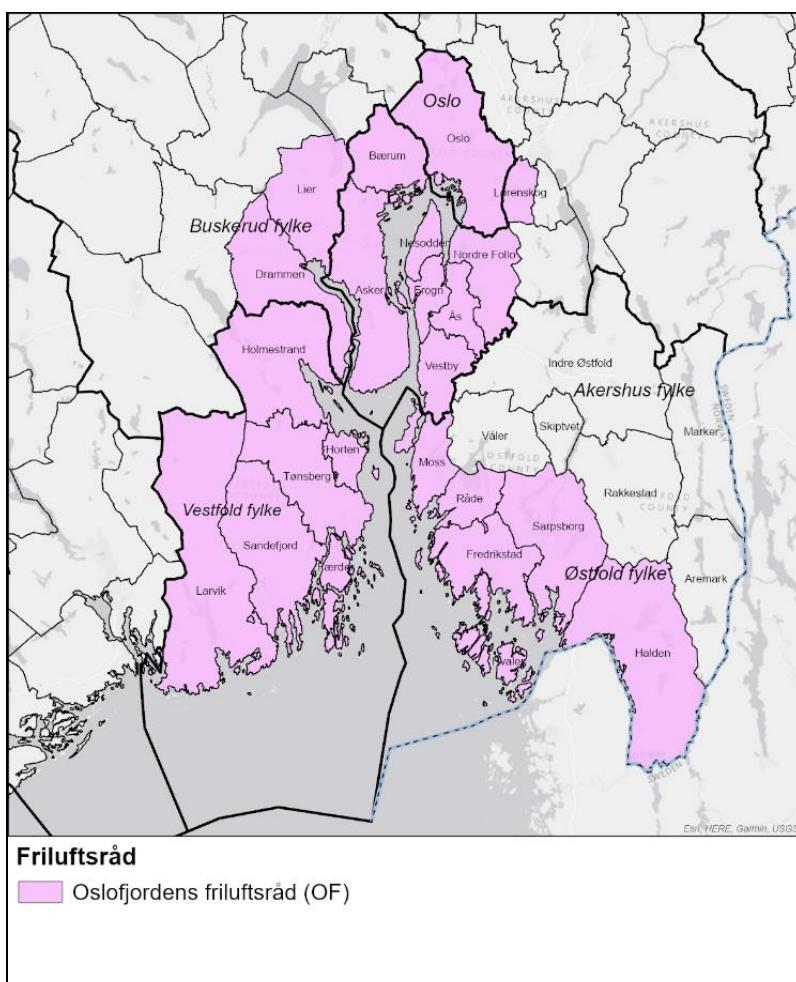
Kilde: Moss kommune

Kommunene Marker og Aremark samarbeider om tilskuddsforvaltning, men har ikke en tilsvarende helhetlig løsning for landbrukskontor som er etablert mellom Moss og Råde.

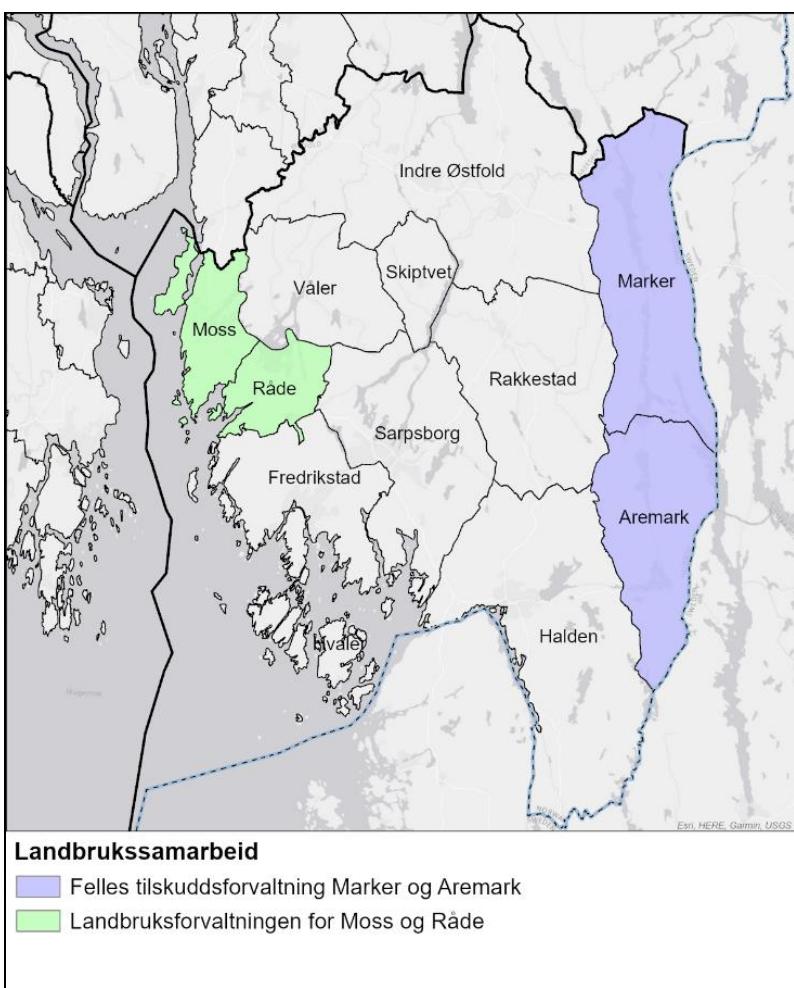
Samarbeidet mellom Marker og Aremark dreier seg om forvaltning av forskrifter om produksjonstilskudd og tilskuddsordninger til avløser, miljøtiltak, drening og kulturlandskap i landbruket.

Nr	Navn	Deltakerkommuner
1	Landbruksforvaltningen for Moss og Råde	Moss, Råde
2	Felles tilskuddsforvaltning Marker og Aremark	Marker, Aremark
2	Vitvakt Marker og Aremark	Marker, Aremark
4	Vitvakt Fredrikstad og Hvaler	Fredrikstad, Hvaler
5	Interkommunalt skadefelingslag Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aremark, Halden, Sarpsborg, Vestby
6	Veterinæravktområde Indre Østfold-regionen	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aurskog-Høland
7	Veterinæravktområde Østfold vest	Fredrikstad, Moss, Hvaler, Råde, Våler
8	Veterinæravktområde Østfold sør	Sarpsborg, Halden, Aremark
9	Vannområdeleder Glomma sør	Indre Østfold, Skiptvet, Rakkestad, Sarpsborg, Råde, Fredrikstad, Hvaler, Halden
10	Vannområdeleder Morsa	Moss, Råde, Våler, Indre Østfold, Vestby, Frogner, Ås, Enebakk, Nordre Follo, Oslo
11	Vannområdeleder Haldenvassdraget	Halden, Aremark, Marker, Aurskog-Høland
12	Skjærgårdstjenesten for Moss, Råde og Vestby	Moss, Råde, Vestby
13	Skjærgårdstjenesten for Hvaler, Halden og Sarpsborg	Hvaler, Halden, Sarpsborg
14	Oslofjordens friluftsråd (OF)	Moss, Råde, Fredrikstad, Sarpsborg, Hvaler, Halden, Larvik, Sandefjord, Færder, Tønsberg, Horten, Holmestrand, Drammen, Lier, Asker, Bærum, Oslo, Lørenskog, Nordre Follo, Ås, Nesodden, Frogner, Vestby, samt fem fylkeskommuner
15	Fagrådet for Ytre Oslofjord	Fredrikstad, Halden, Hvaler, Moss, Våler, Råde, Sarpsborg, Vestby, Drammen, Lier, Horten, Holmestrand, Larvik, Færder, Sandefjord, Tønsberg, Skien, Porsgrunn, Bamble

Tabell 4.6 Interkommunale samarbeidsordninger innenfor landbruk og naturforvaltning

Figur 4.12 Interkommunalt samarbeid om friluftsråd

Figur 4.13 Interkommunalt samarbeid om tilskuddsforvaltning og felles landbrukskontor

4.8 Samarbeid om tekniske tjenester

I kartleggingen er det registrert 9 samarbeidsordninger innenfor teknisk sektor, jf. øvrige samarbeid om planlegging og byggesak i kap.4.6 og samarbeid om brannvern og beredskap i kap.4.9.

MOVAR IKS, som ble etablert allerede i 1989, er et av ganske få eksempler på felles organisering av interkommunalt samarbeid om VAR-tjenester dvs. vannforsyning, avløp inkl. renseanlegg og kommunal renovasjon.

Det spesielle med MOVAR er at også Mosseregionen interkommunale brann og redning (MIB) inngår i samme interkommunale selskap (IKS).

Ifølge opplysninger fra Samfunnsbedriftene⁷ finnes eksempler på felles organisering av VAR-tjenester gjennom IVAR IKS, som eies av 12 kommuner i Rogaland og tilsvarende løsninger i to kommunale foretak, hhv. FREVAR i Fredrikstad og ØYVAR i Øygarden kommune.

Gjennom selskapet Driftsassistanse i Viken IKS samarbeider alle kommunene i Østfold (med tillegg av Frogn) om et ressurs- og kompetansesenter innenfor vann- og avløpstjenester. Selskapet utfører og formidler tjenester og produkter knyttet til de kommunale vann- og avløpstjenestene innenfor driftsassistanse/driftsansvar, planarbeid, kvalitetsarbeid, beredskap,

⁷ Fagsjef IT og digitalisering Marco Milosevic

prøvetaking og rapportering, kontroll og tilsyn, prisforespørsler, rådgivning og kompetanseutvikling.

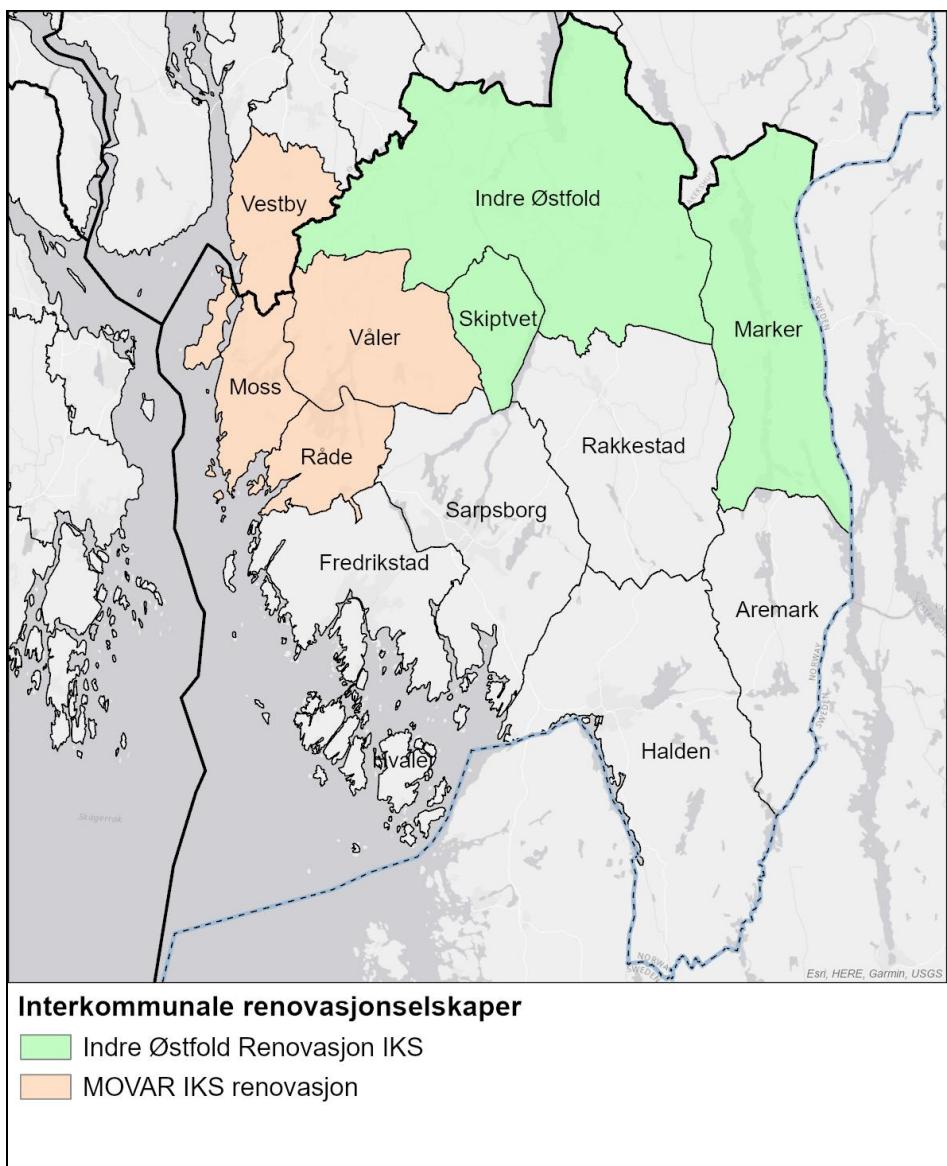
Vegfinans Bypakke nedre Glomma AS er et bompengeselskap. Ring 4 samarbeidet, som omfatter 16 kommuner og tre fylkeskommuner, har som formål å styrke riks- og fylkesveinettet rundt hovedstaden som avlastnings- og beredskapsvei. Regionrådet i Indre Østfold ivaretar sekretariatsfunksjon for samarbeidet.

Østfold Energi AS er et energikonsern med omfattende produksjon av fornybar energi fra vannkraft, vind, sol og fjernvarme. Selskapet er eid av alle 12 kommunene i Østfold, med tillegg av Aurskog-Høland kommune i Akershus og Østfold fylkeskommune.

Indre Østfold og Skiptvet deltar i Kommunekraft AS, som formidler kraft på vegne av aksjonærkommunene til best mulige kommersielle betingelser. Kommunekraft, som ble etablert i 1993, er eid av 130 kommuner, syv fylkeskommuner og Landssamanslutninga av vasskraftkommunar (LVK).

Nr	Navn	Deltakerkommuner
1	MOVAR IKS vann og avløp	Moss, Råde, Våler, Vestby
2	Driftsassistansen i Viken IKS (DaiV)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Frogner
3	Indre Østfold Renovasjon IKS	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
4	MOVAR IKS renovasjon	Moss, Råde, Våler, Vestby
5	Østfold Avfallssortering AS	Fredrikstad, Sarpsborg, Halden, Rakkestad, Hvaler, Moss, Råde, Våler, Vestby
6	Vegfinans Bypakke nedre Glomma AS	Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, samt Østfold fylkeskommune
7	Ring 4 samarbeidet	Indre Østfold, Asker, Aurskog-Høland, Frogner, Jevnaker, Lier, Lillestrøm, Lunner, Modum, Nannestad, Nittedal, Nordre Follo, Ringerike, Ullensaker, Øvre Eiker, Ås, samt Østfold fylkeskommune, Akershus fylkeskommune og Buskerud fylkeskommune
8	Østfold Energi AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
9	Kommunekraft AS	Indre Østfold, Skiptvet

Tabell 4.7 Interkommunale samarbeidsordninger innenfor teknisk sektor

Figur 4.14 Samarbeid om miljø- og avfallsselskaper

4.9 Samarbeid om brannvern og beredskap

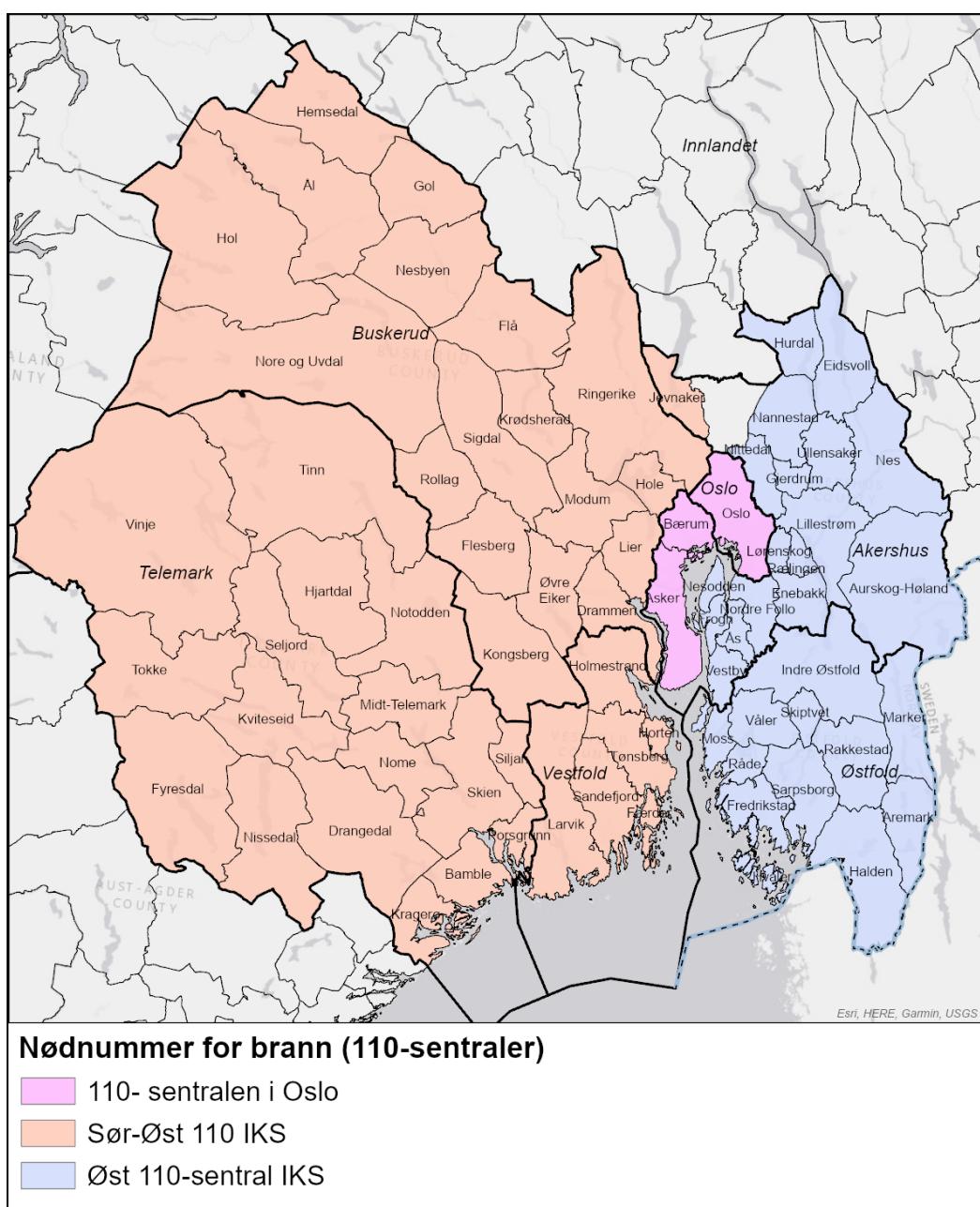
I kartleggingen er det registrert åtte samarbeidsordninger innenfor brannvern og beredskap. Alle kommunene i Østfold samarbeider om 110-sentral gjennom Øst 110-sentral IKS, som også dekker kommunene i Follo og på Romerike. Alle 12 kommunene deltar også IUA Østfold, som er et fylkesdekkende interkommunalt samarbeid om akutt forurensning.

I Østfold finnes syv brannvesen. Tre er interkommunale gjennom Indre Østfold brann og redning IKS, Mosseregionen interkommunale brann- og redning (MIB) og Fredrikstad brann- og redningskorps som også dekker Hvaler kommune. Sarpsborg, Rakkestad, Halden og Aremark har egne brannvesen. Halden og Aremark samarbeider om felles brannsjef og forebyggende tjenester.

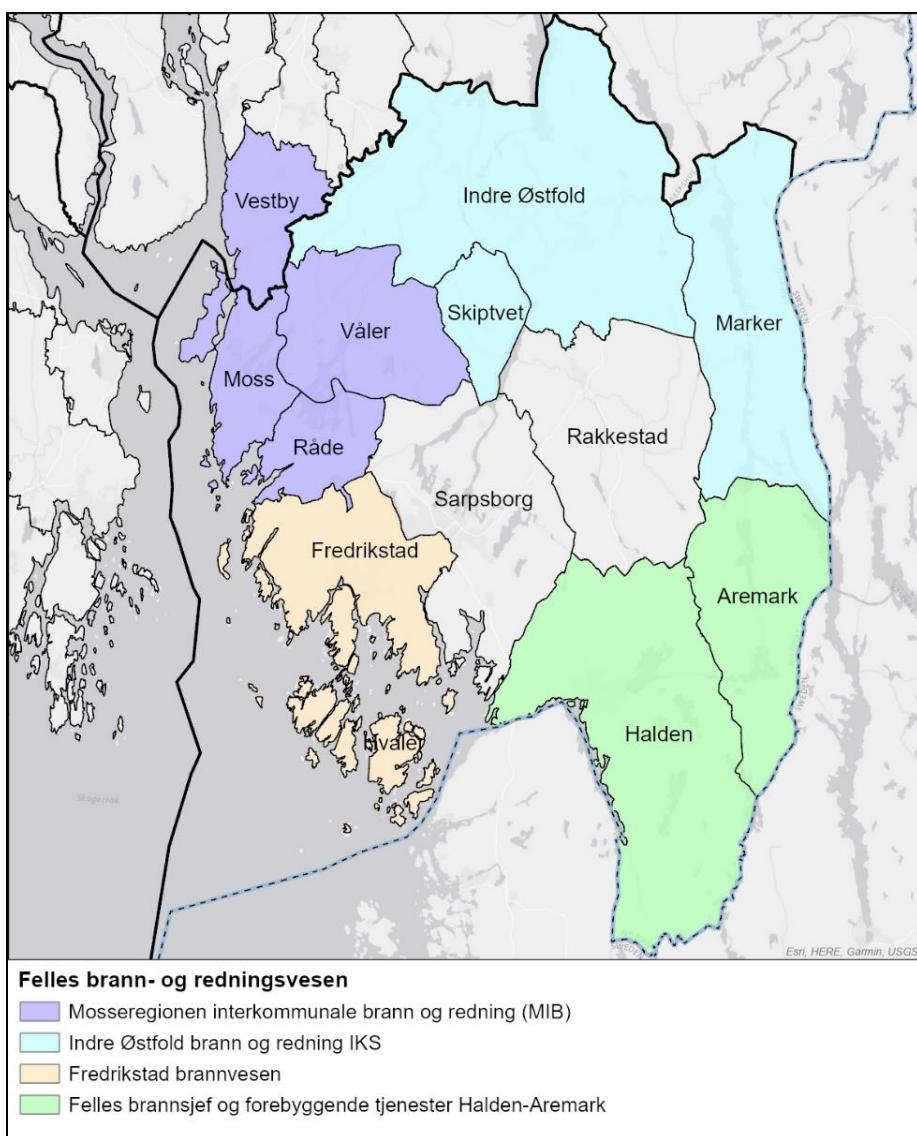
Det er forøvrig registrert et ROS-samarbeid innenfor brann i Nedre Glommaregionen og et interkommunalt samarbeid om skogbrannberedskap. Innenfor brannsektoren finnes en rekke eksempler på utstyrssamarbeid og andre former for faglig samarbeid som her ikke er registrert som formalisert interkommunalt samarbeid. Det gjelder også samarbeid om beredskap mellom brannvesen på tvers av riksgrensen.

Nr	Navn	Deltakerkommuner
1	Øst 110-sentral IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Ås, Vestby, Frogner, Nordre Follo, Nesodden, Enebakk, Rælingen, Lillestrøm, Lørenskog, Nittedal, Aurskog-Høland, Ullensaker, Nannestad, Gjerdrum, Nes, Eidsvoll, Hurdal
2	IUA Østfold	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
3	Indre Østfold brann og redning IKS	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
4	Mossregionen interkommunale brann og redning (MIB)	Moss, Råde, Våler, Vestby
5	Fredrikstad brann- og redningskorps	Fredrikstad, Hvaler
6	Felles brannsjef og forebyggende tjenester Halden-Aremark	Halden, Aremark
7	ROS-brann Nedre Glommaregionen	Sarpsborg, Rakkestad, Fredrikstad, Hvaler
8	Interkommunal beredskap skogbrann-Sarpsborg	Sarpsborg, Indre Østfold, Skiptvet, Rakkestad, Aremark

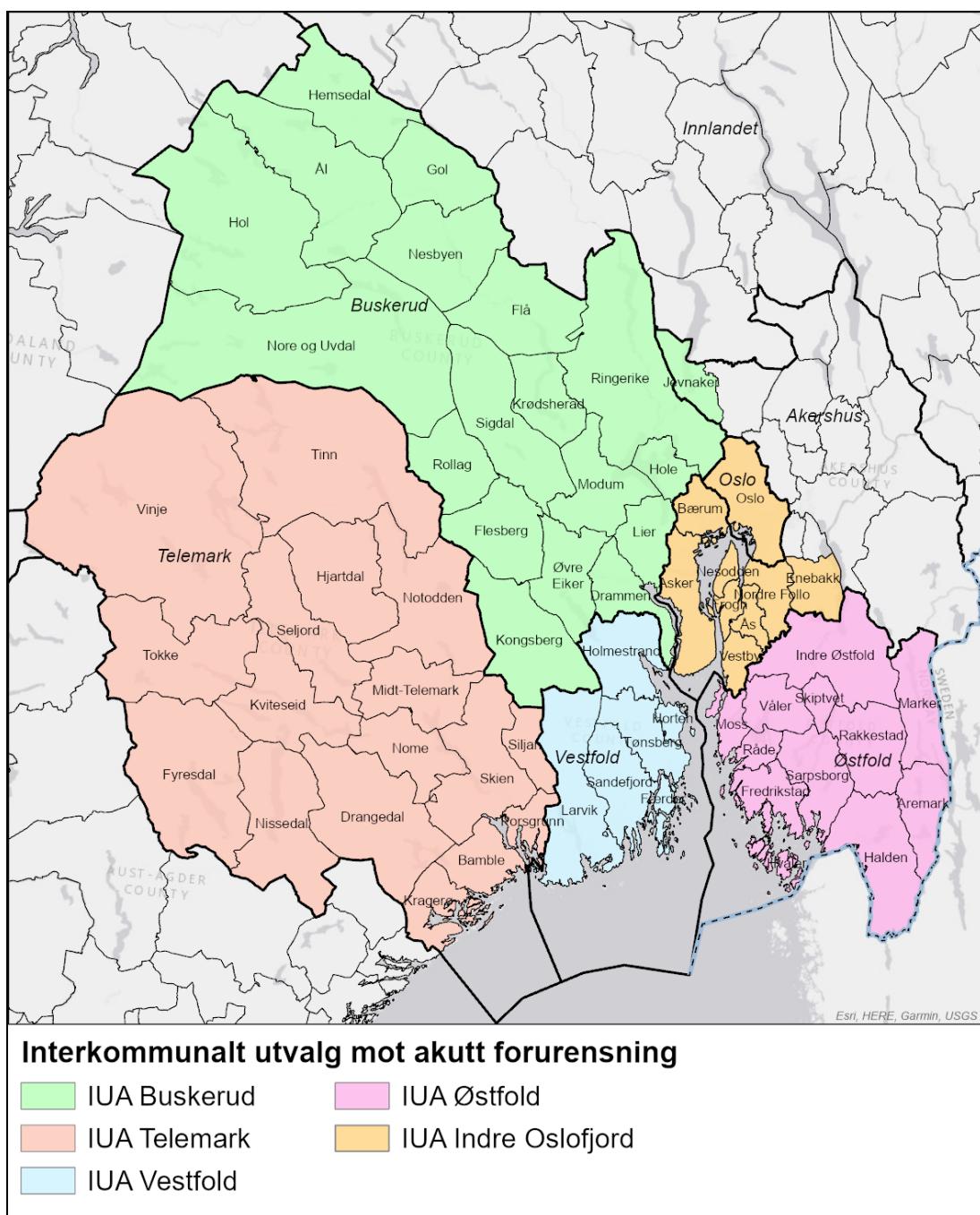
Tabell 4.8 Interkommunale samarbeidsordninger innenfor brannvern og beredskap

Figur 4.15 Samarbeid om felles 110-sentral

Figur 4.16 Samarbeid om felles brannvesen

Figur 4.17 Interkommunalt samarbeid om akutt forurensning

4.10 Samarbeid om kultur

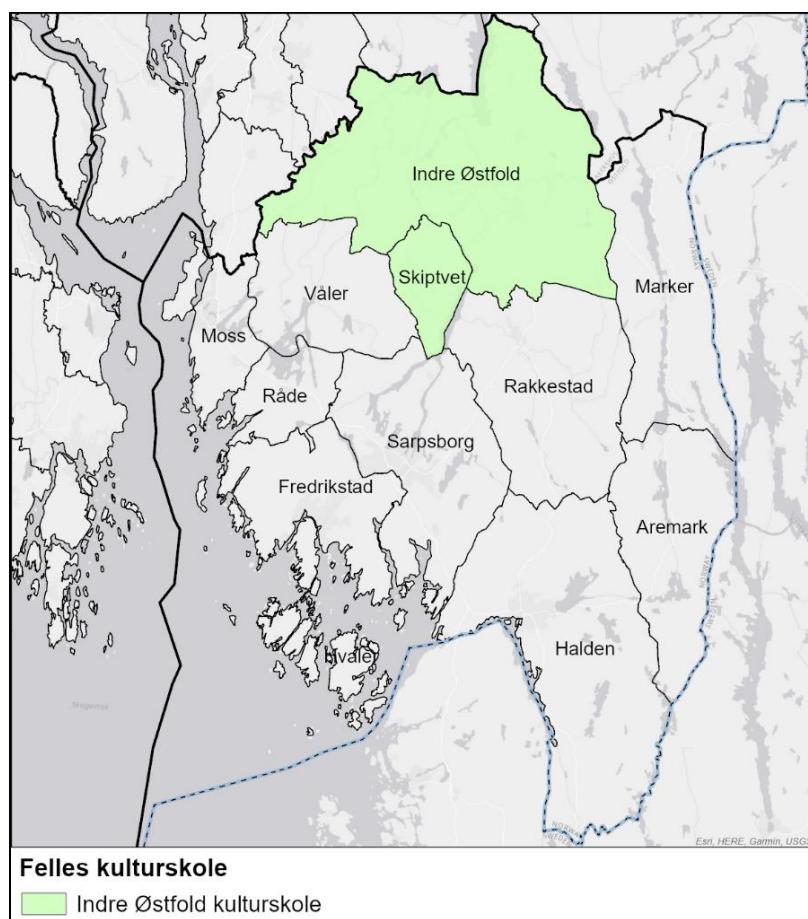
I kartleggingen er det registrert kun to interkommunale samarbeid om kulturtjenester. Det gjelder Indre Østfold kulturskole, som gir et felles tilbud til elever fra Indre Østfold og Skiptvet. Kulturskolen tilbyr undervisning i ulike musikk-, kunst- og kulturfag til barn og unge opp til 20 år.

For øvrig har vi kun registrert et landsomfattende samarbeid om Biblioteksentralen SA, som interkommunalt kultursamarbeid i vår sammenheng. Biblioteksentralen utvikler og forvalter fellestjenester for alle landets folke- og skolebibliotek.

Det bemerkes at denne oversikten kun gjelder formalisert interkommunalt samarbeid der primærkommuner står som hovedeiere av samarbeidet. I Østfold finnes mange eksempler på både selskaper og andre former for kultursamarbeid der kommuner kan være deltakere, men ikke som hovedeiere. Det gjelder f.eks. Østfoldmuseene, Østfold internasjonale teater AS, Filmparken AS, Galleri F15 AS og Opera Østfold AS.

Nr	Navn	Deltakerkommuner
1	Indre Østfold kulturskole	Indre Østfold, Skiptvet
2	Biblioteksentralen SA	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt 341 andre kommuner, 12 fylkeskommuner inkl. Østfold, KS og Norges Bibliotekforening

Tabell 4.9 Interkommunale samarbeidsordninger innenfor kultursektoren

Figur 4.18 Interkommunalt samarbeid om kulturskole

4.11 Samarbeid om næringsutvikling

Det er funnet syv interkommunale samarbeid klassifisert som næringsutvikling, inkludert to næringsutviklingsselskap gjennom Indre Østfold næringsutvikling AS og Mosseregionen Næringsutvikling AS. Indre Østfold næringsutvikling AS har som formål å skaffe flere arbeidsplasser i Indre Østfold og Skiptvet, gjennom vekst i eksisterende bedrifter og nyetableringer. Selskapet ble etablert i 2017 og det er registrert én ansatt i selskapet.

Mosseregionen Næringsutvikling AS har som formål å være et bindeledd mellom næringslivet og kommunene i Mosseregionen. Selskapet driver etableringstjenesten i Mosseregionen og yter tjenester innenfor bedriftsrådgivning, nettverk og næringsklynger og næringsutviklingsprosjekter. Selskapet ble etablert i 2006 og står oppført med fem ansatte i offisiell foretaksinformasjon.

Visit Indre Østfold er en felles reiselivsside og samarbeid om informasjon og markedsføring mellom fem kommuner. Tilsvarende reiselivssamarbeid finnes også gjennom Visit Fredrikstad og Hvaler AS og Visitøstfold AS, men her er private aktører og andre enn kommunene dominérer eiere.

Drivhuset Østfold AS tilbyr rådgivning og lokaler for innovasjon og utvikling, hvor kjernevirksemheten er å utvikle kompetanse og ferdigheter innen entreprenørskap og forretningsutvikling, primært hos studenter samt forskere. Selskapet ble etablert i 2012 og står oppført med to ansatte.

Borg Havn IKS har ansvar for felles havneforvaltning og logistikk, inkludert rolle som næringsaktør og som forvalter av arealer fra Utgårdskilen i sør til Sarpsborg i nord. Selskapet ble etablert i år 2000 og står oppført med 24 ansatte.

Haldenvassdraget Kanalselskap AS ble stiftet i 1852 for "farbargjørelse av det Fredrikshaldske vassdrag". Dette resulterte i sluseanlegg og at vassdraget ble farbart mellom Skulerud i Aurskog-Høland og Femsjøen i Halden. Kanalen revolusjonerte tømmertransporten fra de indre grensebygdene til sagbrukene i Tistedal ved Halden. Kanalens formål var tømmerfløting og transport av personer og gods og var et bruksområde som opphørte på 1970-tallet. Kanalselskapets vedtekter i dag vektlegger drift og vedlikehold av selskapets anlegg samt utvikling av Haldenvassdraget som opplevelsesprodukt, herunder ivaretakelse av de kulturhistoriske verdier som selskapet representerer.

I løpet av 2025 har Halden og Aremark etablert et litt spesielt samarbeid knyttet til statens ansvar for demontering og fjerning av Haldenreaktoren inkl. håndtering av atomavfall (dekommisjonering). Formålet er å tilrettelegge for Norsk Nuklear Dekommisjonering (NND), som er et statlig forvaltningsorgan som skal planlegge og gjennomføre oppryddingen. Kommunene skal bistå NND med lokalisering av mellomlager for radioaktivt avfall i Halden eller Aremark kommune, inkl. evt. senere lokalisering av dypdeponi for langtidslagring.

Nr	Navn	Deltakerkommuner
1	Indre Østfold Næringsutvikling AS	Indre Østfold, Skiptvet
2	Mosseregionens Næringsutvikling AS	Moss, Råde, Våler, Vestby
3	Visit Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aremark
4	Drivhuset Østfold AS	Fredrikstad, Halden, samt Høgskolen i Østfold
5	Borg Havn IKS	Fredrikstad, Sarpsborg, Hvaler
6	Haldenvassdraget Kanalselskap AS	Halden, Aremark, Marker, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
7	Kommunalt oppgavefellesskap for dekommisjonering i Aremark og Halden	Halden, Aremark

Tabell 4.10 Interkommunale samarbeidsordninger innenfor næringsutvikling

5 Regionrådene og øvrig samhandlingsstruktur

Nedenfor følger en beskrivelse av de interkommunale politiske rådene (regionrådene) og øvrig samhandlingsstruktur i Østfold. Alle kommunene deltar i flere forskjellige regionrådsliknende organer, ett sammen med nærmeste nabokommuner (IPR), ett for hele Østfold (Østfoldrådet) og ett i Osloregionen (IPR), som dekker 65 kommuner inkl. Oslo kommune. I tillegg kommer Samarbeidsarenaen mellom Sarpsborg og Fredrikstad og to grenseregionale samarbeid gjennom hhv. Svinesundskommittén og Grensekomiteen Värmland-Østfold.

Med øvrig samhandlingsstruktur siktet det dels til interkommunale fagnettverk som er etablert mellom kommunene, dels arenaer for vertikal samhandling mellom kommunene og Østfold fylkeskommune og tilsvarende i forhold til staten.

5.1 Regionrådene i Østfold

Regionrådene i Østfold ligner hverandre mht. roller og organisering, men er ganske ulike mht. indre struktur og størrelse målt i folketall og areal. Søndre Østfold består av tre byer og to omegnskommuner med til sammen nesten 185.000 innbyggere.

Mossregionen med nærmere 87.000 innbyggere er en sentrert byregion med tre omegnskommuner rundt Moss kommune. Vestby i Akershus fylke er i en litt spesiell situasjon, dels fordi den sørlige delen av kommunen (Son) er en del av Moss tettsted, dels fordi kommunen deltar i to regionråd i hhv. Mossregionen og Follo. Vestby kommune har utviklet et betydelig interkommunalt samarbeid i begge retninger.

Indre Østfold har nær 64.000 innbyggere og består av fire kommuner inkl. Rakkestad kommune som inntil 2021 var en del av Nedre Glomma regionråd, sammen med Sarpsborg, Fredrikstad og Hvaler. Fra 1.2020 ble fem kommuner, herunder Askim, Eidsberg, Hobøl, Spydeberg og Trøgstad, sluttet sammen til Indre Østfold kommune. Den nye kommunen har i dag 47.000 innbyggere, som betyr at det er en betydelig forskjell i kommunestørrelse ifht. Rakkestad (8.527 innb.), Skiptvet (3.956 innb.) og Marker (3.655 innb.).

I den siste landsomfattende kartleggingen av regionråd i Norge i 2018⁸, var Nedre Glomma regionråd landets femte største regionråd målt i folketall. Mossregionen lå som nr.20 og Indre Østfold som nr.23. Etter at Søndre Østfold IPR nå også omfatter Halden og Aremark, mens Rakkestad har blitt en del av Indre Østfold IPR, er regionrådet i Søndre Østfold fortsatt blant landets største regionråd målt i folketall.

I Østfold er det korte reiseavstander og betydelig arbeidspendling både lokalt i forhold til byene og regionalt ifht. Oslo. Godt integrerte kommuneregioner og betydelig integrasjon på arbeidsmarkedet preger hele Østfold. Ingen av de minste kommunene (Marker og Aremark) har lengre reisetid enn 30-40 minutter til nærmeste by- eller senterkommune (Indre Østfold og Halden).

⁸ NIVI Rapport 2018:3 Regionråd i Norge

Regionrådsområde	Antall kommuner	Deltakende kommuner	Kontor-kommune	Areal km ²	Innbyggertall 1.1.2025
Søndre Østfold	5	Aremark, Fredrikstad, Halden, Hvaler, Sarpsborg	Sarpsborg	1.750	184.162
Mosseregionen	4	Moss, Råde, Våler, Vestby	Moss	647	86.513
Indre Østfold	4	Indre Østfold, Marker, Rakkestad, Skiptvet	Indre Østfold	1.741	63.587

Tabell 5.1 Geografiske kjennetegn ved regionrådsområdene i Agder

Regionrådene i Østfold er alle organisert som interkommunale politiske råd (IPR) etter kapittel 18 i kommuneloven. Samarbeidsmodellen er spesielt utviklet for politisk samarbeid om generelle samfunnsspørsmål. Det er forutsatt i loven at et interkommunalt politisk råd ikke kan produsere tjenester eller utøve offentlig myndighet⁹. Det kan pekes på tre fellestrekks ved regionrådene i Østfold:

- De er rådgivende konsensusorganer, som betyr at de kun har myndighet til å treffe vedtak om interne forhold i rådet. Regionrådene kan forvalte tilskuddsordninger, men de har ikke myndighet til å treffe enkeltvedtak.
- Regionrådene har små egne administrasjoner. Samlet kapasitet utgjør for tiden 2,5 årsverk i faste stillinger¹⁰.
- De tre regionrådene følger en vanlig politisk organisering for IPR, med representantskap valgt fra kommunestyrrene og underliggende organer i form av råd, styre og/eller arbeidsutvalg.

I Søndre Østfold er det ordførerne som utgjør representantskapet, i Mosseregionen er det formannskapene og i Indre Østfold består representantskapet av ordførerne og en representant fra opposisjonen.

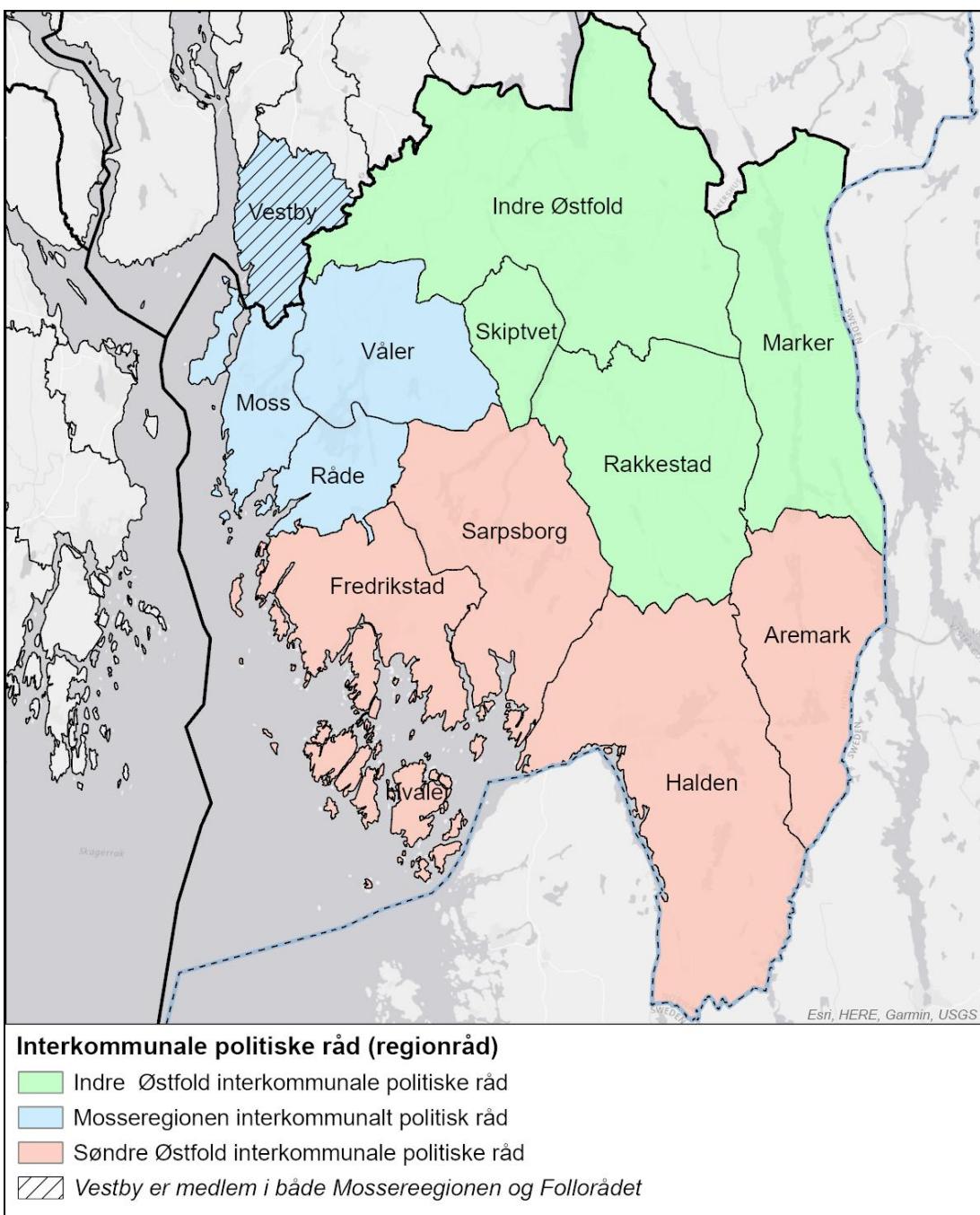
I Søndre Østfold er det oppnevnt et styre med fem ordførere¹¹ og en valgt opposisjonspolitiker fra hver kommune, og et mindre arbeidsutvalg med tre medlemmer. Mosseregionen har et Mosseregionråd som består av ordfører og en valgt opposisjonspolitiker fra hver kommune. I Indre Østfold er det representantskapet som formelt sett utgjør regionrådet, mens ordførerne inngår i et arbeidsutvalg med forberedende funksjoner.

Nedenfor følger en nærmere omtale av regionrådene formål og vedtatte strategier. I kap.6.5 er det gitt en oppsummering av tilbakemeldinger på regionrådenes rolle fremover.

⁹ Veileder om interkommunalt samarbeid etter reglene i kommuneloven. KDD 2023.

¹⁰ 1 daglig leder og regional koordinator i full stilling i hhv. Søndre Østfold og Indre Østfold, med tillegg av en 50% stilling som koordinator i Mosseregionen.

¹¹ For tiden er Halden representert med varaordfører

Figur 5.1 Interkommunale politiske råd i Østfold (regionråd)

5.2 Søndre Østfold IPR

Søndre Østfold IPR, som dekker kommunene Fredrikstad, Sarpsborg, Hvaler, Halden og Aremark, ble etablert som interkommunalt politisk råd i 2023. Det nye regionrådet avløser tidligere samarbeid gjennom Nedre Glomma regionråd og Regionrådet for Halden og Aremark.

I samarbeidsavtalen står det at formålet med Søndre Østfold IPR er «....å legge til rette for samarbeid mellom kommunene og felles forståelse for utfordringene i regionen, og arbeide for en samfunnsutvikling som bidrar til at regionen er bærekraftig, et godt sted å leve, og attraktiv for næringsdrivende og besøkende. Rådet vil kunne samarbeide om, og behandle saker innen, områder som arealplanlegging, transport (NTP), kollektivtrafikk, havner og fergesamband, klima og miljø, videregående opplæring, fagskole, tannhelse, kulturminner, idrett og friluftsliv».

og næringsutvikling, samt generelt kommune- og regionsamarbeid. Rådet er et politisk organ, hvor konsensus tilstrebtes for å finne felles løsninger og uttale seg i politiske og strategiske spørsmål. I representantskapet og styret har hver kommune én stemme, og beslutninger fattes ved alminnelig flertall».

Oppgaver, myndighet og ansvar Søndre Østfold IPR har følgende oppgaver og innsatsområder, innenfor rammene av samarbeidsavtalens formål:

- a) Drive interkommunalt samarbeid, gjennom å drøfte felles saker på tvers av kommunegrensene, utarbeide felles rådgivende strategier, og planlegge og gjennomføre prosjekter i regi av rådet.
- b) Gjennomføre aktiviteter med sikte på erfaringsoverføring, læring og styrking av felles identitet innenfor samarbeidet.
- c) Arbeide interessepolitisk, herunder fremme regionens interesser overfor fylkeskommunen og andre myndigheter, og avgjøre høringsuttalelser der det er felles regionale interesser, innen eksempelvis samferdsel, arealbruk, næringsutvikling, utdanning, bærekraft, levekår og statlige arbeidsplasser.
- d) Fremme regional utvikling og omdømme, gjennom å løfte fram, synliggjøre og utnytte mulighetene.
- e) Styrke bærekraft, levekår, kultur og felles identitet, gjennom å utveksle erfaringer, søke samarbeid og initiere felles satsinger til innbyggernes beste.
- f) Bidra i nasjonale og internasjonale samarbeidsprosjekter og partnerskap, der det er felles regionale interesser, og legge til rette for samhandling og felles initiativer mellom næringsliv, akademia/FoU og offentlige myndigheter.

Ifølge gjeldende strategi for regionrådet¹² er det pekt ut fire satsingsområder for det regionale samarbeidet:

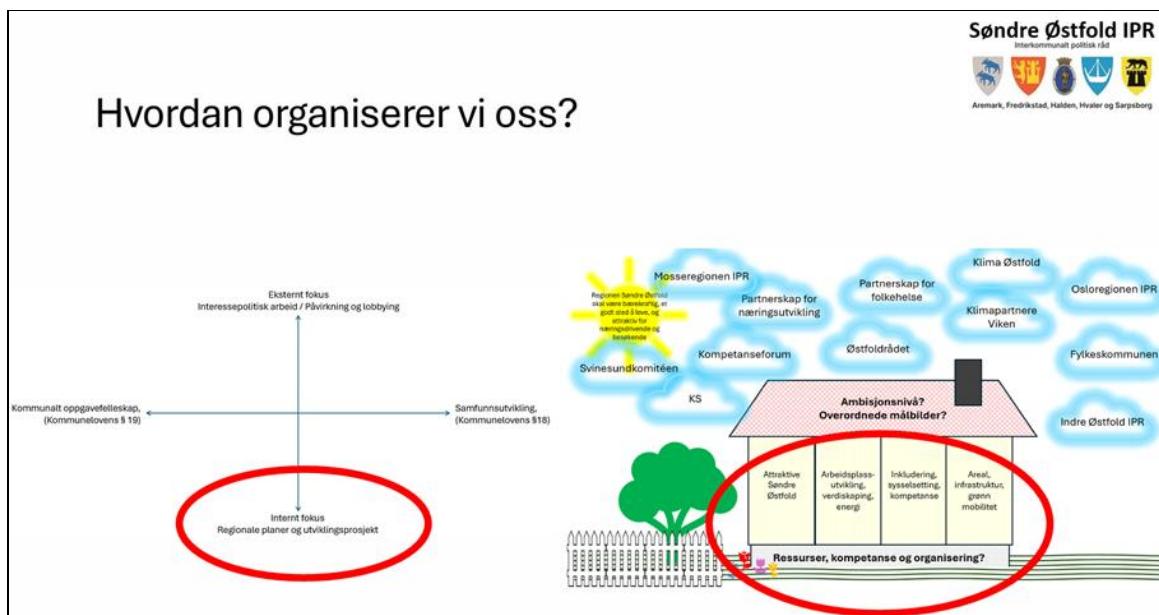
1. Attraktive Søndre Østfold
2. Arbeidsplassutvikling, verdiskaping, energi
3. Inkludering, sysselsetting, kompetanse
4. Areal, infrastruktur, grønn mobilitet

Satsingsområdene ble utviklet gjennom en medvirkningsprosess i 2024 hvor det også ble gjennomført analyser av den regionale utviklingen i regi av Telemarksforskning. Analysene fra Telemarksforskning tar utgangspunkt i at Søndre Østfold utgjør et felles bo- og arbeidsmarked og er Norges 6. største region med over 180.000 innbyggere. Det ble konkludert med at regionen har høy bostedsattraktivitet, men relativt lav næringsattraktivitet. Søndre Østfold har hatt den laveste arbeidsplassveksten etter år 2000 sammenliknet med de andre største byområdene. Den svake arbeidsplassutviklingen forklares med netto utflytting av bedrifter og lav arbeidsplassvekst fra nyetablerte bedrifter. Regionen har i tillegg en betydelig andel av befolkningen som står utenfor arbeidsliv og utdanning.

Regionrådet er organisert med en underliggende faggruppe for regional næringsutvikling i Søndre Østfold. Det er gjennomført og pågår diverse prosjekter om bl.a. energisituasjon, helserelatert næring/helseklynge og maritim næringsutvikling. Regionrådet samarbeider med Østfold fylkeskommune om etableringstjeneste som er tilgjengelig for alle som ønsker å starte bedrift.

¹² Strategiske satsingsområder 2025-2028. Søndre Østfold interkommunale strategiske råd.

I løpet av 2025 er det startet en utviklingsprosess langs to hovedlinjer, dels videreutvikling av regionrådet som interessepolitiske organ, dels utvikling av det regionale samarbeidet på administrativ side, med vekt på samarbeid om næringsutvikling. Prioritering av næringsutvikling har bl.a. sammenheng med svak samordning, utfordringer knyttet til lav arbeidsplassvekst og ikke minst store lokale og regionale muligheter for en positiv næringsutvikling. Regionen preges fra tiden av mange utviklingsaktører og det er identifisert minst 14 forskjellige kommunale planer som omhandler næringsutvikling og sysselsetting i regionen. Det pågående utviklingsarbeidet er forankret i formannskap og kommunestyre og vil pågå fremover i 2026. Nedenfor følger to figurer som gir innblikk i aktuelle problemstillinger og løsninger som drøftes.

Figur 5.2 Grunnlag for diskusjon av organisasjonsmodell i Søndre Østfold. Kilde: Regionrådet

Figur 5.3 Skisse for mulig utvikling av det regionale samarbeidet i Søndre Østfold. Kilde: Regionrådet

5.3 Mosseregionen IPR

Regionrådet i Mosseregionen ble omorganisert til et interkommunalt politisk råd i 2021. I vedtatt samarbeidsavtale står det følgende om samarbeidets formål:

Mosseregionen interkommunalt politisk råd (heretter kalt MIPR) er et samarbeids- og interesseorgan for de deltagende kommunene som skal bidra til å styrke regionen som en bærekraftig, attraktiv og konkurransedyktig region, basert på lokale fortrinn. MIPR skal bidra til å utvikle regionen til beste for innbyggerne og for de samarbeidende kommunene i henhold til den til hver tid gjeldende strategidokument. MIPR skal arbeide for utvikling av regionen gjennom forpliktende samarbeid og ivareta interessene til regionen overfor fylket, stat og andre organer på regions-, fylkes- og riksplan. MIPR skal synligjøre regionen som et attraktivt boområde, arbeidsmarked og opplevelsesregion.

I samarbeidsavtalen beskrives hvilke oppgaver MIPR skal ivareta:

- a) Drøfte felles saker på tvers av kommune- og fylkesgrensene
- b) Utarbeide felles rådgivende strategier c) Planlegge og gjennomføre prosjekter i regi av Mosseregionen
- d) Arbeide interessepolitisk, herunder avgjøre høringsuttalelser, der det er felles regionale interesser.
- e) Bidra i samarbeidsprosjekter og partnerskap der det er felles regionale interesser.
- f) Gjennomføre aktiviteter med sikte på erfaringsoverføring, læring, og styrking av felles identitet innenfor samarbeidet

Regionrådet har over tid jobbet systematisk med vekt på mål- og resultatstyring der målgruppens og brukernes behov og prioriterte samfunnsområder legges til grunn for årlege handlings- og fremdriftsplaner. En konkret og systematisk tilnærming preger ny strategi for regionrådet som nylig er vedtatt for perioden 2026-2029¹³. Strategien skal følges opp med årlege handlingsplaner. Det er utarbeidet en egen handlingsplan for næringsutvikling som skal vedtas i kommunestyrene tidlig i 2026.

I ny strategi konkretiseres fire satsingsområder med klare ambisjoner om merverdier ved fortsatt tett samarbeid i Mosseregionen.

1. **Næringsutvikling** er valgt som satsingsområde med bakgrunn i tall fra Østfold (2024) som viser at mer enn seks av ti bedrifter har udekket kompetansebehov. Et stort antall årsverk går tapt grunnet høyt sykefravær. En av fire personer er verken i arbeid eller utdanning, og utfordringen er spesielt stor blant unge. Bare en av tre er i arbeid over 55 år. Mosseregionen er nr. 61 av totalt 73 regioner i Norge når det gjelder arbeidsdeltakelse (2023). Målet er at Mosseregionen IPR skal sikre at regionen blir landets beste på næringsutvikling.
2. **Natur- og vannmiljø** er valgt som satsingsområde med bakgrunn i stort press på naturlandbruksområder i regionen. Vekst og vern må kombineres, blant annet ved å sikre jordvern for matproduksjon og klima, bevare sammenhengende natur og artsmangfold, håndtere arealpress ved ny infrastruktur og næring, og styrke klimatilpasning for å tåle nedbør og ekstremvær. Tilstanden i Oslofjorden og i lokale vassdrag er også under sterkt press. Målet er at Mosseregionen IPR skal bidra til at mer av regionens natur bevares, og at tilstanden i lokale vassdrag og i Oslofjorden forbedres.

¹³ Mosseregionen interkommunalt politisk råd. Strategi 2026-2029. Vedtatt 2.desember 2025.

3. **Samferdsel og kollektivtilbud** er valgt som satsingsområde fordi en rekke aktører i regionen peker på et svekket samferdsel -og kollektivtilbud i regionen, bl.a. lav frekvens og dårlig rutedekning, manglende fremkommelighet og punktlighet, utilstrekkelig informasjon og universell utforming, og redusert tilgjengelighet for elever og «av og til»-brukere. Målet er at Mosseregionen IPR skal bidra til at mobiliteten i regionen øker.
4. **Forsvar og beredskap** er valgt som satsingsområde fordi det er behov for mer helhetlige beredskapsplaner, koordinert planverk for sivilt forsvar (evakuering, krigsberedskap), og det er behov for bedre lokal og regional kriseplanlegging og nasjonal-statlig samordning. Regionen har en strategisk sårbarhet knyttet til Rygge flystasjon. En utvikling av militære installasjoner ved Rygge regnes som nasjonalt strategisk viktig, men kan samtidig øke risiko i en krisesituasjon. Målet er at Mosseregionen IPR skal sikre en robust og motstandsdyktig region gjennom styrket beredskap og samhandling på tvers av sektorer.

5.4 Indre Østfold IPR

Regionrådet i Indre Østfold ble tilpasset ny kommunelov og omorganisert til IPR i 2020-2021. I samarbeidsavtalen beskrives formålet med regionrådet som følger:

Regionrådet har som formål å utvikle Indre Østfold som region. Rådet skal legge til rette for økt samarbeid mellom kommunene i regionen, og gjennom dette bidra til å skape en felles identitet og framsnakk i Indre Østfold. Regionrådet skal primært engasjere seg i saker som er av betydning for utviklingen av regionen. I Indre Østfold-regionen er det i tillegg en rekke interkommunale samarbeid og selskaper. Regionrådet er en plattform for å fremme felles oppgaveløsning og utviklingsprosjekter i regionen. Kommunene som er representert i Regionrådet, utgjør en felles bo- og arbeidsregion. Områdene samferdsel, videregående- og høyere utdanning og næringsutvikling, herunder reiseliv, står sentralt. Det er et mål for Regionrådet å framsnakte og bygge stolthet i vår felles region.

I strategiplan for Indre Østfold regionråd 2026-2027 fremheves at Indre Østfold er en felles bo- og arbeidsregion med over 60.000 innbyggere og et areal som utgjør 43 prosent av Østfold fylke. Områdene samferdsel, videregående- og høyere utdanning og næringsutvikling, fremheves som sentrale satsingsområder. I fornøyet strategi er det definert et klart målbilde for hva regionrådet skal være, herunder hvilke relasjoner som er viktig for å fremme regional utvikling.

Når det gjelder overordnet samferdsel, gjenstår fullføring av fire felt E18 Ski/Oslo og utvikling av bedre kapasitet på østre linje mot Oslo og Sarpsborg. Regionrådet ivaretar sekretariatsansvar for Ring 4 samarbeidet, som har som formål å styrke riks- og fylkesveinettet rundt hovedstaden som avlastnings- og beredskapsvei.

Campus Indre Østfold er et utdanningssamarbeid mellom kommunene Indre Østfold, Marker, Rakkestad og Skiptvet. Utdanningen driftes av Høgskolen i Østfold og Fagskolen i Viken, med en kombinasjon av digitale ressurser og digital og fysisk undervisning. Det er inngått samarbeidsavtale med Norges miljø- og biovitenskapelige miljø (NMBU) på Ås og Høgskolen i Østfold. Partnerskapsavtale med Østfold fylkeskommuner er under fornyelse.

Campus Indre Østfold framheves som en svært viktig satsing for å fremme regional utvikling. Utdanningstilbuddet bidrar til at stadig flere kan ta utdanning der de bor. Det jobbes langsiktig med studieprogrammet for å utvikle et godt og mangfoldig studietilbud innen helse, industrifag, ingeniørfag og IT/kunstig intelligens. Målet er å etablere et høgskoletilbud i Indre Østfold med økt attraktivitet for studenter og innflyttere. Satsingen på Campus Indre Østfold fremheves som en suksess som innebærer at de fire kommunene er i ferd med å etablere et landsbyuniversitet i Mysen.

Indre Østfold regionråd vektlegger forøvrig strategisk jobbing og posisjonering av regionens interesser overfor viktige rammesettere og utviklingsaktører, som fylkeskommunen, Jernbaneforum Øst, Østfold Energi, destinasjonsselskap, regionale partnerskap for næring og klima, KS, Osloregionen m.fl. Som aktuelle saker det skal jobbes videre med pekes det på følgende:

- Om regionrådet skal være eget rettssubjekt utenfor Indre Østfold kommune
- Navn på regionrådet, med bakgrunn i at det kan skape forvirring at regionrådet og den største kommunen har samme navn
- Samarbeid om finansiering og økt budsjett fra ulike aktører og kilder
- Samlokalisering av regionale utviklingsmiljøer som Grensekomiteen Värmland-Østfold, Indre Østfold næringsutvikling AS, stedsutviklingsselskaper, Visit Indre Østfold, IKS-sekretariat m.fl.
- Avklaring av hvilket eierskap, partnerskap og medlemskap regionrådet skal være en del av som f.eks. Norsus AS¹⁴, Osloregionen og Partnerskapet for næringsutvikling.
- Utvikling av en felles IKT-plattform for Indre Østfold
- Bruk av Daglig leder som tittel på leder av sekretariatet (i dag regionkoordinator)

Dette skal regionrådet primært være				
Interesse-politisk organ for kommuner IPR (OU, KDU og regionråd)	Økt kompetanse Utdanning Campus Indre Østfold – bygger region	Samferdsel – bygger Indre Østfold	Merkevaren Indre Østfold - kommunikasjon, synlig, egne medier	Utrede og søke og ta på oss nye eksternt finansierte regionale prosjekter (og sekretariat, som Ring4)
NÆRING stedsattraktivitet, reiseliv, gode opplevelser	FORTENE forsvarshistorie opplevelser demokratisenter læringsarena Møteplasser Veterankontakt	GRENSESAMARBEID <u>Grensekomiteen,</u> Interreg	KOORDINERE arrangement, eier- og medlemskap utover IPR'e	

Figur 5.4 Strategisk målbilde for indre Østfold regionråd 2026-2027

5.5 Samarbeidsarenaen mellom Sarpsborg og Fredrikstad

I 2025 ble det etablert et avtalebasert samarbeid mellom Sarpsborg og Fredrikstad som har som formål å utvikle det interkommunale samarbeidet. Samarbeidsarenaen er en politisk utviklingsarena hvor tre politikere fra her kommune deltar hhv. ordfører, varaordfører og opposisjonsleder. Kommunedirektørene bistår med faglige forberedelser og sakspapirer. Sekretariatsfunksjon rullerer mellom kommunene. Utpekte samarbeidsområder for nærmere

¹⁴ Norsk Institutt for Bærekraftsforskning AS, eid av bl.a. Østfold fylkeskommune, Fredrikstad kommune, Sarpsborg kommune, Høgskolen i Østfold og Indre Østfold Regionråd (8,33 prosent)

vurdering er barnevernvakt, kjøkkentjenester, kremasjonstjeneste, brann og redning og administrative støttetjenester som IKT, lønn, regnskap etc. En felles barnevernvakt er under etablering fra 1.1.2026, med deltagelse fra Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Moss og Våler.

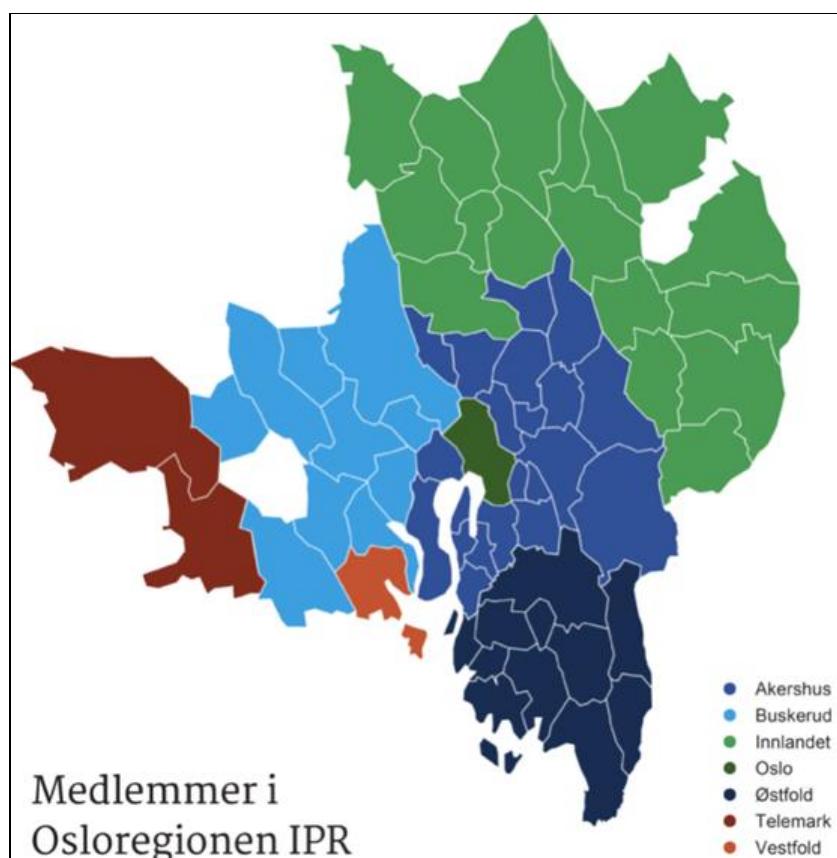
5.6 Østfoldrådet

Østfoldrådet er et koordineringsorgan for påvirkningsarbeid overfor sentrale myndigheter i saker som er særlig viktige for Østfold-samfunnet. I rådet vil det sitte representanter fra Østfold fylkeskommune, samtlige ordførere i Østfolds kommuner, stortingsrepresentanter fra Østfold, NKO Viken Oslos regiondirektør, LO Østfolds regiondirektør, rektor ved Høgskolen i Østfold, samt KS Vikens regiondirektør.

Østfoldrådet ble opprettet første gang i 2003. I 2016 vedtok fylkestinget endringer i funksjon og sammensetning, etter opprettelsen av partnerskapet Næringsriket Østfold. Rådet ble avviklet i overgangen til Viken fylkeskommune i 2020 og ble retablert høsten 2024. Som prioriterte saker fremheves Nasjonal Transportplan, næringsutvikling og bekjempelse av utenforskaps Østfold fylkeskommune ivaretar ledelse og sekretariatsansvar for rådet.

5.7 Osloregionen IPR

I Osloregionen IPR deltar 65 kommuner, som dekker store deler av det sentrale Østlandet. Formålet med det interkommunale politiske rådet er å initiere, utvikle og støtte samarbeidstiltak som styrker Osloregionens posisjon som en konkurransedyktig og bærekraftig region i Europa. Samarbeidet i regionen skal særlig rettes mot utforming av strategier og igangsetting av samarbeidsprosesser på områder hvor samordning av deltakernes innsats vil være viktig.

Figur 5.5 Medlemmer i Osloregionen IPR. Kilde: osloregionen.no

Osloregionen har et representantskap med 65 medlemmer, én representant pr. kommune. Representantskapet velger styre med 20 medlemmer som utøvende organ med representasjon fra regionrådene. Byrådsleder i Oslo er for tiden leder av Osloregionen. Osloregionen har tre prioriterte innsatsområder:

- Areal, transport, mobilitet og logistikk
- Klima, miljø og natur
- Konkurransekraft og næringsutvikling

Osloregionen har et sekretariat med fire fast ansatte, lokalisert til Oslo rådhus. Det kan nevnes at en del av kommunene i Osloregionen også er medlemmer i Osloregionens Europakontor (ORE). ORE er en medlemsorganisasjon bestående av seks fylkeskommuner inkl. Østfold fylkeskommune, 10 kommuner hvorav ingen i Østfold, ett regionråd (Kongsvingerregionen), samt fire utdannings- og forskningsinstitusjoner inkl. Høgskolen i Østfold. ORE skal bidra til å knytte Osloregionen nærmere Europa og skape muligheter for innovasjon, regional utvikling og verdiskapning hos medlemmene gjennom europeisk samarbeid.

5.8 Svinesundskommittén

Svinesundskommittén er et grenseregionalt politisk samarbeid med formål å fjerne hindringene som nasjonsgrensene skaper og gi muligheter for innbyggere å jobbe, drive virksomhet og samarbeide mellom Norge og Sverige. I samarbeidet deltar syv kommuner fra Østfold (Råde, Sarpsborg, Rakkestad, Fredrikstad, Aremark, Halden, Hvaler) og åtte svenske kommuner, med tillegg av Østfold fylkeskommune og Västra Götalandsregionen i Sverige. Samarbeidet er organisert som en medlemsbasert ideell forening.

Samarbeidet er en del av Nordisk Råds samarbeidsprogram for regional utvikling og er finansiert av Nordisk Råd og deltakende fylkeskommuner. Svinesundskommittén mottar også omfattende prosjektfinansiering gjennom EU-programmene Interreg Sverige-Norge og Interreg Øresund-Kattegat-Skagerak. Sekretariatet består av 12 ansatte og har hovedkontor i Strømstad.

5.9 Grensekomiteen Värmland-Østfold

Grensekomiteen Värmland–Østfold er et frivillig samarbeidsorgan mellom kommuner, fylkeskommuner og regioner, på begge sider av den norsk-svenske grensen. Foreningen er etablert for å fremme grenseoverskridende samarbeid og styrke felles utvikling i grenseregionen. I nylig vedtatt strategi for grensekomiteen fremheves følgende formål med foreningen¹⁵:

- Fremme utvikling, samarbeid og bærekraftig vekst i grenseregionen.
- Sikre politisk og administrativ forankring i grenseoverskridende prosjekter.
- Samordne innsats på tvers av nasjonale grenser innen infrastruktur, næringsutvikling, arbeidsmarked, beredskap, turisme og kulturutveksling.
- Styrke regionens posisjon i nasjonale og europeiske sammenhenger.
- Sikre at samarbeidet til enhver tid er relevant for eierne og deres prioriteringer.

Det er registrert følgende deltakerkommuner i samarbeidet, som kan variere: Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Aremark, Moss, samt Østfold fylkeskommune, fem svenske kommuner og Region Värmland. Foreningen har årsmøte som høyeste organ, der hver deltaker har en stemme hver. Foreningen har et styre som består av åtte medlemmer, fire fra Norge og fire fra Sverige. Styret kjøper sekretærhjelp etter behov, som for tiden ivaretas av Indre Østfold regionråd.

¹⁵ Strategi for Grensekomiteen Värmland-Østfold, vedtatt 12.09.2025

Komiteen er en selvstendig juridisk enhet, registrert i Norge, og er underlagt norsk lovgivning. Finansieringen kommer fra medlemmene, gjennom prosjekt og ved søknad til Nordisk Ministerråd.

5.10 Forekomst av interkommunale fagnettverk

I kartleggingen er det gjennomført en kartlegging av forekomst av fagnettverk, som er en løsere form for samarbeid enn det som inngår i kartleggingen av formalisert interkommunalt samarbeid etter NIVIs definisjon. Det kan nevnes at NIVI fant over 100 formaliserte fagnettverk i en kartlegging i Agder i 2024¹⁶, hvorav 70 var regionale fagnettverk knyttet opp mot de interkommunale politiske rådene. I en kartlegging for ni kommuner i Romsdal i 2011, ble det funnet at kommunenes fagpersonell deltok i minst 57 forskjellige fagnettverk.

Kartleggingen av fagnettverk i Østfold supplerer og forsterker inntrykket av nettverksorganisering er svært vanlig. Omfanget er stort og berører alle viktige sektorer og faggrupper i kommunene.

I Østfold er kartleggingen gjennomført med utgangspunkt i Sarpsborg kommune, som har utarbeidet en samlet oversikt over kommunens samarbeidsrelasjoner. Oversikten inneholder rundt 150 formelle og løsere former for samarbeid som involverer andre kommuner. Ut fra en nærmere gjennomgang er det registrert 55 eksempler på fagnettverk, som kommer i tillegg til registeringen av 42 formelle interkommunale ordninger. Legger vi til at Helsefelleskap Østfold alene omfatter 26 varianter av partnerskap, samarbeidsutvalg, permanente underutvalg, faggrupper, nettverk og andre møtearenaer, kommer vi til at Sarpsborg kommune deltar i minst 120 formelle interkommunale ordninger og fagnettverk. Det er grunn til å tro at omfanget på interkommunal samhandling ligger på samme nivå for de fleste andre kommuner i Østfold.

Nr	Navn på fagnettverk	Nr	Navn på fagnettverk
1	Kommunedirektørutvalg Østfold KS	29	Eiernetverk barnehage for alle kommunene i Østfold (KS)
2	Kommunedirektørutvalget for Mosseregionen	30	OFA-samlinger alle kommunene i Østfold
3	Kommunedirektørutvalg Sarpsborg-Fredrikstad	31	Faggruppe for Areal, transport, mobilitet og logistikk Osloregionen
4	Faggruppe Regional næringsutvikling i Søndre Østfold (IPR)	32	Norsk kommunalteknisk forening, 10 ulike fagnettverk i Østfold
5	Partnerskap for næringsutvikling i Østfold	33	Byggesak Østfold (flere nettverk)
6	Faggruppe for Konkurransekraft og attraktivitet Osloregionen	34	Veg og Park Østfold/Follo
7	Nettverk for HR-sjefer i Sarpsborg, Fredrikstad, Moss, Halden, I.Østfold	35	Bygg og Eiendom Østfold (flere nettverk)
8	Visma storkommunesamarbeid om fellesfunksjoner	36	Ledernettverk vei og park Sarpsborg Fredrikstad
9	Administrativ koordineringsgruppe Ostregionen	37	Faggruppe for Klima og miljø Osloregionen
10	Fagnettverk om anskaffelser i Østfoldkommuner og fylkeskommunen	38	Fagråd miljø- og utslipsovervåking Ytre Oslofjord
11	Nettverk for personvernombud i norske kommuner	39	Lokal luftkvalitet Sarpsbog Fredrikstad
12	Nettverk for personvernombud Østfoldkommunene	40	Støykartlegging og handlingsplan Sarpsbog Fredrikstad
13	Effektive arbeidsprosesser TØRN Sarpsborg, Toten og Lillestrøm	41	Klima Østfold (kommuner, fylkeskommunen og statsforvalter)
14	Fagnettverk E-helse Digi Viken	42	Klimapartnere Østfold
15	Fagnettverk informasjonssikkerhet og personvern DigiViken	43	Tuneflueutvalget Sarpsborg, Skiptvet, Rakkestad og Våler
16	Fagnettverk Oppvekst DigiViken	44	Østfold skogforum
17	Fagnettverk Sosial, velferd og kultur DigiViken	45	Plan og Miljø Nettverk for avfall Sarpsborg, Fredrikstad og Moss
18	Fagnettverk Teknisk DigiViken	46	Interkom. reg. plan treff Sarpsborg, Fredrikstad, Halden, Hvaler, Moss
19	Fagnettverk Virksomhetsarkitektur DigiViken	47	Landsdfekkende fagforum kommunal informasjonssikkerhet (KINS)
20	Fagforum felles anskaffelser DigiViken	48	Brannsjefkollegiet Øst
21	Fagnettverk for arkivledere DigiViken Øst	49	Beredskapslederforum Øst
22	Direktørnettverk helse og velferd, Sarpsborg, Halden og Fredrikstad	50	Taktisk lederforum (TLF) Østfold og Follo (innsatsledelse politiet)
23	Mentorprogram helse og velferd, Sarpsborg, Moss, Halden, I.Østfold	51	Forebyggende brannforum Østfold
24	Nettverksmøte helse og velferd for fag- og kvalitetsrådgivere i Ø.	52	Samarbeidsforum - Risikoutsatte grupper (Trygg Hjemme)
25	Kommunenettverk for statlige områdesatsinger	53	Fag- og kompet.samarbeid CBRNE (kjem/bio/radio/nukleær/ekspl)
26	Helseledernettverk Østfold	54	Sikkerhetsforum havner Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler (Borg Havn)
27	Nettverk for barnevernsledere i Østfold	55	Regionalt forum for overordnet kommunal beredskap Østfold
28	Skolesjefnettverk for kommunene i Østfold (KS)		

Tabell 5.2 Registrerte interkommunale fagnettverk med utgangspunkt i Sarpsborg kommune

¹⁶ NIVI Rapport 2024:2 Interkommunalt samarbeid i Agder

5.11 Samarbeidet med Østfold fylkeskommune

Samhandlingsstrukturen mellom kommunene og Østfold fylkeskommune, består av flere nettverk og arenaer for løpende samhandling om tjenesteproduksjon, regional planlegging og tilretteleggende samfunnsutvikling. Østfold fylkeskommune deltar i interkommunalt samarbeid sammen med kommunene og har et omfattende eierskap til andre selskaper og virksomheter der også kommunene kan inngå som eiere.

Av eierskapsmelding fra 2024¹⁷ fremgår det at Østfold fylkeskommune pr. 1.1.24 hadde eierskap i 21 selskaper og 14 andre samarbeid. Selskaps- og samarbeidsporteføljen omfattet følgende:

- 16 AS (generalforsamlingen er eierorgan)
- 3 IKS (representantskapet er eierorgan)
- 11 KO-samarbeid (representantskapet er eierorgan)
- 1 Interkommunalt politisk råd (representantskapet er eierorgan)
- 2 vertskommunesamarbeid (Fartøyvern og Teknisk industrielle kulturminner)
- 2 særlovselskap (selveide)
- 4 stiftelser (selveide)
- 1 forening (selveid)
- andelslag (årsmøtet er eierorgan)
- 1 samvirkeforetak (årsmøtet er eierorgan)

I den kommunevise kartleggingen er det registrert at fylkeskommunen inngår som eier i følgende interkommunale ordninger:

- Østfoldrådet
- Vegfinans Bypakke nedre Glomma AS
- Ring 4-samarbeidet
- Svinesundkommittén
- Grensekomiteen Värmland-Østfold
- Østfold Energi AS
- Inspiria Eiendom AS
- Oslofjordens friluftsråd (OF)
- Haldenvassdraget Kanalselskap AS
- Arkiv Øst IKS
- Biblioteksentralen SA

Av øvrig samarbeid kan det nevnes at Østfold fylkeskommune deltar i fylkesdekkende samarbeid om digitalisering (DigiViken), der kommunene i Østfold samarbeider med fylkeskommuner i Akershus, Buskerud og Østfold.

Østfold fylkeskommune er også regional vannregionmyndighet med ansvar for en regional vannregionplan. Samarbeidet med kommunene er organisert i seks vannområdeutvalg for å ivareta løpende samarbeid om aktuelle planer og tiltak.

Fylkeskommunen samarbeider også med bedrifter og virksomheter om inntak til videregående skole og bedriftsintern opplæring (opplæringskontor).

¹⁷ Eierskapsmelding 2024 for Østfold fylkeskommune. Fylkeskommunedirektør 4.april 2024.

5.12 Samhandlingsstruktur mellom kommunene og staten

Arenaer for samhandling mellom kommunene og staten er utviklet på alle viktige sektorområder, med ulik grad av formalisering. I Norge finnes for tiden 17 departementer og 72 direktorater¹⁸. Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus er bindeledd mot kommunene og mottar oppdragsbrev og styringsinstruks fra 10-11 departementer, med tillegg av en mengde særoppdrag. Statsforvalterens organisasjon gjenspeiler de viktigste fagområdene i kommunene. Statsforvalteren har 580 medarbeidere og er organisert med to staber og syv fagavdelinger. Hovedsetet for embetet ligger i Moss. Statsforvalteren har også kontorer i Drammen og i Oslo.

Figur 5.6 Organisasjon for Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

I oversikten over interkommunalt samarbeid i Østfold, er Nav et av de viktigste og beste eksemplene på formalisert samarbeid mellom kommune og staten. Nav er etablert med to styringslinjer der staten og kommunene har ulike oppgaver og ulik organisering.

Organisasjonsformen for Nav er en form for hybrid offentlig samforvaltning, som er lovregulert og uvanlig på andre tjenesteområder. Det gjelder med unntak for 19 lovpålagte helsefellesskap, som har som formål å sikre sammenhengende tjenester og god samhandling mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten. Organiseringen av Helsefellesskapet Østfold er nærmere omtalt nedenfor.

Formell samhandling mellom kommunene og staten foregår på en lang rekke andre områder. Nedenfor følger noen utvalgte eksempler.

- Samarbeid om beredskap og samfunnssikkerhet, hvor Statsforvalteren er regional beredskapsmyndighet og bindeledd mot nasjonal beredskapsorganisering. Statsforvalteren har løpende dialog med kommunene og utarbeider bl.a. en risiko- og sårbarhetsanalyse som

¹⁸ Kilde: dfo.no

grunnlag for embetets regionale handlingsplan og overordnede prioriteringer. FylkesROS for Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus ble revidert i 2024.

- Samarbeid om Politiråd, som er et formelt samarbeidsorgan mellom kommunen og politiet som har som formål å bidra til kriminalitetsforebygging og trygghet. I Politirådet sitter ordfører og kommunedirektør, politisjef/lensmann og andre nøkkelaktører. Her kan også SLT-samarbeid nevnes, som står for Samordning av Lokale kriminalitetsforebyggende Tiltak, som er en modell for å koordinere kommunens og politiets forebyggende arbeid.
- Samarbeid om Norge digitalt og fylkesgeodataplan for Oslo, Østfold, Akershus og Buskerud 2025-2028, som er ledet av Kartverket. Samarbeidet innebærer en nasjonal ledelse og planforankret samordning av statens og kommunens ansvar for oppdaterte geodata og kartsystemer.
- Samarbeid om verneområder, rovdyrforvaltning og andre fagområder innenfor natur og miljø, som utslippsreduksjon, klimatilpasning og energispørsmål.

5.13 Lovpålagte helsefellesskap

Organiseringen av Helsefellesskapet Østfold står i en særstilling når det gjelder etablert samhandlingsstruktur mellom kommunene og staten. Det skyldes at samhandlingene er lovpålagt gjennom kap.6 i kommunehelsetjenesteloven, hvor det stilles omfattende krav til avtalebasert samhandling mellom sykehus og tilhørende kommuner i hele landet. Organiseringen av 19 helsefellesskap, som kom med Nasjonal helse- og sykehusplan (2020-2023), har sin bakgrunn i samhandlingsreformen for over 10 år siden. Organiseringen av Helsefellesskapet Østfold fremgår av figuren nedenfor.

Helsefellesskapet Østfold har som mål å skape gode og sammenhengende helsetjenester for pasienter og pårørende. Helsefellesskapet er organisert med Partnerskapsmøte, Strategisk samarbeidsutvalg, Faglig samarbeidsutvalg og syv faste underutvalg. Til dette kommer tre faggrupper, syv fagnettverk og seks andre møteplasser. Samhandlingene er avtalefestet i en omfattende samarbeidsavtale mellom staten og kommunene¹⁹. Samarbeidsavtalen har to nivåer, overordnet samarbeidsavtale og retningslinjer som har form av egne avtaler. I overordnet samarbeidsavtale er det listet opp 18 retningslinjer som er rettslig bindende for partnerne.

Partnerskapsmøtet er det overordnede organet for samhandlingsarbeidet mellom kommunene og Sykehuset Østfold. Kommunene er representert med rådmann/kommunedirektør, evt. stedfortreder og sykehuset med administrerende direktør/øverste ledelse.

Strategisk samarbeidsutvalg (SSU) beslutter saker av overordnet, prinsipiell karakter og saker med større økonomiske og administrative konsekvenser. Kommunene er representert regionvis i fem legevaksats-/helsehusregioner ved kommunedirektør eller kommunalsjef, jf. kartet nedenfor. Sykehuset er representert ved fem representanter fra øverste ledelse. I tillegg møter representanter for brukere, de ansatte organisasjoner og fastlegene med tale- og forslagsrett.

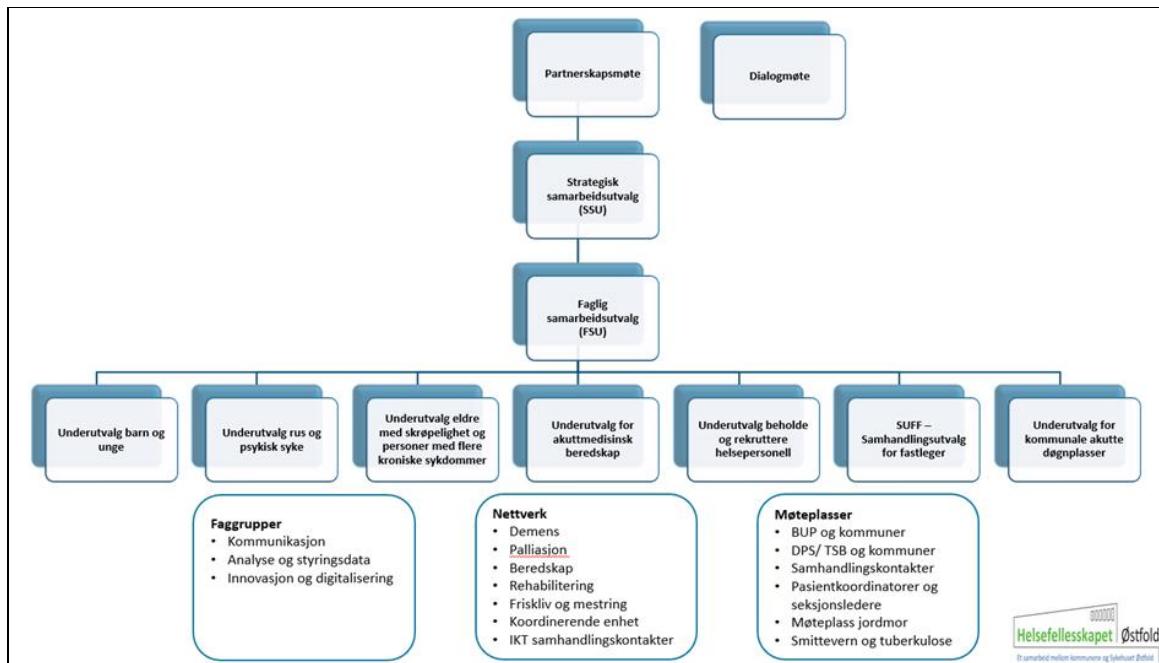
FSU er et partssammensatt samarbeidsorgan og har ansvar for å drøfte og behandle saker uten større økonomiske og administrative konsekvenser. FSU skal følge underutvalgene og avklare spørsmål om retning på arbeidet, forberede saker som skal behandles i SSU og iverksette vedtak. Utvalget består av fem representanter fra kommunene, fem fra sykehuset, samhandlingssjef for hhv. kommunene og sykehuset.

Viktige deler av Helsefellesskapet Østfold er regionalisert og det vektlegges at kommunestyrene og styret i sykehuset har avgitt makt og myndighet til SSU og FSU. Ut fra foreliggende avtaleverk er det ikke enkelt å finne ut hvilken myndighet som er delegert til de

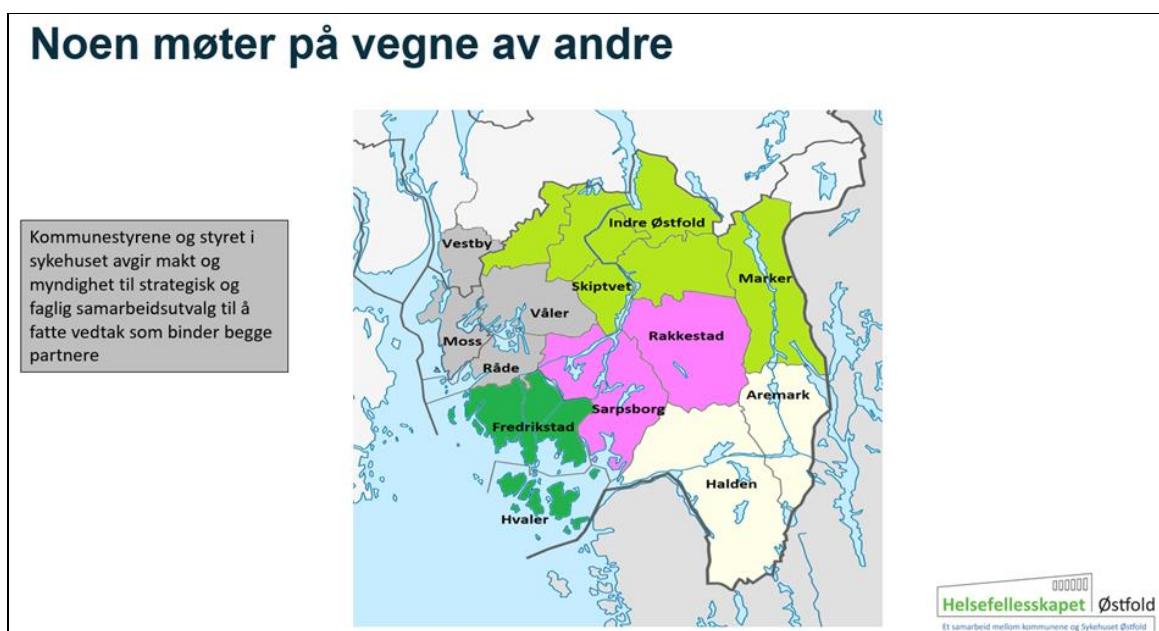
¹⁹ Samarbeidsavtale mellom kommuner og sykehus. Overordnet avtale. Vedtatt i Partnerskapsmøtet 24. mars 2025.

ulike deler av partnerskapet. Helsefellesskapene ser ut til å følge andre regler om delegasjon og myndighetsoverføring enn hva som er vanlig til interkommunale organer etter kommuneloven.

Fra regjeringen er det startet en helsereform med nedsettelse av et helsereformutvalg som skal vurdere ulike modeller for samordnet organisering av primær- og spesialisthelsetjenester. Utvalget skal avgjøre rapport i løpet av 2026. Parallelt med utvalgets arbeid har Helse- og omsorgsdepartementet sammen med KS startet Prosjekt X, hvor det er valgt ut 12 prosjekter som skal prøve ut nye løsninger. Helsefellesskap Østfold deltar med et prosjekt som retter seg mot skrøpelige eldre med sammensatte behov. Prosjektperioden løper i to år fra 1.1.2025.

Figur 5.7 Organisering av Helsefellesskapet Østfold

Figur 5.8 Regionalisert samarbeid med myndighetsoverføring

6 Erfaringer med dagens samarbeid

6.1 Målgruppe og spørsmål

I dette kapitlet oppsummeres svar på særskilte problemstillinger som ble formidlet fra statsforvalteren til kommunedirektører og daglige ledere i regionrådene i brevs form. Det ble mottatt skriftlig svar fra åtte informanter, seks kommunedirektører og to ledere i regionrådene. Det er gjennomført samtale og diskutert erfaringer med ytterligere noen informanter. De skriftlige svarene inneholder subjektive vurderinger, som kan være gitt uten nærmere begrunnelser, f.eks. når det gjelder eksempler på vellykket interkommunalt samarbeid. Svarene oppsummeres samlet og gir uttrykk for administrasjonens vurdering.

6.2 Utfordringer ved interkommunalt samarbeid

Det første spørsmålet lød som følger: Hva er erfaringsmessig de største utfordringene ved interkommunalt samarbeid om administrasjon og tjenester? Er de knyttet til:

- kvalitet,
- økonomiske kostnader,
- samordning mot kommunens tjenesteapparat,
- demokratisk forankring
- eller andre forhold?

Svarene kan oppsummeres i følgende punkter:

- Flest informanter peker på samordning og styring som en hovedutfordring, herunder dels forankring og eierskap til interkommunale ordninger i egen organisasjon, dels styring på tvers av ulik organisasjonsstruktur og kultur.
- Det blir veklagt at det er ressurskrevende å identifisere og etablere et effektivt samarbeid, bl.a. som følge av et komplisert regelverk og avtaleverk som forutsetter at kommunene har kompetanse og kapasitet til å håndtere eierskapet på en effektiv måte. Det blir veklagt at det oppstår pukkelkostnader knyttet til etableringsfasen og at det kan være vanskelig å dokumentere økonomiske gevinstre i en overgangsperiode.
- Noen peker på kostnader ifht. levert kvalitet som viktig utfordring, herunder riktig og rettferdig prising av interkommunale tjenester.
- Fra noen av de store kommunene blir det sagt at det kan være vanskelig å se økonomiske fordeler ved samarbeid med små kommuner, med henvisning til at det i hovedsak ikke er sparte enhetskostnader ved å samarbeide om driftsoppgaver innenfor administrasjon og tjenester innenfor oppvekst og omsorg.
- Fra noen av de mindre kommunene blir det sagt at beslutningstaking i interkommunale organer kan oppleves som fjernt fra det lokalpolitiske nivå og at det kan oppstå en følelse blant politikerne og i befolkningen av at kommunen blir lagt ned bit for bit.

6.3 Forventet utviklingstrend

Spørsmålet lød: Hva er forventet utviklingstrend i det interkommunale samarbeidet de neste 4-5 årene med tanke på omfang og viktighet for å løse kommuneoppdraget? Vurder om kommunen ut fra egne behov forventes å bli mer eller mindre avhengig av interkommunalt samarbeid og pek gjerne på særlig sårbarer oppgaver eller sektorer.

På dette spørsmålet fremkommer entydige svar, både at kommunene forventer økt interkommunalt samarbeid og at det henger sammen med mangel på arbeidskraft og strammere kommuneøkonomi. Et typisk utsagn fra en av storkommunene lyder: *Kommunen ser økt avhengighet av samarbeid for å sikre bærekraftige tjenester, spesielt innen områder med*

rekrutteringsproblemer og høyt kompetansebehov. En annen kommunedirektør viser til analyser av arbeidskraftbehov i perspektivmeldingen, særlig innenfor helsesektoren og uttrykker: *Med det store antallet lovpålagte tjenester, vil det være naturlig å se på samarbeid på tvers av kommunegrensene, for å løse oppdraget.*

En annen informant fremhever at kommunene også vil være avhengig av samarbeid på areal- og transportområdet, hvor det allerede er mye samhandling mellom nabokommuner. *I en region med mange kommunegrenser innenfor et forholdsvis lite geografisk område, er dette forhold som krever at ulik tematikk vurderes på tvers av grensene.*

Som eksempler på områder hvor det forventes økt interkommunalt samarbeid pekes det på mange ulike oppgavetyper. Over 20 forskjellige oppgaver er nevnt i tilbakemeldingene.

Fra Sarpsborg og Fredrikstad, som nylig har etablert en felles samarbeidsarena med mål om å utvikle mer samarbeid, pekes det på flere aktuelle oppgaver:

- IKT og behovet for økt digitalisering. Dette for å møte krav til kostnadseffektivitet og sikkerhet.
- Helse og velferd, samt oppvekst, særlig innenfor spesialiserte tjenester som krever høy kompetanse.
- Beredskap og miljø
- Teknisk drift, vann, avløp og renovasjon med strengere miljøkrav
- Samferdsel, kollektivtransport og infrastruktur.
- Næringsutvikling
- Barnevern
- Kjøkkentjenester

Behov for mer og bedre samarbeid om IKT og digitalisering går igjen i flere av besvarelsene. Når det gjelder IKT, blir det nevnt at Digi Østfold lagde en felles konseptvalgutredning i 2021-22, som vurderte mulighetene for felles drift av IKT-området. Det blir sagt at spraket den gang var for stort mellom kommunene i Østfold i synet på en mulig felles løsning.

Andre informanter peker på følgende oppgaver:

- Økonomifunksjoner
- Felles prosjektledelse
- Planlegging og forskjellige planfunksjoner
- VA-tjenester
- Beredskapstjenester med krav til døgnbemannning, som barnevernvakt, krisesenter og viltvakt
- Næringsutvikling, entreprenørskap og innovasjon
- Politisk og administrativ samordning gjennom IPR, herunder dels internt samarbeid om regional utvikling, dels samlet opptreden overfor fylkeskommunen, KS og sentrale myndigheter.

Disse tilbakemeldingene tilsier at interkommunalt samarbeid vurderes som en viktigere forutsetning for å svare på grunnleggende utfordringer i kommunene. Lederne forventer at det interkommunale samarbeidet i økende grad vil berøre kommunenes kjerneoppgaver.

6.4 Eksempler på vellykket samarbeid

Spørsmålet lød: Nevn inntil tre eksempler på vellykket interkommunalt samarbeid med mulig overføringsverdi til andre kommuner. Gi en kort begrunnelse og pek gjerne på hva som har vært de viktigste suksessfaktorene.

Fra Indre Østfold kommune, som har et samordningsorgan for 12 eksisterende vertskommunesamarbeid, blir det vist til at nabokommunene generelt er godt fornøyd med leveransene og samarbeidet. Øvrige informanter trekker frem følgende interkommunale ordninger som vellykket:

- Borg Havn IKS, omtalt som et velfungerende samarbeid mellom Fredrikstad, Sarpsborg og Hvaler om havnevirksomhet og næringsutvikling.
- Østre Viken kommunerevisjon IKS, omtales som effektiv revisjon og kontrolltjeneste for flere kommuner, med høy faglig kvalitet.
- Driftsassistansen i Viken IKS (DaiV), som er et kompetansesenter innen vann og avløp som gir faglig støtte og kvalitetssikring til eierkommunene. Fremheves som vellykket av informanter fra flere, både små og store kommuner. Det blir sagt at driftsassistansen gir tilgang til kompetanse, beredskap og felles ressursbruk og at suksessfaktorene er tydelige avtaler, felles mål og respekt for lokale forhold.
- MOVAR, som leverer vann, kloakk, renovasjon og brann tjenester i Mosseregionen. Det blir sagt at det er jobbet over mange år for å få til en god styring av et interkommunalt selskap (IKS) med flere store og viktige oppgaver underlagt en felles styringsstruktur.
- Byvekstavtalen for Nedre Glomma, som er en 10-årig avtale mellom staten, Østfold fylkeskommune, Sarpsborg og Fredrikstad, som ble signert i oktober 2024. Målet er å utvikle attraktive byer med bedre mobilitet ved å nå «nullvekstmålet» for personbiltransport, som innebærer at veksten i persontransport med bil skal begrenses. Avtalen finansierer en økt satsing på kollektivtransport, sykling og gange, og involverer tiltak for å redusere biltrafikk ved behov.
- Samarbeidet om næringsutvikling i Søndre Østfold IPR, herunder felles strategi for økt næringsutvikling og sysselsetting med vekt på politisk forankring, felles visjon og bred deltagelse.
- Felles psykososialt kriseteam mellom Marker, Aremark og Skiptvet. Omtalt som effektiv beredskapsvakt utenfor arbeidstid med vekt på klare roller, lik godtgjørelse og lokal forankring.
- En mindre kommune fremhever samarbeid om administrative støttefunksjoner, barnevernvakt og viltvakt som vellykket.
- Fra lederne i IPR fremheves samarbeid om overordnet samferdsel, næringsutvikling, Campus Indre Østfold som «landsbyuniversitet» i Mysen og godt samarbeid mellom regionrådene om ekstern posisjonering, bl.a. når det gjelder utkast til regionale planer fra fylkeskommunen.

6.5 Regionrådenes rolle fremover

Spørsmålet lød: Hva blir regionrådenes (interkommunalt politisk råd) viktigste roller og hovedoppgaver i årene framover? Har kommunene for tiden velfungerende arenaer for samarbeid om samfunnsutvikling?

Svarene tyder på at alle de tre regionrådene har livets rett og viktige roller å spille i det videre samarbeid. Fra informanter i Søndre Østfold blir det samtidig sagt at det er behov for å avklare og spisse regionrådets rolle, bl.a. når det gjelder det interessepolitiske arbeidet hvor det finnes konkurrerende arenaer gjennom bl.a. Østfoldrådet. Om dagens regionråd blir det sagt at «..de ofte er ineffektive og irrelevante fora for både politikerne og administrasjonen».

Omtalen av hvilke oppgaver som bør ivaretas av regionrådene virker ganske samstemte: *Å utvikle tydeligere/spissere regional politikk innen samferdsel, næringsutvikling og arealforvaltning, energi, utenforskning og sysselsetting, vil være blant regionrådenes viktigste roller fremover.* Noen bruker litt andre begreper:

- Samfunnsutvikling: Koordinere regional strategi for næring, klima, utdanning og infrastruktur.
- Politisk samordning: Sikre felles stemme overfor fylkeskommunen og statlige aktører.
- Prosjektutvikling: Initiere og følge opp interkommunale prosjekter med ekstern finansiering

En annen informant beskriver hva regionrådene bør være slik:

- Være arena for strategisk samfunnsutvikling og samordning av felles interesser.
- Bidra til politisk forankring og legitimitet i samarbeidsprosjekter.
- Koordinere felles planprosesser, særlig innen klima, transport og næringsutvikling.

Det blir også pekt på at regionrådet, foruten samarbeid om strategi innen regional nærings- og stedsutvikling, er viktig for å styrke samhold og felles identitet.

Fra Søndre Østfold blir det sagt at det er etablert gode formelle samarbeidsarenaer på næringsfeltet. Næringsssjefer/rådgivere fra alle de fem kommunene som inngår i IPR'et møtes ukentlig for å koordinere prosjekter og håndtere løpende oppgaver. Det blir sagt at forståelsen for regionalt samarbeid i kommuneadministrasjonene gradvis har blitt bedre. *Det betyr at kommunene gjennom IPRet har bitt stadig bedre på å etablere ad-hoc samarbeidsarenaer for å løse oppgaver. Eksempler er Energiutredningen for Søndre Østfold og høringsuttalelse til fylkeskommunens nye regionale planer. Hovedinntrykket er at det kortsiktig arbeidet er mer krevende å holde vedlike.*

Fra Mosseregionen blir regionrådet omtalt som et regionråd som fungerer «*meget godt*». Det blir sagt at «*Mosseregionen er på vei til å få til noe. Det må jobbes med dette i et lengre tidsperspektiv*».

Det vises til ny strategi for det regionalpolitiske samarbeidet i Mosseregionen med konkret handlingsplan og budsjett. Det blir sagt at regionrådet har en god struktur, med gode styringslinjer og at IPRet arbeider systematisk med samhold og handlekraft som de viktigste verdiene. Det fremheves også som viktig at IPRet har prioritert god forankring i kommunene i arbeidet fremover. I ny strategi har Mosseregionen er det pekt ut fire satsingsområder, hvorav to fremstår som spesielle profilsatsinger ifht. de andre regionrådene. Det gjelder prioriteringen av forsvar og beredskap og natur og vannmiljø. De øvrige to satsingsområdene er næringsutvikling og samferdsel og kollektivtilbud.

Fra Indre Østfold fremheves regionrådet som en viktig møtearena der kommunene kan opptre alene og samordne sine interesser. Det vurderes som sannsynlig at ikke-lovpålagte prosjekter, med selvstendig finansiering, kan bli tatt opp i regionrådet de neste årene, med en egne prosjektmedarbeidere.

6.6 Gjeldende regelverk for interkommunalt samarbeid

Følgende spørsmål ble stilt: Hvordan vurderes dagens regelverk om interkommunalt samarbeid i forhold til kommunens behov for organisering og styring av interkommunalt samarbeid? Pek gjerne på endringsbehov i loven eller områder hvor det kan være behov for bedre veiledning.

Informantene fordeler seg i tre grupper:

1. Ikke noe spesielt å bemerke

Vi ser ikke noen hindringer i bestemmelsene i kommuneloven som åpner for samarbeid gjennom flere former, bl.a. vertskommunesamarbeid, kommunalt oppgavefellesskap, interkommunalt politisk råd (IPR), og interkommunalt selskap (IKS). Uavhengig av organisering er man

avhengig å etablere gode kommunikasjonslinjer. Det er også mulig å selge mange tjenester innen kommunal sektor med basis i avtaleretten.

Intet å bemerke. Fungerer etter mitt syn greit.

For regionrådets del logger det en stor grad av fleksibilitet. Rammene er nok tydeligere og mer formelle rundt IKS'ene.

2. Komplekst regelverk med behov for bedre veiledning

Dagens regelverk vurderes som fleksibelt, men komplekst. Det er behov for bedre veiledning, herunder praktiske eksempler og maler for avtaler, spesielt innen kommunalt oppgavefellesskap og vertskommunemodeller, samt forslag til prising av interkommunale tjenester.

Det er behov for bedre veiledning om styringsmodeller og kontrollmekanismer. Ulike samarbeidsformer kan med fordel utdypes med eksempler og maler for avtaler og virksomheter.

Det mangler gode eksempler på de mindre samarbeidene og kjøp av tjenester fra andre.

For regionrådets del ligger det en stor grad av fleksibilitet med regelverket for IPR. Rammene er nok tydeligere og mer formelle rundt IKS'ene.

3. For komplisert og for omfattende regelverk, behov for forenkling

Dagens lovverk for interkommunalt samarbeid er for komplisert og for omfattende. Det omfattende lovverket gjør det ressurskrevende å etablere samarbeid med andre kommuner, og hever med det terskelen for å se på løsninger på tvers. Erfaringer fra tidligere (forsøk på) interkommunale samarbeid, viser også at lov om offentlige anskaffelser legger en del premisser, og gir lite handlingsrom for å finne løsninger direkte med andre kommuner.

Endringer i regelverket: Forenkling av styringsstrukturer, bedre juridisk støtte ved endringer i samarbeid, og klargjøring av ansvar og roller ved kvalitetsavvik. Regulatoriske krav knyttet til taushetsplikt og ansvar oppleves å hemme effektivt samarbeid innen helse og barnevern.

6.7 Samarbeid om administrative støttefunksjoner

Spørsmålet lød: I kartleggingen det så langt registrert kun én samarbeidsordning om lønn og regnskap mellom Fredrikstad og Hvaler. Hva er de viktigste årsakene til at kommunene i liten grad samarbeider om administrative støttefunksjoner?

Følgende årsaker går igjen i flere av besvarelsene:

- Ulik systembruk og organisering mellom kommunene dvs. at kommunene benytter forskjellige økonomi- og HR systemer, som gjør integrering krevende.
- Behov for lokal kontroll og nærhet til ledelse og ansatte, fordi økonomi og personalforvaltning er tett knyttet til lokalpolitisk styring og prioriteringer.
- Gevinstene er usikre og implementering/oppfølging krever betydelige ressurser.
- Manglende incentiver, det finnes få økonomiske eller juridiske incentiver for å dele administrative funksjoner.

Fra en av kommunene nyanseres behovet for standardiserte systemer: *Det er ikke noen hindringer på systemsiden i forhold til kommuner kan gå sammen om anskaffelser av fellessystemer/applikasjoner. I hovedsak er arbeidsprosessene lik selv om kommunene nødvendigvis ikke har like organisatoriske standardiseringer. Større kommuner med mange tusen ansatte reduseres nødvendigvis ikke enhetskostnader med større administrative*

driftsenheter med oppgaver innen regnskap, fakturering, innfordring, lønn med flere. Fordeler med enda større enheter kan være mer robuste fagmiljøer og redusert sårbarhet. Ulempen med organisering i en felles driftsenhet kan være at den enkelte kommune i mindre grad kan påvirke lokale behov for administrativ nærstøtte til lederne, da kommunene ikke har en lik organisasjonsstruktur av tjenestene. Det kan ligge et større potensiale for administrativt samarbeid mellom kommuner innenfor strategisk støtte (utvikling og styring) og eventuelt innenfor noen områder innen linjestøtte (lederstøtte).

En av informantene opplyser at gamle Rygge kommune og Råde kommune hadde felles regnskap og lønningskontor samt sentralbordtjeneste. *Utfordringene kom etter hvert når ambisjonsnivået var ulikt mellom de to kommunene vedrørende eksempelvis digitalisering. Felles tjenester krever ofte også felles forståelse slik at vi ikke må bygge opp egne rutiner og regelsett. Dette kan også være utfordrende på kort sikt i forhold til ønske om samtidig kostnadskutt.*

En annen vektlegger at *Det skyldes manglende kompetanse og bevissthet om muligheten for økonomiske besparelser.*

Fra en informant som har omfattede erfaring med å samarbeide om administrative støttefunksjoner lyder svaret som følger: *Det må de kommunene som ikke har det svare på. Det burde etter min mening vært langt mer omfattende enn det er. Det gjelder særlig regnskap, lønn og arkiv, som er administrative støttefunksjoner som berører hele organisasjonen. Forsvaret tror jeg har ett fakturamottak. Det viser jo bare hvor langt det er mulig å gå.*

En av informantene peker også på at det kan ha sammenheng med frykt for at det kan tvinge fram en ny stor kommunedannelse.

6.8 Eksempler på økonomisk innsparing

Spørsmålet lød: Har kommunen eksempler på interkommunalt samarbeid som har medført økonomisk innsparing? Konkretiser gjerne type samarbeid og nivå på innsparing.

På dette spørsmålet besvarer nesten samtlige informanter bekreftende, med henvisning til følgende:

- *Felles innkjøpsordninger har gitt betydelige besparelser gjennom bedre avtalevilkår.*
- *Samarbeid om lønn, regnskap og innkjøp har redusert driftskostnader totalt sett og gitt bedre kapasitetsutnyttelse.*
- *Driftsassistansen i Viken IKS har redusert behovet for ekstern konsulentbruk og kostnader til kompetanseutvikling, styrket intern kompetanse og gitt bedre beredskap gjennom felles ressursbruk.*
- *Barnevernvakt, legevakt, brannvesen, IKT, regnskap, lønn, viltvakt m.m. Har ikke tall for innsparing, men det er helt åpenbart at særlig døgnkontinuerlige tjenester er altfor kostbart å driftet, hvis i det heletatt mulig, for en liten kommune, men også administrative støttefunksjoner vil normalt være kostnadsbesparende pga. stordrift.*
- *Brann og redning, vannforsyning og avløpsrensing, renovasjon, avfallshåndtering og gjenvinning, barnevernvakt i regionen (stordriftsfordeler), krisesenter, herunder organisering av døgnbemannning.*
- *MOVARIKS er et godt eksempel. Dette samarbeidet har eksistert i mange år. Det å prissette dette nå er vanskelig, men det er også svært vanskelig å se for seg noe annet. Det gjelder trolig alle kommunene som er med i samarbeidet.*
- *Samarbeidsavtale med Marker kommune om ressurser knyttet til landbruk, skogbruk, og viltforvaltning har gjennom mange år gitt rimelige, stabile og faglig sterke tjenester knyttet*

til disse områdene. Dette henger sammen med selvstående stabile ressurser med sterkt forankring i begge kommuner.

- *Felles psykososialt kriseteam gir effektiv bruk av personell og redusert behov for ekstern bistand.*
- *Et velfungerende regionråd har opplagt gitt innsparinger i administrasjon og kanskje også i politisk sekretariat.*

7 Vurderinger fra NIVI

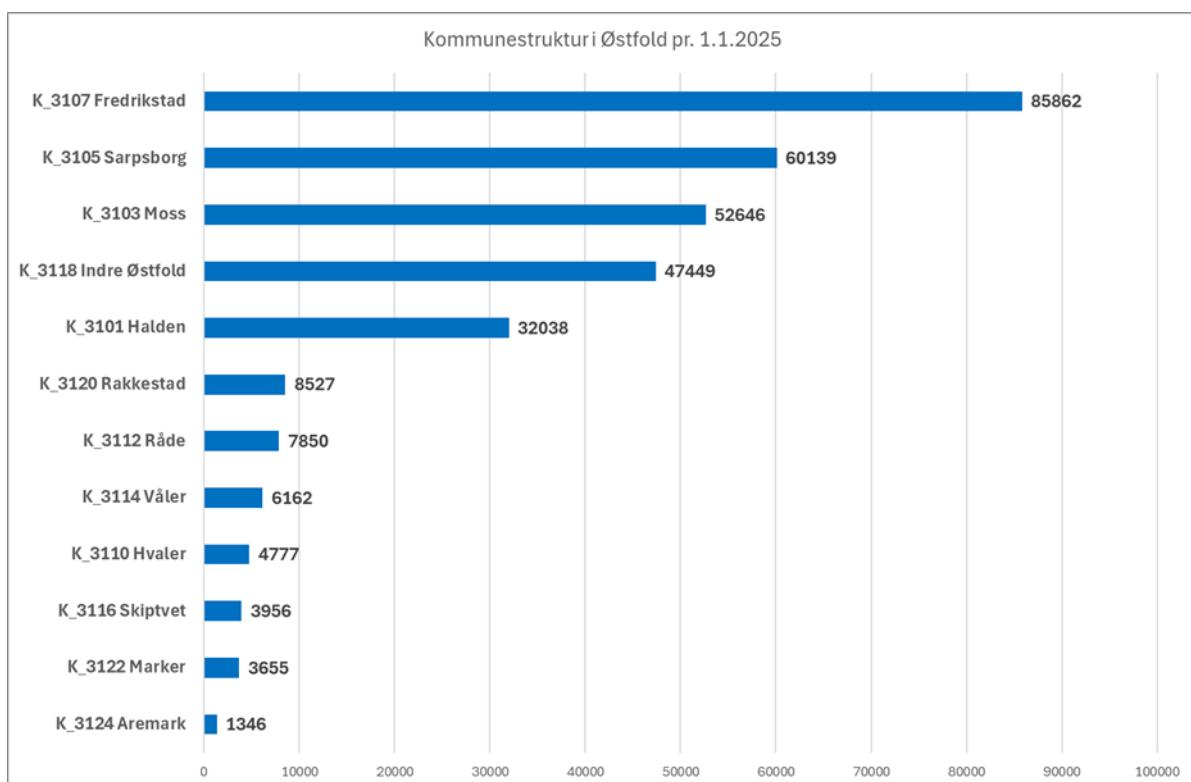
7.1 Mulighetsfylket

I dette kapitlet følger en nærmere vurdering av kommuneforvaltningen i Østfold, med vekt på veivalg for kommunene og muligheter for å utvikle et sterkere samarbeid. Alle vurderinger står for utreders regning.

Østfold har, som de fleste andre fylker, en kommunestruktur med stor «strekk i laget» dvs. stor forskjell i innbyggertall mellom de minste og de største kommunene. Østfold har også flere tilfeller av flerkommunale byområder, der dagens kommunegrenser deler opp tettsteder og naturlig sammenhørende bo-, arbeids- og serviceområder (BAS-regioner).

Dagens kommuneforvaltning i Østfold preges av omfattende samarbeid, både horisontalt mellom kommunene og vertikalt i forhold til fylkeskommunen og staten. Dagens organisering fremstår som komplisert og bidrar til at prosesskostnadene i den samlede offentlige forvaltning er høye. Den etablerte tjenestestrukturen fremstår som lite rasjonell og tilfeldig på viktige kommunale tjenesteområder. Utfordringsbildet og den pågående diskusjon om behov for grunnleggende omstillinger vil med stor sannsynlighet berøre alle kommunene i fylket.

NIVI har blitt kjent med et integrert kommunefylke med omstillingsorienterte kommuner. NIVI mener kommunene i Østfold har særlig gode forutsetninger for å svare på nasjonale utfordringer og selv utvikle bærekraftige løsninger. Nedenfor drøftes ulike reformstrategier, med utgangspunkt i frivillighetsprinsippet, som betyr at kommunene skal lede an i lokale omstillinger. Det pekes på tre modeller for kommuneutvikling, der valget står mellom et nullalternativ, sterkere kommunesamarbeid eller kommunesammenslutning. Gjennom arbeidet er det identifisert tre mulige modellprosjekter for sterkere interkommunalt samarbeid, som kan ha nasjonal overføringsverdi. Avslutningsvis pekes det på statens rolle i de videre omstillinger.

Figur 7.1 Kommunestruktur i Østfold pr.1.1.2025. Kilde SSB/NIVI

7.2 Tre modeller for kommuneutvikling

Kommunene i Østfold står etter NIVIs oppfatning overfor tre hovedmodeller for videre kommuneutvikling:

- Modell 0: Nullalternativet betyr videreføring av dagens kommuner i kombinasjon med dagens praktisk pragmatiske samarbeidsmønster.
- Modell 1: Videreføring av dagens kommuner i kombinasjon med et bredere og fastere organisert interkommunalt samarbeid.
- Modell 2: Kommunesammenslutning, enten konsolidering som innebærer fusjon med 1-2 nabokommuner eller overgang til en bredere regionkommuneløsning.

Det kan også tenkes andre alternativer, som oppgavedifferensiering som kan innebære at de mest kompetansekrede oppgavene overføres til enten staten eller fylkeskommunen.

Flertallet i Generalistkommuneutvalget²⁰, som har vurdert utfordringer og bærekraft ved dagens kommunemodell, anbefalte modell 2 som viktigste tiltak for å løse utfordringene i kommunesystemet. Utvalget mente samtidig at staten bør føre en aktiv politikk for interkommunalt samarbeid, med vekt på bedre veiledning og utvikling av et mer omfattende og mer langsigkt interkommunalt samarbeid i faste konstellasjoner (modell 1).

I kommuneproposisjonen for 2026²¹ kom nye formuleringer om behov for omstilling og hva som skal til for å sikre et bærekraftig kommunesystem. Her omtaler Regjeringen målbildet for hvilket kommunesystem vi skal ha slik: *Regjeringen vil bevare et sterkt lokaldemokrati og et kommunesystem basert på generalistkommuneprinsippet som leverer likeverdige tjenester til innbyggerne. Da må vi samtidig ha oppmerksomhet rettet mot utfordringen med et stadig større strekk i laget mellom kommunene.*

For å redusere strekk i laget og sikre at alle kommuner har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse, pekes det i hovedsak på tre strategier:

1. Mindre statlig detaljstyring til fordel for mer reell rammestyring av kommunene
2. Mer interkommunalt samarbeid (modell 1)
3. Frivillige kommunesammenslutninger (modell 2)

Tiltak for å redusere det statlige styringstrykket behandles av kommunekommisjonen, som kommer med sin første utredning rundt årsskiftet. Kommisjonen har et mandat som vektlegger tiltak for å sikre større handlingsrom i kommunene, men kan også drøfte andre grunnleggende utfordringer. Fra utvalgets leder er det signalisert at kommunestruktur og digitalisering er eksempler på temaer som kan bli behandlet i utvalgets andre utredning som skal være ferdig i slutten av 2026²².

I kommuneproposisjonen for 2026 er Regjeringen tydelig på at det vil bli behov for mer interkommunalt samarbeid (modell 1): *Regjeringen mener at interkommunalt samarbeid er helt nødvendig for at mange kommuner skal kunne løse sine oppgaver. For å imøtekomme utfordringene med mangl på arbeidskraft og sårbar fagmiljøer, vil mange kommuner ha behov for å samarbeide om flere oppgaver og tjenester framover.* Som omtalt i kap.6.3, ser det ut til å være bred enighet om behov for mer interkommunalt samarbeid i Østfold, vurdert fra administrativ ledelse i kommunene.

Om modell 2 uttrykkes det følgende: *Regjeringen er positiv til kommuner som ønsker å slå seg sammen med en eller flere nabokommuner for å løse utfordringene kommunesektoren står*

²⁰ NOU 2023: 9 Generalistkommunesystemet - Likt ansvar - ulike forutsetninger

²¹ Prop. 142 S (2024–2025) Kommuneproposisjonen 2026

²² Foredrag av utvalgets leder Eivind Dale på Partnerforum i Oslo 6.november 2026

overfor. Det er viktig at kommunene selv er i førerstetet for den nødvendige omstillingen som må skje, og større kommuner vil for mange være et godt grep som kan bidra til å redusere utfordringene med mangel på kapasitet og kompetanse.

Nedenfor følger en kort omtale av hva overgang til et mer langsiktig og strategisk kommunesamarbeid kan innebære, basert på erfaringer og analyser fra ulike deler av landet.

7.3 Store muligheter for bedre samarbeid

Kommunene i Østfold har i likhet med de fleste andre kommuner i Norge utviklet et praktisk pragmatisk kommunesamarbeid. Det har følgende kjennetegn:

- Det er dokumentert fraværende eller lite samarbeid på en rekke områder hvor det erfaringmessig ligger godt til rette for interkommunalt samarbeid. Det gjelder IKT, administrative støttefunksjoner som lønn og regnskap. Det gjelder kompetansekrevende velferdstjenester innenfor helse- og sosialtjenestene og oppvekstsektoren. Og det gjelder ikke minst oppgaver innenfor teknisk sektor inkl. planfunksjoner og samarbeid næringsutvikling, klima og miljø, samfunnssikkerhet og andre regionale utviklingsoppgaver.
- Viktige deler av samarbeidet framstår som kortsiktig og shoppingorientert, med vekt på kortsiktige avtaler, vekslende samarbeidspartnere over tid og løsninger på tvers av funksjonelle kommuneregioner.
- Samarbeidet er ulikt organisert med bruk av flere forskjellige organisasjonsformer som i sum fremstår som dårlig tilrettelagt for administrativ og politisk styring

7.4 Anbefalte samarbeidsområder

Utreden mener det foreligger sterke faglige argumenter for formalisert interkommunalt samarbeid om minst 20 prosent av oppgavene som i dag løses av kommunene. Dette dreier seg om oppgaver som ikke direkte berører den personrettede tjenesteytingen innenfor oppvekstsektoren og pleie og omsorg i kommunene. Gitt dagens kommunestruktur i Østfold bør interkommunalt samarbeid vurderes som prioritert hovedløsning for følgende oppgavetyper:

- De fleste stab og støttefunksjoner inkl. IKT, lønn, regnskap, arkiv, dokumentbehandling, sentralbord, informasjon, HR, personal, kompetanseutvikling m.m.
- Alle smale kompetansekrevende velferdstjenester, herunder alle lovpålagte helse- og sosialtjenester
- Planfunksjoner, inkludert byggesak, geodata og matrikkelføring
- Samarbeid om landbruksforvaltning, miljøvern, naturforvaltning, klima og energi
- Samarbeid om tilretteleggende næringsutvikling og innovasjon
- Hoveddelen av teknisk sektor, inkludert VAR-tjenester og annen kommunal infrastruktur, brannvesen og lovpålagt sivil beredskap

7.5 Prinsipper for fremtidig samarbeid

Basert på erfaringer og hva som skal til for å sikre et langsiktig bærekraftig og balansert samarbeid, kan det pekes på følgende prinsipper:

- **Faste partnere:** Samarbeid om lovpålagte oppgaver bør som en hovedregel utvikles mellom faste partnere og ikke være basert på kortsiktig kjøp og salg av tjenester.
- **Full digital fusjon:** Kommuner som skal samarbeide om lovpålagte oppgaver bør ha felles digital infrastruktur inkl. felles fagsystemer og felles systemer for å ivareta IT-sikkerhet.

- **Balansert samarbeidsmodell:** Samarbeid om lovpålagte kjerneoppgaver innenfor velferdstjenestene bør baseres på en balansert samarbeidsmodell, som kan ivaretas gjennom enten et kommunalt oppgavefellesskap, et interkommunalt selskap eller evt. en balansert vertskommunemodell, der vertskommuneansvaret fordeles mellom kommunene.
- **Langsiktige avtaler:** Kommunene bør i større grad inngå langtidsavtaler om samarbeid for å sikre stabilitet i interkommunale tjenester, kontinuitet i fagmiljøer og gode muligheter for løpende effektivisering og gevinstrealisering. Med langsiktige avtaler menes 5-10 år.

7.6 Behov for sterkere IKT-samarbeid

I lys av økt oppmerksomhet om digitale løsninger og forventet vekst i det interkommunale samarbeidet om lovpålagte kjerneoppgaver, bør kommunene vurdere fremtidige behov for IKT-løsninger og hvordan digital samhandling og tjenesteutvikling skal foregå. IKT-feltet preges av mange aktører, både kommuner, fylkeskommuner, ulike partnerskap og diginettverk (Digiviken), løsninger via kommunenes interesseorganisasjon (KS Digital), samt flere statlige direktorater²³ og sektorbaserte IKT-organisasjoner²⁴. I tillegg kommer private IT-leverandører og konsulenterselskaper innenfor IT-sikkerhet og digitalisering.

Behovet for avklaringer i kommunene gjelder ansvar for og organisering av ulike typer oppgaver:

- Drift og vedlikehold av infrastruktur
- Brukerstøtte og opplæring
- Informasjonssikkerhet og personvern
- Forvalting av fagsystemer og samordning mot andre systemer
- Digital tjenesteutvikling, strategi og gevinstrealisering

Dagens IKT-samarbeid mellom kommuner preges av mange ulike løsninger. En mulig modell kan være å videreføre enhetskommunale løsninger i kombinasjon med tjenestekjøp fra private, slik flere kommuner i Østfold gjør i dag. Et alternativ kan være overgang til 3-5 helhetlige IKT-samarbeid i faste kommuneregioner. En tredje løsning kan være å utvikle en felles løsning for alle 12 kommunene i Østfold, evt. også Østfold fylkeskommune, slik mye av IKT-samarbeidet er bygd opp i Agder²⁵. Det finnes med sikkerhet også andre løsninger som kan klargjøres nærmere.

7.7 Innovasjoner i kommunesamarbeidet

I arbeidet er det identifisert tre interessante muligheter for nyskapende interkommunalt samarbeid i Østfold.

Det dreier seg om et helsekommunekonsept med utgangspunkt i etablert legevaktsamarbeid/helsehus, hvor Indre Østfold peker seg ut som en særlig interessant kommuneregion. I lys av pågående arbeid i Helsereformutvalget, knytter det seg betydelig interesse til fremtidig organisering av kommunenes ansvar for primærhelsetjenester. Etablering av helsekommuner kan være et nødvendig strukturelt grep for å sikre likeverdige tjenester, faglig bærekraft og effektiv samhandling mot sykehus. Hva som kan ligge i et mulig helsekommunekonsept er nærmere omtalt nedenfor.

²³ Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ), Digitaliseringsdirektoratet (Digdir)

²⁴ F.eks. Sykehuspartner HF som leverer tjenester innen IKT, prosjekt, logistikk og HR til alle sykehusene i Helse Sør-Øst

²⁵ IKT Agder IKS ble etablert i 2002 og har i dag 15 eierkommuner inkl. Agder fylkeskommune.

Sarpsborg og Fredrikstad har nylig etablert en samarbeidsarena som har som formål å utvikle det bilaterale samarbeidet mellom to nære storkommuner. Det er pekt på en rekke mulige oppgaver i samarbeidet, som kjøkkentjenester, kremasjonstjeneste, brann- og redningsvesen og administrative støttetjenester som IKT, lønn og regnskap. Fra kommuneledelsen er det etterlyst større organisatorisk handlingsrom og bedre muligheter for å finne direkte løsninger med en nabokommune.

Svaret på det kan være et multifunksjonelt kommunalt oppgavefellesskap, der alle eller flere forskjellige oppgaver legges inn i en felles administrativ og politisk styringsstruktur. Fordelen med et kommunalt oppgavefellesskap i forhold til en vertskommunemodell, kan være at samarbeidet organiseres i en balansert samarbeidsmodell. Gevinstene med en felles organisering forutsetter at oppgavefellesskapet kan treffe enkeltvedtak etter samme regler som i vertskommunemodellen. Kommunal- og distriktsdepartementet har nylig godkjent et frikommuneforsøk om felles legetjeneste i Indre Namdal, hvor oppgavefellesskap med anledning til å treffe enkeltvedtak prøves ut.

Med bakgrunn i at mange nære nabokommuner kan ha liknende behov for en oversiktig organisering, anbefales et videre arbeid med en tilpasset styringsmodell for utvidet samarbeid mellom Sarpsborg og Fredrikstad.

Et tredje område for mulig utvikling av nye løsninger, dreier seg om regionrådenes roller, oppgaver og organisering. Regionrådene er i dag regulert som rådgivende organer uten formelt produksjonsansvar og beslutningsmyndighet.

I Østfold foreligger gode muligheter for å utvikle en ny modell for samarbeid om tilretteleggende samfunnsutvikling i de funksjonelle kommuneregionene, basert på desentralisering og økt ansvar for regionalpolitiske virkemidler.

Etablering av oppgavefellesskap for samfunnsutvikling kan være et alternativ til rådgivende regionråd og øvrig «utviklingsbyråkrati». Kommuneregionene kan utvikle kompetansesenter for samfunnsutvikling og det kan tenkes utprøving av helhetlige regionvekstavtaler i forhold til fylkeskommunen og staten. Også denne ideen kan det jobbes videre, f.eks. i Søndre Østfold hvor det regionale utviklingspotensialet og samordningsbehovet mellom mange utviklingsaktører og regionalpolitiske virkemidler uten tvil er betydelig. Som grenseregion mot Sverige foreligger også uvanlig gode finansieringsmuligheter for en mer offensiv og mer samordnet regionalpolitikk på norsk side.

7.8 Nærmere om helsekommunekonsept

Med helsekommune menes her et forpliktende interkommunalt samarbeid om alle lovpålagte primærhelsetjenester mellom kommuner som inngår i funksjonelle by- og kommuneregioner. Helsekommuner er et alternativ til praktisk pragmatisk samarbeid om primærhelsetjenester, som kan bidra til mer helhetlig organisering og langsiktige løsninger. Helsekommuner kan skape grunnlag for en enklere samhandling mellom kommuner og sykehus, med bakgrunn i færre ansvarlige oppgaveløsere, bedre samordning av kommunenes helsetjenester og helsefaglige kompetanse, og mer likeverdige parter.

En viktig side ved helsekommuner dreier også om muligheter for en bedre samordning mellom helseberedskap og andre sivile beredskapsplikter i kommunene, inkludert viktige beredskapsaktører som brannvesen og etablert samarbeid om kritisk infrastruktur.

I Østfold kan det etableres tre til fem helsekommuner, f.eks. en i Indre Østfold for fire kommuner med til sammen 64.000 innbyggere, en for fire kommuner i Mosseregionen med 85.000 innbyggere og to eller tre helsekommuner i Søndre Østfold, som til sammen har 185.000 innbyggere.

Helsekommuner kan etableres ut fra nasjonale kriterier for minste befolkningsgrunnlag og krav til samhandling mot statlig helseforetak (Sykehuset Østfold). Det kan stilles krav til samordnet organisering av fagpersonell (helsehus) og hvordan samhandlingen mot spesialisthelsetjenesten skal foregå (Sykehuset Østfold).

En helsekommune vil være styrt av politikere som velges fra kommunestyrene (representantskap). Den vil også ha en egen helseadministrasjon til erstatning for kommunevise helseadministrasjoner. I helsekommunen kan det etableres én helseplan og et mer direkte samarbeid om pasientforløp og sammenhengende tjenester mot sykehus. En mulig organisasjonsform for interkommunale helsekommuner kan være kommunalt oppgavefellesskap med anledning til å treffe enkeltvedtak jf. nylig godkjent frikommuneforsøk med en slik løsning for felles legetjeneste i Indre Namdal.

Kommunene i Østfold er i praksis et stykke på vei til å etablere helsekommuner gjennom regionalisert samarbeid om legevakt/helsehus og andre primærhelsetjenester jf. kap.4.3. Også samarbeidet gjennom Helsefellesskapet Østfold er regionalisert som beskrevet i kap.5.13.

Kommunene i Indre Østfold kan være interessante pilotkommuner med bakgrunn i Helsehuset Indre Østfold. Etter kommunesammenslutningen mellom fem kommuner, er en rekke helsetjenester samlet under samme tak i helsehuset, som er eid av Indre Østfold kommune. Her inngår legevakt og legevaktcentral, kommunalt akutt døgntilbud (KAD), fastlegekontor, psykisk helsetilbud for voksne, tverrfaglig vurderingsteam, kreftkoordinator og frislivsentral. Her inngår også desentraliserte spesialisthelsetjenester som driftes av Sykehuset Østfold, som tilbud innenfor barne- og ungdomspsykiatri, blodprøver og blodbank, dialyse, distriktspsykiatrisk senter (DPS Nordre Østfold) og hjertesenter.

7.9 Statens rolle og incentiver

NIVI mener staten har et ansvar for å legge til rette for kommuneutvikling langs de to hovedstrategiene som er utpekt som viktigst i siste kommuneøkonomiproposisjonen for 2026. Nedenfor følger momenter som kan være viktig i de videre vurderinger av statens incentiver for omstilling av kommunene.

Det er behov for klargjøring av statens interesser og rolle for å legge til rette for interkommunalt samarbeid, med vekt på kritiske oppgaveområder hvor nasjonale interesser er berørt. Tiltak og incentiver kan vurderes på følgende områder:

1. Nasjonale mål og prinsipper for utvikling av interkommunalt samarbeid
2. Kriterier og prosess for etablering av kommuneblokker (faste konstellasjoner)
3. Nasjonalt program for etablering av helsekommuner og lokalmedisinske sentre
4. Styrking og harmonisering av statsforvalterens prosjektskjønnsmidler
5. Forenkling og utvikling av nytt regelverk i kommuneloven
6. Pilotering med nye styringsmodeller
7. Forsterket veiledning
8. Nettverk, evaluering og følgeforskning

Etter NIVIs oppfatning er det også behov for gjeninnføring og oppdatering av stimuleringspakke for frivillige kommunesammenslutninger, som ble etablaert under kommunereformen i perioden 2014-2020. Følgene elementer kan inngå en stimuleringspakke for større kommuner:

1. Støtte til utredning og folkehøring etter søknad (fase 1)
2. Dekning av engangskostnader etter standardisert modell (fase 2)
3. Inndelingstilskudd med kompensasjon for endring i rammetilskudd
4. Støtte til utbedring av fysisk og digital infrastruktur (BAS-integrering)

5. Støtte til nærdemokrati, bydelsordninger og områdesatsinger
6. Andre statlige tiltak
 - Erfaringsnettverk
 - Evaluering og følgeforskning
 - Kopling av lokaliseringspolitikk og strukturpolitikk
 - Forsøk og pilotering med nye rammebetingelser i nye kommuner
7. Styrking av statens strukturkompetanse og veiledningskapasitet (Statsforvalter og KDD)

7.10 Ujevn datakvalitet og feilinformasjon

Denne kartleggingen av interkommunalt samarbeid er gjennomført kommunevis i samarbeid med den enkelte kommunedirektør og øvrig nøkkelpersonell. Kartleggingen bygger på en konkret definisjon av formalisert interkommunalt samarbeid og det er brukt tre måneder på datainnsamlingen.

Erfaringer fra NIVIs kommunevise kartlegginger, som er gjennomfør for over 200 kommuner etter 2019 på oppdrag fra seks statsforvaltere, er at resultatene kan avvike betydelig ifht. data om interkommunalt samarbeid fra andre kilder. Det gjelder ikke minst KDDs organisasjonsdatabase, som ofte blir brukt som kilde til beskrivelser av interkommunalt samarbeid.

KDDs organisasjonsdatabase inneholder data om interkommunal organisering siden 2004, med siste kartlegging i regi av NIBR i 2024²⁶. Undersøkelsen er gjennomført som en spørreundersøkelse til administrativ ledelse i den enkelte kommune, der del seks inneholder spørsmål om hvordan kommunene løses sine oppgaver. Svarprosenten er høy, opp mot 90 prosent, men varierende for de ulike delene av undersøkelsen. I 2024 er det spurt om syv ulike måter å løse oppgavene på innenfor 24 tjenesteområder. Respondentene kunne krysse av for følgende:

1. Innenfor egen organisasjon
2. Ved kommunalt foretak
3. Ved interkommunalt samarbeid
4. Ved aksjeselskap der kommunen er eneste kommunale eier
5. Ved kjøp fra private
6. Ved kjøp fra frivillig organisasjoner/ideelle stiftelser
7. Ved kjøp av tjenester som produseres av andre kommuner

I sammendraget konkluderes det slik: *Kommunene ivaretar de fleste oppgavene innenfor egen driftsorganisasjon, og blant velferdstjenestene er innslaget av interkommunalt samarbeid størst innenfor barnevern, PPT, legevakt og krisesenter.* Videre oppsummeres det med følgende:

Ved siden av drift i egenregi er interkommunalt samarbeid den nest vanligste formen for oppgaveløsning for kommunene. I årets rapport har vi laget en indeks for interkommunalt samarbeid som måler omfanget av denne organisasjonsformen i kommunene. Indeks viser at 26 prosent av de kommunale oppgaver i snitt løses gjennom interkommunalt samarbeid. Indeks viser også at bruken av interkommunalt samarbeid har økt jevnt ut over 2000-tallet, men oppgangen er liten. Bruk av interkommunalt samarbeid har økt mest for brannvesen og IT oppgaver, og avtatt mest for grunnskole, krisesenter, renovasjon og revisjon. Interkommunale 93 samarbeid er typisk organisert gjennom administrativt vertskommunesamarbeid og

²⁶ Kommunal organisering 2024: Redegjørelse for Kommunal- og distriktsdepartementets Organisasjonsdatabase. By og regionforskningsinstituttet NIBR. Rapport 2024:11.

interkommunale selskaper. Sammenslårte kommuner benytter seg i litt mindre grad av interkommunalt samarbeid.

Forskerne presiserer at datakvaliteten kan variere noe ettersom databasen er basert på selvrapportering fra kommunene. Enkeltkommuner kan oppgi feilaktige eller mangelfulle opplysninger og det hevdes at datamaterialet er best egnet til å si noe om hele populasjonen av kommuner, og mindre om den enkelte kommune.

Ut fra NIVIs kommunevise kartlegginger er det grunn til å tvile på de fleste konklusjoner som er trukket om omfang på og innhold i det interkommunale samarbeidet på bakgrunn av data fra organisasjonsdatabasen. Det gjelder dermed også annen bruk av disse dataene, i andre utredninger, NOU-prosesser og reformdokumenter inkl. løpende presseoppslag.

Årsaken er dels at det er spurt om for grove tjenesteområder, dels at det er brukt en lite presis definisjon av interkommunalt samarbeid og dels at den valgte metoden for datainnsamling gjennom flere forsøk på tilsvarende nasjonale kartlegginger har vis lite egnet, bl.a. som følge av at manglende oversikt over interkommunalt samarbeid i administrativ ledelse.

Det kan nevnes at den første nasjonale kartleggingen av interkommunalt samarbeid ble gjennomført av Weigård (1991)²⁷ ved NIBR, etter oppdrag fra Christiansenutvalget. I 2006 gjennomførte ECON i samarbeid med KS en ny nasjonal kartlegging²⁸, som konkluderte med stort frafall i besvarelsene og at kommunene mangler oversikt over eget interkommunalt samarbeid. I 2013 ble det gjort et nytt forsøk på nasjonal kartlegging i regi av forskningsinstituttet IRIS i samarbeid med Nordlandsforskning, Uni Rokkan og Høgskolen i Oslo og Akershus. I tilnærmingen ble det brukt registerdata, KRDs organisasjonsdatabase, dokumentstudier og søk på internett.

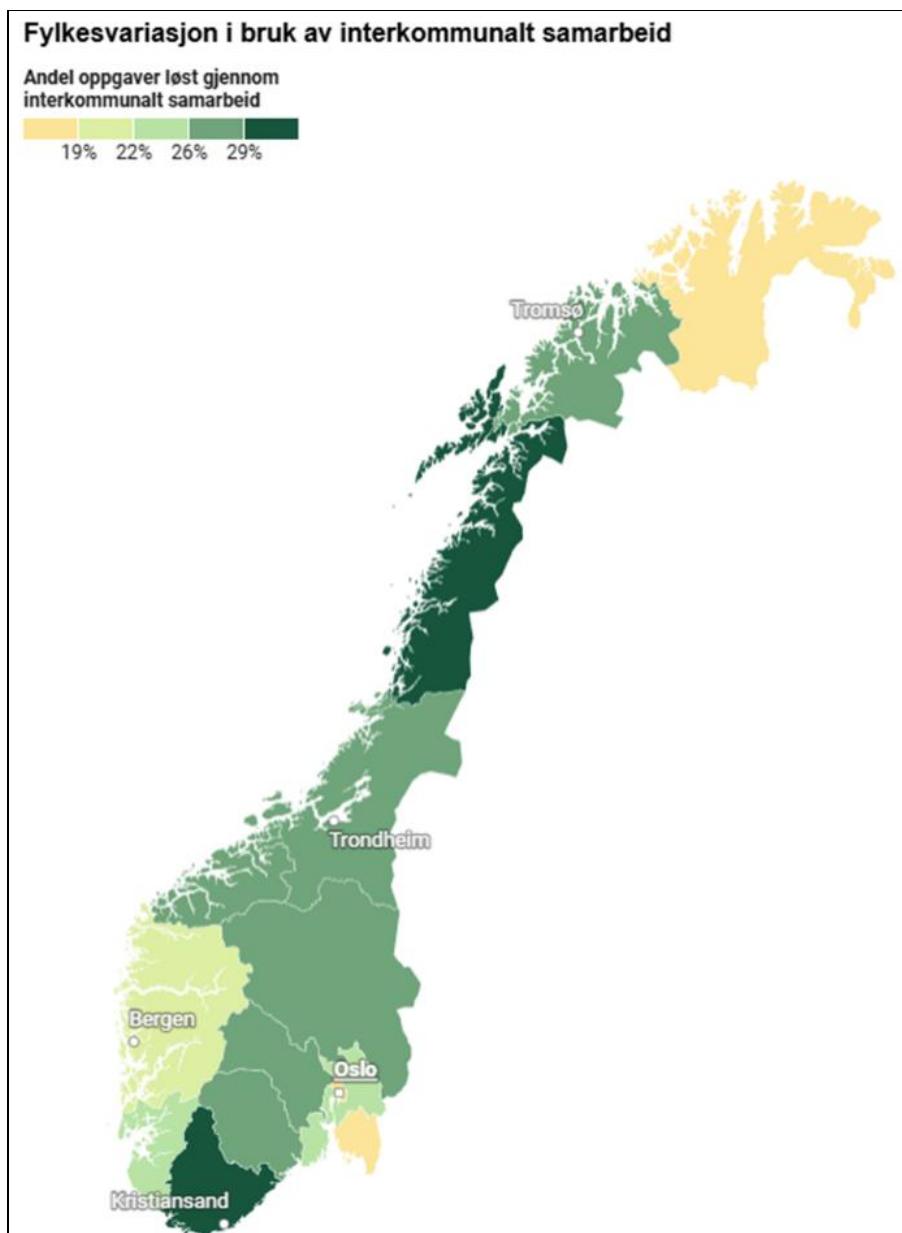
NIBR har laget nettsiden organisasjonsdatabasen.no. Her er det lagt ut både kommunedata og fylkesdata, til tross for egne advarsler, som kan gi inntrykk av at interkommunalt samarbeid er mest utbredt i Våler kommune og minst utbredt i Østfold fylke, sammenliknet med andre fylker.

På bakgrunn av foreliggende kartlegging for Østfold kan det trekkes motsatte konklusjoner: Det interkommunale samarbeidet ligger på topp i kommuneforvaltningen i Østfold ifht. andre fylker. Våler kommune er blant kommunene som samarbeider minst i Østfold, sammenliknet med f.eks. Fredrikstad, Sarpsborg og Halden, som av NIBR/KDD beskrives med lave indeks for interkommunalt samarbeid.

I lys av at interkommunalt samarbeid framheves som en nasjonal hovedstrategi for å løse lovpålagte oppgaver i kommunesektoren, er det grunn til å iverksette tiltak for å sikre bedre beskrivelser av omfang, innhold og organisering av interkommunalt samarbeid. Oppgaven kan antakelig best løses i et kontinuerlig samarbeid mellom statsforvalterne og kommunene, som del av etablert kommunedialog og rapporteringssystem.

²⁷Weigård, J. (1991), Interkommunalt samarbeid – et alternativ til kommunesammenslåing?», rapport 1991:22 Norsk Institutt for By- og Regionforskning.

²⁸ECON-rapport nr. 2006-057 Interkommunalt samarbeid i Norge

Figur 7.2 Fylkesvis variasjon i interkommunalt samarbeid.
Kilde: NIBR Organisasjonsdatabasen 2024

Vedlegg: Oversikt over registrerte samarbeidsordninger for den enkelte kommune i Østfold

Fredrikstad kommune: 41 formelle samarbeidsordninger		
Nr	Navn samarbeidsordning	Deltakerkommuner
1	Samarbeidsarenaen Sarpsborg-Fredrikstad	Sarpsborg, Fredrikstad
2	Viltvakt Fredrikstad og Hvaler	Fredrikstad, Hvaler
3	Drivhuset Østfold AS	Fredrikstad, Halden, samt Høgskolen i Østfold
4	Fredrikstad brann- og redningskorps	Fredrikstad, Hvaler
5	PP-tjenesten for Fredrikstad og Hvaler	Fredrikstad, Hvaler
6	Krise- og incestsenteret i Fredrikstad	Fredrikstad, Hvaler
7	Viuno AS	Fredrikstad, Hvaler
8	LVS Fredrikstad	Fredrikstad, Hvaler
9	Fredrikstad og Hvaler legevakts	Fredrikstad, Hvaler
10	Miljørettet helsevern Fredrikstad-Hvaler	Fredrikstad, Hvaler
11	Kommunalt akutt døgntilbud Fredrikstad (KAD)	Fredrikstad, Hvaler
12	FACT Fredrikstad-Hvaler	Fredrikstad, Hvaler
13	IKT Fredrikstad-Hvaler	Fredrikstad, Hvaler
14	Regnskap og lønnskjøring Fredrikstad og Hvaler	Fredrikstad, Hvaler
15	Innkjøpssamarbeid Fredrikstad og Hvaler	Fredrikstad, Hvaler
16	Vegfinans Bypakke nedre Glomma AS	Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, samt Østfold fylkeskommune
17	Borg Havn IKS	Fredrikstad, Sarpsborg, Hvaler
18	MAKS Uteliv Nedre Glomma	Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, samt politiet og utelivsbransje
19	Skjenkekontroll Sarpsborg	Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler
20	ROS-brann Nedre Glommaregionen	Sarpsborg, Rakkestad, Fredrikstad, Hvaler
21	Søndre Østfold interkommunale politiske råd	Aremark, Fredrikstad, Halden, Hvaler, Sarpsborg
22	Veterinærvaktområde Østfold vest	Fredrikstad, Moss, Hvaler, Råde, Våler
23	Østfold barnevernvakt (vedtaksfase)	Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Moss, Våler
24	Svineskundkommittén	Råde, Sarpsborg, Rakkestad, Fredrikstad, Aremark, Halden, Hvaler, samt Østfold fylkeskommune, 8 svenske kommuner og Västra Götalandsregionen i Sverige
25	GIS-samarbeid Søndre Østfold	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler
26	Vannområdeleder Glomma sør	Indre Østfold, Skiptvet, Rakkestad, Sarpsborg, Råde, Fredrikstad, Hvaler, Halden
27	Østfold Avfallssortering AS	Fredrikstad, Sarpsborg, Halden, Rakkestad, Hvaler, Moss, Råde, Våler, Vestby
28	Østfold kontrollutvalgssekretariat KO (ØKUS)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker
29	Østfoldrådet	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt fylkeskommunen, stortingsrepresentanter, NHO, LO, KS, Høgskolen i Østfold
30	IUA Østfold	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
31	Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester i Østfold	Indre Østfold, Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Rakkestad, Marker, Aremark
32	Østre Viken kommunerevisjon IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
33	Østfold Energi AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
34	Driftsassistansen i Viken IKS (DaiV)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Frogner
35	Inspiria Eiendom AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
36	Responssenter Helsevakten	Fredrikstad, Hvaler, Halden, Moss, Råde, Våler, Sarpsborg, Rakkestad, Frogner, Ås, Nordre Follo, Lillehammer, Øyer, Gausdal, Ringebu, Ringerike
37	Fagrådet for Ytre Oslofjord	Fredrikstad, Halden, Hvaler, Moss, Våler, Råde, Sarpsborg, Vestby, Drammen, Lier, Horten, Holmestrand, Larvik, Færder, Sandefjord, Tønsberg, Skien, Porsgrunn, Bamble
38	Ostsjordens friluftsråd (OF)	Moss, Råde, Fredrikstad, Sarpsborg, Hvaler, Halden, Larvik, Sandefjord, Færder, Tønsberg, Horten, Holmestrand, Drammen, Lier, Asker, Bærum, Oslo, Lørenskog, Nordre Follo, Ås, Nesodden, Frogner, Vestby, samt fem fylkeskommuner
39	Øst 110-sentral IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Ås, Vestby, Frogner, Nordre Follo, Nesodden, Enebakk, Rælingen, Lillestrøm, Lørenskog, Nittedal, Aurskog-Høland, Ullensaker, Nannestad, Gjerdrum, Nes, Eidsvoll, Hurdal
40	Ostregionen interkommunale politiske råd	Aremark, Marker, Skiptvet, Hvaler, Våler, Råde, Rakkestad, Halden, Indre Østfold, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, med tillegg av andre 53 kommuner
41	Bibliotekentralen SA	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt 341 andre kommuner, 12 fylkeskommuner inkl Østfold, KS og Norges Bibliotekforening

Hvaler kommune: 41 formelle samarbeidsordninger		
Nr	Navn samarbeidsordning	Deltakerkommuner
1	Viltvakt Fredrikstad og Hvaler	Fredrikstad, Hvaler
2	Fredrikstad brann- og redningskorps	Fredrikstad, Hvaler
3	PP-tjenesten for Fredrikstad og Hvaler	Fredrikstad, Hvaler
4	Krise- og incestsenteret i Fredrikstad	Fredrikstad, Hvaler
5	Viuno AS	Fredrikstad, Hvaler
6	LVS Fredrikstad	Fredrikstad, Hvaler
7	Fredrikstad og Hvaler legevakt	Fredrikstad, Hvaler
8	Miljørettet helsevern Fredrikstad-Hvaler	Fredrikstad, Hvaler
9	Kommunalt akutt døgntilbud Fredrikstad (KAD)	Fredrikstad, Hvaler
10	FACT Fredrikstad-Hvaler	Fredrikstad, Hvaler
11	IKT Fredrikstad-Hvaler	Fredrikstad, Hvaler
12	Regnskap og lønnskjøring Fredrikstad og Hvaler	Fredrikstad, Hvaler
13	Innkjøppssamarbeid Fredrikstad og Hvaler	Fredrikstad, Hvaler
14	Skjærgårdstjenesten for Hvaler, Halden og Sarpsborg	Hvaler, Halden, Sarpsborg
15	Vegfinans Bypakke nedre Glomma AS	Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, samt Østfold fylkeskommune
16	Borg Havn IKS	Fredrikstad, Sarpsborg, Hvaler
17	MAKS Uteliv Nedre Glomma	Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, samt politiet og utelivsbransje
18	Skjenekontroll Sarpsborg	Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler
19	ROS-brann Nedre Glommaregionen	Sarpsborg, Rakkestad, Fredrikstad, Hvaler
20	Søndre Østfold interkommunale politiske råd	Aremark, Fredrikstad, Halden, Hvaler, Sarpsborg
21	Veterinæravktområde Østfold vest	Fredrikstad, Moss, Hvaler, Råde, Våler
22	Østfold barnevernvakt (vedtaksfase)	Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Moss, Våler
23	Svinesundskommittén	Råde, Sarpsborg, Rakkestad, Fredrikstad, Aremark, Halden, Hvaler, samt Østfold fylkeskommune, 8 svenske kommuner og Västra Götalandsregionen i Sverige
24	GIS-samarbeid Søndre Østfold	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler
25	Vannområdeleder Glomma sør	Indre Østfold, Skiptvet, Rakkestad, Sarpsborg, Råde, Fredrikstad, Hvaler, Halden
26	Østfold Avfallssortering AS	Fredrikstad, Sarpsborg, Halden, Rakkestad, Hvaler, Moss, Råde, Våler, Vestby
27	Østfold kontrollutvalgssekretariat KO (ØKUS)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker
28	Østfoldrådet	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt fylkeskommunen, stortingsrepresentanter, NHO, LO, KS, Høgskolen i Østfold
29	IUA Østfold	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
30	Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Østfold	Indre Østfold, Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Rakkestad, Marker, Aremark
31	Østre Viken kommunerevisjon IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
32	Østfold Energi AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
33	Driftsassistansen i Viken IKS (DaiV)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Frogner
34	Inspiria Eiendom AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
35	Responsenter Helsevakten	Fredrikstad, Hvaler, Halden, Moss, Råde, Våler, Sarpsborg, Rakkestad, Frogner, Ås, Nordre Follo, Lillehammer, Øyer, Gausdal, Ringebu, Ringerike
36	Fagrådet for Ytre Oslofjord	Fredrikstad, Halden, Hvaler, Moss, Våler, Råde, Sarpsborg, Vestby, Drammen, Lier, Horten, Holmestrand, Larvik, Færder, Sandefjord, Tønsberg, Skien, Porsgrunn, Bamble
37	Ostofjordens friluftsråd (OF)	Moss, Råde, Fredrikstad, Sarpsborg, Hvaler, Halden, Larvik, Sandefjord, Færder, Tønsberg, Horten, Holmestrand, Drammen, Lier, Asker, Bærum, Oslo, Lørenskog, Nordre Follo, Ås, Nesodden, Frogner, Vestby, samt fem fylkeskommuner
38	Arkiv Øst IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Nordre Follo, Ås, Nesodden, Vestby, Enebakk, Ullensaker, Lillestrøm, Eidsvoll, Rælingen, Aurskog-Høland, Gjerdrum, Hurdal, Nannestad, Nes, med tillegg av Østfold fylkeskommune
39	Øst 110-sentral IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Ås, Vestby, Frogner, Nordre Follo, Nesodden, Enebakk, Rælingen, Lillestrøm, Lørenskog, Nittedal, Aurskog-Høland, Ullensaker, Nannestad, Gjerdrum, Nes, Eidsvoll, Hurdal
40	Ostregionen interkommunale politiske råd	Aremark, Marker, Skiptvet, Hvaler, Våler, Råde, Rakkestad, Halden, Indre Østfold, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, med tillegg av andre 53 kommuner
41	Biblioteksentralen SA	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt 341 andre kommuner, 12 fylkeskommuner inkl Østfold, KS og Norges Bibliotekforening

Sarpsborg kommune: 42 formelle samarbeidsordninger		
Nr	Navn samarbeidsordning	Deltakerkommuner
1	Voksenopplæring Sarpsborg	Sarpsborg, Rakkestad
2	Samarbeidsarenaen Sarpsborg-Fredrikstad	Sarpsborg, Fredrikstad
3	Kommuneoverlege Sarpsborg-Skiptvet	Sarpsborg, Skiptvet
4	Miljørettet helsevern Sarpsborg-Skiptvet	Sarpsborg, Skiptvet
5	LVS Sarpsborg og Rakkestad	Sarpsborg, Rakkestad
6	Sarpsborg og Rakkestad legevakts	Sarpsborg, Rakkestad
7	Kommunalt akutt døgntilbud Sarpsborg (KAD)	Sarpsborg, Rakkestad
8	Miljørettet helsevern Sarpsborg-Aremark	Sarpsborg, Aremark
9	Miljørettet helsevern Sarpsborg-Marker	Sarpsborg, Marker
10	Veterinærvaktområde Østfold sør	Sarpsborg, Halden, Aremark
11	Skjærgårdstjenesten for Hvaler, Halden og Sarpsborg	Hvaler, Halden, Sarpsborg
12	Vegfinans Bypakke nedre Glomma AS	Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, samt Østfold fylkeskommune
13	Borg Havn IKS	Fredrikstad, Sarpsborg, Hvaler
14	MAKS Uteliv Nedre Glomma	Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, samt politiet og utelivsbransje
15	Skjenkekонтroll Sarpsborg	Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler
16	Innfording Sarpsborg	Sarpsborg, Halden, Aremark
17	IT-samarbeid Sarpsborg	Sarpsborg, Halden, Skiptvet, Aremark
18	ROS-brann Nedre Glommaregionen	Sarpsborg, Rakkestad, Fredrikstad, Hvaler
19	Interkommunal beredskap skogbrann-Sarpsborg	Sarpsborg, Indre Østfold, Skiptvet, Rakkestad, Aremark
20	Sarpsborg krisesenter	Sarpsborg, Halden, Aremark, Rakkestad, Skiptvet
21	Søndre Østfold interkommunale politiske råd	Aremark, Fredrikstad, Halden, Hvaler, Sarpsborg
22	Østfold barnevernvakt (vedtaksfase)	Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Moss, Våler
23	Svineskundkommittén	Råde, Sarpsborg, Rakkestad, Fredrikstad, Aremark, Halden, Hvaler, samt Østfold fylkeskommune, 8 svenska kommuner og Västra Götalandsregionen i Sverige
24	GIS-samarbeid Søndre Østfold	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler
25	Interkommunalt skadefellingslag Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aremark, Halden, Sarpsborg, Vestby
26	Vannområdeleder Glomma sør	Indre Østfold, Skiptvet, Rakkestad, Sarpsborg, Råde, Fredrikstad, Hvaler, Halden
27	Østfold Avfallssortering AS	Fredrikstad, Sarpsborg, Halden, Rakkestad, Hvaler, Moss, Råde, Våler, Vestby
28	Østfold kontrollutvalgssekretariat KO (ØKUS)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker
29	Østfoldrådet	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt fylkeskommunen, stortingsrepresentanter, NHO, LO, KS, Høgskolen i Østfold
30	IUA Østfold	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
31	Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Østfold	Indre Østfold, Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Rakkestad, Marker, Aremark
32	Østre Viken kommunerevisjon IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
33	Østfold Energi AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
34	Driftsassistansen i Viken IKS (DaiV)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Frogner
35	Inspiria Eiendom AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
36	Responsenter Helsevakten	Fredrikstad, Hvaler, Halden, Moss, Råde, Våler, Sarpsborg, Rakkestad, Frogner, Ås, Nordre Follo, Lillehammer, Øyer, Gausdal, Ringebu, Ringerike
37	Fagrådet for Ytre Oslofjord	Fredrikstad, Halden, Hvaler, Moss, Våler, Råde, Sarpsborg, Vestby, Drammen, Lier, Horten, Holmestrand, Larvik, Færder, Sandefjord, Tønsberg, Skien, Porsgrunn, Bamble
38	Oslofjordens friluftsråd (OF)	Moss, Råde, Fredrikstad, Sarpsborg, Hvaler, Halden, Larvik, Sandefjord, Færder, Tønsberg, Horten, Holmestrand, Drammen, Lier, Asker, Bærum, Oslo, Lørenskog, Nordre Follo, Ås, Nesodden, Frogner, Vestby, samt fem fylkeskommuner
39	Arkiv Øst IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Nordre Follo, Ås, Nesodden, Vestby, Enebakk, Ullensaker, Lillestrøm, Eidsvoll, Rælingen, Aurskog-Høland, Gjerdrum, Hurdal, Nannestad, Nes, med tillegg av Østfold fylkeskommune
40	Øst 110-sentral IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Ås, Vestby, Frogner, Nordre Follo, Nesodden, Enebakk, Rælingen, Lillestrøm, Lørenskog, Nittedal, Aurskog-Høland, Ullensaker, Nannestad, Gjerdrum, Nes, Eidsvoll, Hurdal
41	Ostregionen interkommunale politiske råd	Aremark, Marker, Skiptvet, Hvaler, Våler, Råde, Rakkestad, Halden, Indre Østfold, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, med tillegg av andre 53 kommuner
42	Bibliotekentralen SA	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt 341 andre kommuner, 12 fylkeskommuner inkl Østfold, KS og Norges Bibliotekforening

Halden kommune: 40 formelle samarbeidsordninger		
Nr	Navn samarbeidsordning	Deltakerkommuner
1	Kommunalt oppgavefellesskap for dekommisjonering i Aremark og Halden	Halden, Aremark
2	Felles brannsjef og forebyggende tjenester Halden-Aremark	Halden, Aremark
3	Nav Halden- Aremark	Halden, Aremark
4	LVS Aremark og Halden	Halden, Aremark
5	Legevakten for Aremark og Halden	Halden, Aremark
6	Kommunalt akutt døgntilbud Halden (KAD)	Halden, Aremark
7	Jordmor Halden og Aremark	Halden, Aremark
8	Kreft- og demensomsorg Halden og Aremark	Halden, Aremark
9	Rehabilitering og habilitering Halden og Aremark	Halden, Aremark
10	IT-samarbeid Halden og Aremark	Halden, Aremark
11	Drivhuset Østfold AS	Fredrikstad, Halden, samt Høgskolen i Østfold
13	Veterinærvaktområde Østfold sør	Sarpsborg, Halden, Aremark
14	Skjærgårdstjenesten for Hvaler, Halden og Sarpsborg	Hvaler, Halden, Sarpsborg
15	Innfordring Sarpsborg	Sarpsborg, Halden, Aremark
16	Vannområdeleder Haldenvassdraget	Halden, Aremark, Marker, Aurskog-Høland
17	Haldenvassdraget Kanalselskap AS	Halden, Aremark, Marker, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
18	IT-samarbeid Sarpsborg	Sarpsborg, Halden, Skiptvet, Aremark
19	Sarpsborg krisesenter	Sarpsborg, Halden, Aremark, Rakkestad, Skiptvet
20	Søndre Østfold interkommunale politiske råd	Aremark, Fredrikstad, Halden, Hvaler, Sarpsborg
21	Svineskuddskommittén	Råde, Sarpsborg, Rakkestad, Fredrikstad, Aremark, Halden, Hvaler, samt Østfold fylkeskommune, 8 svenska kommuner og Västra Götalandsregionen i Sverige
22	GIS-samarbeid Søndre Østfold	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler
23	Interkommunalt skadefellesslag Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aremark, Halden, Sarpsborg, Vestby
24	Vannområdeleder Glomma sør	Indre Østfold, Skiptvet, Rakkestad, Sarpsborg, Råde, Fredrikstad, Hvaler, Halden
25	Østfold Avfallssortering AS	Fredrikstad, Sarpsborg, Halden, Rakkestad, Hvaler, Moss, Råde, Våler, Vestby
26	Østfold kontrollutvalgssekretariat KO (ØKUS)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker
27	Østfoldrådet	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt fylkeskommunen, stortingsrepresentanter, NHO, LO, KS, Høgskolen i Østfold
28	IUA Østfold	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
29	Utviklingsenter for sykehjem og hjemmetjenester i Østfold	Indre Østfold, Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Rakkestad, Marker, Aremark
30	Østre Viken kommunerevisjon IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
31	Østfold Energi AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
32	Driftsassistansen i Viken IKS (DaiV)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Frogner
33	Inspiria Eiendom AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
34	Responsenter Helsevakten	Fredrikstad, Hvaler, Halden, Moss, Råde, Våler, Sarpsborg, Rakkestad, Frogner, Ås, Nordre Follo, Lillehammer, Øyer, Gausdal, Ringebu, Ringerike
35	Fagrådet for Ytre Oslofjord	Fredrikstad, Halden, Hvaler, Moss, Våler, Råde, Sarpsborg, Vestby, Drammen, Lier, Horten, Holmestrand, Larvik, Færder, Sandefjord, Tønsberg, Skien, Porsgrunn, Bamble
36	Oslofjordens friluftsråd (OF)	Moss, Råde, Fredrikstad, Sarpsborg, Hvaler, Halden, Larvik, Sandefjord, Færder, Tønsberg, Horten, Holmestrand, Drammen, Lier, Asker, Bærum, Oslo, Lørenskog, Nordre Follo, Ås, Nesodden, Frogner, Vestby, samt fem fylkeskommuner
37	Arkiv Øst IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Nordre Follo, Ås, Nesodden, Vestby, Enebakk, Ullensaker, Lillestrøm, Eidsvoll, Rælingen, Aurskog-Høland, Gjerdrum, Hurdal, Nannestad, Nes, med tillegg av Østfold fylkeskommune
38	Øst 110-sentralt IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Ås, Vestby, Frogner, Nordre Follo, Nesodden, Enebakk, Rælingen, Lillestrøm, Lørenskog, Nittedal, Aurskog-Høland, Ullensaker, Nannestad, Gjerdrum, Nes, Eidsvoll, Hurdal
39	Ostregionen interkommunale politiske råd	Aremark, Marker, Skiptvet, Hvaler, Våler, Råde, Rakkestad, Halden, Indre Østfold, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, med tillegg av andre 53 kommuner
40	Bibliotekentralen SA	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt 341 andre kommuner, 12 fylkeskommuner inkl Østfold, KS og Norges Bibliotekforening

Aremark kommune: 44 formelle samarbeidsordninger		
Nr	Navn samarbeidsordning	Deltakerkommuner
1	Kommunalt oppgavefellesskap for dekommisjonering i Aremark og Halden	Halden, Aremark
2	Felles brannsjef og forebyggende tjenester Halden-Aremark	Halden, Aremark
3	Nav Halden- Aremark	Halden, Aremark
4	LVS Aremark og Halden	Halden, Aremark
5	Legevakten for Aremark og Halden	Halden, Aremark
6	Kommunalt akutt døgntilbud Halden (KAD)	Halden, Aremark
7	Jordmor Halden og Aremark	Halden, Aremark
8	Kreft- og demensomsorg Halden og Aremark	Halden, Aremark
9	Rehabilitering og habilitering Halden og Aremark	Halden, Aremark
10	IT-samarbeid Halden og Aremark	Halden, Aremark
11	Kommuneoverlege og sykehjemslæge Marker-Aremark	Marker, Aremark
12	Felles tilskuddsforvaltning Marker og Aremark	Marker, Aremark
13	Viltvakt Marker og Aremark	Marker, Aremark
14	Miljørettet helsevern Sarpsborg-Aremark	Sarpsborg, Aremark
15	Barnehagemyndighet Råde-Aremark	Råde, Aremark
16	Psykososialt kriseteam for Marker, Aremark og Skiptvet	Aremark, Marker, Skiptvet
17	Innkjøpssamarbeidet Smartkom Østfold	Aremark, Marker, Skiptvet
18	Veterinæravtområde Østfold sør	Sarpsborg, Halden, Aremark
19	Innfording Sarpsborg	Sarpsborg, Halden, Aremark
20	Østfold regionale PP-tjeneste	Rakkestad, Skiptvet, Marker, Aremark
21	Vannområdeleder Haldenvassdraget	Halden, Aremark, Marker, Aurskog-Høland
22	Haldenvassdraget Kanalselskap AS	Halden, Aremark, Marker, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
23	IT-samarbeid Sarpsborg	Sarpsborg, Halden, Skiptvet, Aremark
24	Kartforvaltning Indre Østfold (geodata)	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aremark
25	Visit Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aremark
26	Indre Østfold barnevernvakt	Indre Østfold, Aremark, Marker, Rakkestad, Skiptvet
27	Interkommunal beredskap skogbrann-Sarpsborg	Sarpsborg, Indre Østfold, Skiptvet, Rakkestad, Aremark
28	Sarpsborg krisesenter	Sarpsborg, Halden, Aremark, Rakkestad, Skiptvet
29	Søndre Østfold interkommunale politiske råd	Aremark, Fredrikstad, Halden, Hvaler, Sarpsborg
30	Grensekomiteen Värmland-Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Aremark, Moss, samt Østfold fylkeskommune, fem svenska kommuner og Region Värmland
31	Svineskundkommittén	Råde, Sarpsborg, Rakkestad, Fredrikstad, Aremark, Halden, Hvaler, samt Østfold fylkeskommune, 8 svenska kommuner og Västra Götalandsregionen i Sverige
32	Interkommunalt skadefellingslag Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aremark, Halden, Sarpsborg, Vestby
33	Østfoldrådet	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt fylkeskommunen, stortingsrepresentanter, NHO, LO, KS, Høgskolen i Østfold
34	IUA Østfold	Indre Østfold, Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Rakkestad, Marker, Aremark
35	Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester i Østfold	Indre Østfold, Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Rakkestad, Marker, Aremark
36	Østre Viken kommunerevisjon IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
37	Østfold Energi AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
38	Driftsassistansen i Viken IKS (DaiV)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Frogner
39	Inspiria Eiendom AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
40	Arkiv Øst IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Nordre Follo, Ås, Nesodden, Vestby, Enebakk, Ullensaker, Lillestrøm, Eidsvoll, Rælingen, Aurskog-Høland, Gjerdrum, Hurdal, Nannestad, Nes, med tillegg av Østfold fylkeskommune
41	Øst 110-sentral IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Ås, Vestby, Frogner, Nordre Follo, Nesodden, Enebakk, Rælingen, Lillestrøm, Lørenskog, Nittedal, Aurskog-Høland, Ullensaker, Nannestad, Gjerdrum, Nes, Eidsvoll, Hurdal
42	Viken kontrolluvalgssekretariat IKS (VIKUS)	Aremark, Asker, Aurskog-Høland, Bærum, Drammen, Eidsvoll, Enebakk, Flesberg, Flå, Frogner, Gjerdrum, Hol, Hole, Hurdal, Kongsberg, Krødsherad, Lier, Lillestrøm, Lørenskog, Modum, Nannestad, Nes, Nesodden, Nittedal, Nore og Uvdal, Ringerike, Rollag, Rælingen, Sigdal, Ullensaker, Vestby, Øvre Eiker, Ås
43	Osloregionen interkommunale politiske råd	Aremark, Marker, Skiptvet, Hvaler, Råde, Rakkestad, Halden, Indre Østfold, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, med tillegg av andre 53 kommuner
44	Bibliotekentralen SA	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt 341 andre kommuner, 12 fylkeskommuner inkl Østfold, KS og Norges Bibliotekforening

Moss kommune: 36 formelle samarbeidsordninger		
Nr	Navn samarbeidsordning	Deltakerkommuner
1	Landbruksforvaltningen for Moss og Råde	Moss, Råde
2	Helsestasjon for ungdom Moss og Våler	Moss, Våler
3	Skjærgårdstjenesten for Moss, Råde og Vestby	Moss, Råde, Vestby
4	Krisesenteret i Mosseregionen	Moss, Råde, Våler
5	Personalpartner AS	Moss, Råde, Våler
6	ROP/FACT Moss, Våler og Vestby	Moss, Våler, Vestby
7	MOVAR IKS vann og avløp	Moss, Råde, Våler, Vestby
8	MOVAR IKS renovasjon	Moss, Råde, Våler, Vestby
9	Mosseregionen interkommunalt politisk råd(MIPR)	Moss, Råde, Våler, Vestby
10	Mosseregionens Næringsutvikling AS	Moss, Råde, Våler, Vestby
11	Mosseregionen interkommunale brann og redning (MIB)	Moss, Råde, Våler, Vestby
12	LVS Moss	Moss, Råde, Våler, Vestby
13	Mosseregionens legevakt	Moss, Råde, Våler, Vestby
14	Miljørettet helsevern Moss	Moss, Råde, Våler, Vestby
15	Mosseregionens lokalmedisinske senter inkl. KAD	Moss, Råde, Våler, Vestby
16	Veterinæravtområde Østfold vest	Fredrikstad, Moss, Hvaler, Råde, Våler
17	Grensekomiteen Värmland-Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Aremark, Moss, samt Østfold fylkeskommune, fem svenske kommuner og Region Värmland
18	Østfold barnevernvakt (vedtaksfase)	Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Moss, Våler
19	GIS-samarbeid Søndre Østfold	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler
20	Østfold Avfallssortering AS	Fredrikstad, Sarpsborg, Halden, Rakkestad, Hvaler, Moss, Råde, Våler, Vestby
21	Vannområdeleder Morsa	Moss, Råde, Våler, Indre Østfold, Vestby, Frogner, Ås, Enebakk, Nordre Follo, Oslo
22	Østfold kontrollutvalgssekretariat KO (ØKUS)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker
23	Østfoldrådet	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt fylkeskommunen, stortingsrepresentanter, NHO, LO, KS, Høgskolen i Østfold
24	IUA Østfold	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
25	Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester i Østfold	Indre Østfold, Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Rakkestad, Marker, Aremark
26	Østre Viken kommunerevisjon IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
27	Østfold Energi AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
28	Driftsassistansen i Viken IKS (DaiV)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Frogner
29	Inspiria Eiendom AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
30	Responsenter Helsevakten	Fredrikstad, Hvaler, Halden, Moss, Råde, Våler, Sarpsborg, Rakkestad, Frogner, Ås, Nordre Follo, Lillehammer, Øyer, Gausdal, Ringebu, Ringerike
31	Fagrådet for Ytre Oslofjord	Fredrikstad, Halden, Hvaler, Moss, Våler, Råde, Sarpsborg, Vestby, Drammen, Lier, Horten, Holmestrand, Larvik, Færder, Sandefjord, Tønsberg, Skien, Porsgrunn, Bamble
32	Oslofjordens friluftsråd (OF)	Moss, Råde, Fredrikstad, Sarpsborg, Hvaler, Halden, Larvik, Sandefjord, Færder, Tønsberg, Horten, Holmestrand, Drammen, Lier, Asker, Bærum, Oslo, Lørenskog, Nordre Follo, Ås, Nesodden, Frogner, Vestby, samt fem fylkeskommuner
33	Arkiv Øst IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Nordre Follo, Ås, Nesodden, Vestby, Enebakk, Ullensaker, Lillestrøm, Eidsvoll, Rælingen, Aurskog-Høland, Gjerdrum, Hurdal, Nannestad, Nes, med tillegg av Østfold fylkeskommune
34	Øst 110-sentral IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Ås, Vestby, Frogner, Nordre Follo, Nesodden, Enebakk, Rælingen, Lillestrøm, Lørenskog, Nittedal, Aurskog-Høland, Ullensaker, Nannestad, Gjerdrum, Nes, Eidsvoll, Hurdal
35	Osloregionen interkommunale politiske råd	Aremark, Marker, Skiptvet, Hvaler, Våler, Råde, Rakkestad, Halden, Indre Østfold, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, med tillegg av andre 53 kommuner
36	Bibliotekentralen SA	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt 341 andre kommuner, 12 fylkeskommuner inkl Østfold, KS og Norges Bibliotekforening

Råde kommune: 37 formelle samarbeidsordninger		
Nr	Navn samarbeidsordning	Deltakerkommuner
1	Landbruksforvaltningen for Moss og Råde	Moss, Råde
2	PP-tjeneste i Råde og Våler	Råde, Våler
3	Barnehagemyndighet Råde-Aremark	Råde, Aremark
4	Skjærgårdstjenesten for Moss, Råde og Vestby	Moss, Råde, Vestby
5	Krisesenteret i Mossregionen	Moss, Råde, Våler
6	Personalpartner AS	Moss, Råde, Våler
7	MOVAR IKS vann og avløp	Moss, Råde, Våler, Vestby
8	MOVAR IKS renovasjon	Moss, Råde, Våler, Vestby
9	Mossregionen interkommunalt politisk råd(MIPR)	Moss, Råde, Våler, Vestby
10	Mossregionens Næringsutvikling AS	Moss, Råde, Våler, Vestby
11	Mossregionen interkommunale brann og redning (MIB)	Moss, Råde, Våler, Vestby
12	LVS Moss	Moss, Råde, Våler, Vestby
13	Mossregionens legevakts	Moss, Råde, Våler, Vestby
14	Miljørettet helsevern Moss	Moss, Råde, Våler, Vestby
15	Mossregionens lokalmedisinske senter inkl. KAD	Moss, Råde, Våler, Vestby
16	Veterinæravtområde Østfold vest	Fredrikstad, Moss, Hvaler, Råde, Våler
17	Østfold barnevernvakt (vedtaksfase)	Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Moss, Våler
18	Svineskundkommittén	Råde, Sarpsborg, Rakkestad, Fredrikstad, Aremark, Halden, Hvaler, samt Østfold fylkeskommune, 8 svenske kommuner og Västra Götalandsregionen i Sverige
19	GIS-samarbeid Søndre Østfold	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler
20	Vannområdeleder Glomma sør	Indre Østfold, Skiptvet, Rakkestad, Sarpsborg, Råde, Fredrikstad, Hvaler, Halden
21	Østfold Avfallssortering AS	Fredrikstad, Sarpsborg, Halden, Rakkestad, Hvaler, Moss, Råde, Våler, Vestby
22	Vannområdeleder Morsa	Moss, Råde, Våler, Indre Østfold, Vestby, Frogner, Ås, Enebakk, Nordre Follo, Oslo
23	Østfold kontrollutvalgssekretariat KO (ØKUS)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker
24	Østfoldrådet	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt fylkeskommunen, stortingsrepresentanter, NHO, LO, KS, Høgskolen i Østfold
25	IUA Østfold	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
26	Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester i Østfold	Indre Østfold, Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Rakkestad, Marker, Aremark
27	Østre Viken kommunerevisjon IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
28	Østfold Energi AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
29	Driftsassistansen i Viken IKS (DaiV)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Frogner
30	Inspiria Eiendom AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
31	Responscenter Helsevaken	Fredrikstad, Hvaler, Halden, Moss, Råde, Våler, Sarpsborg, Rakkestad, Frogner, Ås, Nordre Follo, Lillehammer, Øyer, Gausdal, Ringebu, Ringerike
32	Fagrådet for Ytre Oslofjord	Fredrikstad, Halden, Hvaler, Moss, Råde, Sarpsborg, Vestby, Drammen, Lier, Horten, Holmestrand, Larvik, Færder, Sandefjord, Tønsberg, Skien, Porsgrunn, Bamble
33	Oslofjordens friluftsråd (OF)	Moss, Råde, Fredrikstad, Sarpsborg, Hvaler, Halden, Larvik, Sandefjord, Færder, Tønsberg, Horten, Holmestrand, Drammen, Lier, Asker, Bærum, Oslo, Lørenskog, Nordre Follo, Ås, Nesodden, Frogner, Vestby, samt fem fylkeskommuner
34	Arkiv Øst IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Nordre Follo, Ås, Nesodden, Vestby, Enebakk, Ullensaker, Lillestrøm, Eidsvoll, Rælingen, Aurskog-Høland, Gjerdrum, Hurdal, Nannestad, Nes, med tillegg av Østfold fylkeskommune
35	Øst 110-sentral IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Ås, Vestby, Frogner, Nordre Follo, Nesodden, Enebakk, Rælingen, Lillestrøm, Lørenskog, Nittedal, Aurskog-Høland, Ullensaker, Nannestad, Gjerdrum, Nes, Eidsvoll, Hurdal
36	Osloregionen interkommunale politiske råd	Aremark, Marker, Skiptvet, Hvaler, Våler, Råde, Rakkestad, Halden, Indre Østfold, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, med tillegg av andre 53 kommuner
37	Biblioteksentralen SA	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt 341 andre kommuner, 12 fylkeskommuner inkl Østfold, KS og Norges Bibliotekforening

Våler kommune: 34 formelle samarbeidsordninger		
Nr	Navn samarbeidsordning	Deltakerkommuner
1	Helsestasjon for ungdom Moss og Våler	Moss, Våler
2	PP-tjeneste i Råde og Våler	Råde, Våler
3	Krisesenteret i Mossregionen	Moss, Råde, Våler
4	Personalpartner AS	Moss, Råde, Våler
5	ROP/FACT Moss, Våler og Vestby	Moss, Våler Vestby
6	MOVAR IKS vann og avløp	Moss, Råde, Våler, Vestby
7	MOVAR IKS renovasjon	Moss, Råde, Våler, Vestby
8	Mossregionen interkommunalt politisk råd(MIPR)	Moss, Råde, Våler, Vestby
9	Mossregionens Næringsutvikling AS	Moss, Råde, Våler, Vestby
10	Mossregionen interkommunale brann og redning (MIB)	Moss, Råde, Våler, Vestby
11	LVS Moss	Moss, Råde, Våler, Vestby
12	Mossregionens legevakts	Moss, Råde, Våler, Vestby
13	Miljørettet helsevern Moss	Moss, Råde, Våler, Vestby
14	Mossregionens lokalmedisinske senter inkl. KAD	Moss, Råde, Våler, Vestby
15	Veterinærvaktområde Østfold vest	Fredrikstad, Moss, Hvaler, Råde, Våler
16	Østfold barnevernvakt (vedtaksfase)	Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Moss, Våler
17	GIS-samarbeid Søndre Østfold	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler
18	Østfold Avfallssortering AS	Fredrikstad, Sarpsborg, Halden, Rakkestad, Hvaler, Moss, Råde, Våler, Vestby
19	Vannområdeleder Morsa	Moss, Råde, Våler, Indre Østfold, Vestby, Frogner, Ås, Enebakk, Nordre Follo, Oslo
20	Østfold kontrollutvalgssekretariat KO (ØKUS)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker
21	Østfoldrådet	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt fylkeskommunen, stortingsrepresentanter, NHO, LO, KS, Høgskolen i Østfold
22	IUA Østfold	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
23	Utviklingsenter for sykehjem og hjemmetjenester i Østfold	Indre Østfold, Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Rakkestad, Marker, Aremark
24	Østre Viken kommunerevisjon IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
25	Ikomm AS	Indre Østfold, Våler, Vestby, Ås, Enebakk, Frogner, Nesodden, Rælingen, Jevnaker, Østre Toten, Gausdal, Øyer, Lillehammer
26	Østfold Energi AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
27	Driftsassistansen i Viken IKS (DaiV)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Frogner
28	Inspiria Eiendom AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
29	Responsenter Helsevakten	Fredrikstad, Hvaler, Halden, Moss, Råde, Våler, Sarpsborg, Rakkestad, Frogner, Ås, Nordre Follo, Lillehammer, Øyer, Gausdal, Ringebu, Ringerike
30	Fagrådet for Ytre Oslofjord	Fredrikstad, Halden, Hvaler, Moss, Våler, Råde, Sarpsborg, Vestby, Drammen, Lier, Horten, Holmestrand, Larvik, Færder, Sandefjord, Tønsberg, Skien, Porsgrunn, Bamble
31	Arkiv Øst IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Nordre Follo, Ås, Nesodden, Vestby, Enebakk, Ullensaker, Lillestrøm, Eidsvoll, Rælingen, Aurskog-Høland, Gjerdrum, Hurdal, Nannestad, Nes, med tillegg av Østfold fylkeskommune
32	Øst 110-sentral IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Ås, Vestby, Frogner, Nordre Follo, Nesodden, Enebakk, Rælingen, Lillestrøm, Lørenskog, Nittedal, Aurskog-Høland, Ullensaker, Nannestad, Gjerdrum, Hurdal, Nannestad, Nes, med tillegg av Østfold fylkeskommune
33	Ostregionen interkommunale politiske råd	Aremark, Marker, Skiptvet, Hvaler, Våler, Råde, Rakkestad, Halden, Indre Østfold, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, med tillegg av andre 53 kommuner
34	Biblioteksentralen SA	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt 341 andre kommuner, 12 fylkeskommuner inkl Østfold, KS og Norges Bibliotekforening

Indre Østfold kommune: 41 formelle samarbeidsordninger		
Nr	Navn samarbeidsordning	Deltakerkommuner
1	Indre Østfold kulturskole	Indre Østfold, Skiptvet
2	Indre Østfold Næringsutvikling AS	Indre Østfold, Skiptvet
3	Via3 AS	Indre Østfold, Skiptvet
4	Indre Østfold Krisesenter	Indre Østfold, Marker
5	Innovi AS	Indre Østfold, Marker
6	Smaalenene bedriftshjemsetjeneste AS	Indre Østfold, Marker
7	Indre Østfold Renovasjon IKS	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
8	Indre Østfold brann og redning IKS	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
9	Fosterhjemtilsyn Indre Østfold	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
10	Avlastningshjemmet i Indre Østfold	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
11	LVS Indre Østfold	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
12	Indre Østfold legevakts	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
13	Kommunalt akutt døgtillitbud Indre Østfold (KAD)	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
14	Indre Østfold interkommunale politiske råd	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad
15	Mortenstua skole Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad
16	Voksenopplæring Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad
17	Deltagruppen AS	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad
18	Kartforvaltning Indre Østfold (geodata)	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aremark
19	Veterinærvaktområde Indre Østfold-regionen	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aurskog-Høland
20	Visit Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aremark
21	Interkommunal beredskap skogbrann-Sarpsborg	Sarpsborg, Indre Østfold, Skiptvet, Rakkestad, Aremark
22	Indre Østfold barnevernvakt	Indre Østfold, Aremark, Marker, Rakkestad, Skiptvet
23	Grensekomiteen Värmland-Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Aremark, Moss, samt Østfold fylkeskommune, fem svenske kommuner og Region Värmland
24	Interkommunalt skadefellingslag Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aremark, Halden, Sarpsborg, Vestby
25	Vannområdeleder Glomma sør	Indre Østfold, Skiptvet, Rakkestad, Sarpsborg, Råde, Fredrikstad, Hvaler, Halden
26	Vannområdeleder Morsa	Moss, Råde, Våler, Indre Østfold, Vestby, Frogner, Ås, Enebakk, Nordre Follo, Oslo
27	Østfold kontrollutvalgssekretariat KO (ØKUS)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker
28	Østfoldrådet	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt fylkeskommunen, stortingsrepresentanter, NHO, LO, KS, Høgskolen i Østfold
29	IUA Østfold	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
30	Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester i Østfold	Indre Østfold, Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Rakkestad, Marker, Aremark
31	Østre Viken kommunerevisjon IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
32	Østfold Energi AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
33	Driftsassistansen i Viken IKS (DaiV)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Frogner
34	Inspiria Eiendom AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
35	Ikomm AS	Indre Østfold, Våler, Vestby, Ås, Enebakk, Frogner, Nesodden, Rælingen, Jevnaker, Østre Toten, Gausdal, Øyer, Lillehammer
36	Ring 4-samarbeidet	Indre Østfold, Asker, Aurskog-Høland, Frogner, Jevnaker, Lier, Lillestrøm, Lunner, Modum, Nannestad, Nittedal, Nordre Follo, Ringerike, Ullensaker, Øvre Eiker, Ås, samt Østfold fylkeskommune, Akershus fylkeskommune og Buskerud fylkeskommune
37	Arkiv Øst IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Nordre Follo, Ås, Nesodden, Vestby, Enebakk, Ullensaker, Lillestrøm, Eidsvoll, Rælingen, Aurskog-Høland, Gjerdrum, Hurdal, Nannestad, Nes, med tillegg av Østfold fylkeskommune
38	Øst 110-sentral IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Ås, Vestby, Frogner, Nordre Follo, Nesodden, Enebakk, Rælingen, Lillestrøm, Lørenskog, Nittedal, Aurskog-Høland, Ullensaker, Nannestad, Gjerdrum, Nes, Eidsvoll, Hurdal
39	Ostregionen interkommunale politiske råd	Aremark, Marker, Skiptvet, Hvaler, Våler, Råde, Rakkestad, Halden, Indre Østfold, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, med tillegg av andre 53 kommuner
40	Kommunekraft AS	Indre Østfold, Skiptvet
41	Bibliotekentralen SA	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt 341 andre kommuner, 12 fylkeskommuner inkl Østfold, KS og Norges Bibliotekforening

Marker kommune: 42 formelle samarbeidsordninger		
Nr	Nav samarbeidsordning	Deltakerkommuner
1	Indre Østfold Krisesenter	Indre Østfold, Marker
2	Innovi AS	Indre Østfold, Marker
3	Smaalenene bedriftshelsetjeneste AS	Indre Østfold, Marker
4	Felles tilskuddsforvaltning Marker og Aremark	Marker, Aremark
5	Viltvakt Marker og Aremark	Marker, Aremark
6	Nav Skiptvet-Marker	Skiptvet, Marker
7	Kommuneoverlege og sykehjemslæge Marker-Aremark	Marker, Aremark
8	Miljørettet helsevern Sarpsborg-Marker	Sarpsborg, Marker
9	Indre Østfold Renovasjon IKS	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
10	Indre Østfold brann og redning IKS	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
11	Fosterhjemtilsyn Indre Østfold	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
12	Avlastningshjemmet i Indre Østfold	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
13	LVS Indre Østfold	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
14	Indre Østfold legevakt	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
15	Kommunalt akutt døgtildbud Indre Østfold (KAD)	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
16	Psykososialt kriseteam for Marker, Aremark og Skiptvet	Aremark, Marker, Skiptvet
17	Innkjøpssamarbeidet Smartkom Østfold	Aremark, Marker, Skiptvet
18	Indre Østfold interkommunale politiske råd	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad
19	Mortenstua skole Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad
20	Voksenopplæring Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad
21	Vannområdeleder Haldenvassdraget	Halden, Aremark, Marker, Aurskog-Høland
22	Deltagruppen AS	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad
23	Haldenvassdraget Kanalselskap AS	Halden, Aremark, Marker, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
24	Østfold regionale PP-tjeneste	Rakkestad, Skiptvet, Marker, Aremark
25	Kartforvaltning Indre Østfold (geodata)	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aremark
26	Veterinæravktområde Indre Østfold-regionen	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aurskog-Høland
27	Visit Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aremark
28	Indre Østfold barnevernvakt	Indre Østfold, Aremark, Marker, Rakkestad, Skiptvet
29	Grensekomiteen Värmland-Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Aremark, Moss, samt Østfold fylkeskommune, fem svenske kommuner og Region Värmland
30	Interkommunalt skadefellingslag Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aremark, Halden, Sarpsborg, Vestby
31	Østfold kontrollutvalgssekretariat KO (ØKUS)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker
32	Østfoldrådet	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt fylkeskommunen, stortingsrepresentanter, NHO, LO, KS, Høgskolen i Østfold
33	IUA Østfold	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
34	Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester i Østfold	Indre Østfold, Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Rakkestad, Marker, Aremark
35	Østre Viken kommunerevisjon IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
36	Østfold Energi AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
37	Driftsassistansen i Viken IKS (DaiV)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Frogn
38	Inspiria Eiendom AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
39	Arkiv Øst IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Nordre Follo, Ås, Nesodden, Vestby, Enebakk, Ullensaker, Lillestrøm, Eidsvoll, Rælingen, Aurskog-Høland, Gjerdrum, Hurdal, Nannestad, Nes, med tillegg av Østfold fylkeskommune
40	Øst 110-sentral IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Ås, Vestby, Frogner, Nordre Follo, Nesodden, Enebakk, Rælingen, Lillestrøm, Lørenskog, Nittedal, Aurskog-Høland, Ullensaker, Nannestad, Gjerdrum, Nes, Eidsvoll, Hurdal
41	Ostroregionen interkommunale politiske råd	Aremark, Marker, Skiptvet, Hvaler, Våler, Råde, Rakkestad, Halden, Indre Østfold, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, med tillegg av andre 53 kommuner
42	Biblioteksentralen SA	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt 341 andre kommuner, 12 fylkeskommuner inkl Østfold, KS og Norges Bibliotekforening

Rakkestad kommune: 33 formelle samarbeidsordninger		
Nr	Navn samarbeidsordning	Deltakerkommuner
1	Voksenopplæring Sarpsborg	Sarpsborg, Rakkestad
2	LVS Sarpsborg og Rakkestad	Sarpsborg, Rakkestad
3	Sarpsborg og Rakkestad legevakt	Sarpsborg, Rakkestad
4	Kommunalt akutt døgn tilbud Sarpsborg (KAD)	Sarpsborg, Rakkestad
5	Indre Østfold interkommunale politiske råd	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad
6	Mortenstua skole Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad
7	Voksenopplæring Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad
8	ROS-brann Nedre Glommaregionen	Sarpsborg, Rakkestad, Fredrikstad, Hvaler
9	Deltagruppen AS	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad
10	Østfold regionale PP-tjeneste	Rakkestad, Skiptvet, Marker, Aremark
11	Interkommunal beredskap skogbrann-Sarpsborg	Sarpsborg, Indre Østfold, Skiptvet, Rakkestad, Aremark
12	Kartforvaltning Indre Østfold (geodata)	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aremark
13	Veterinæravktområde Indre Østfold-regionen	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aurskog-Høland
14	Visit Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aremark
15	Indre Østfold barnevernvakt	Indre Østfold, Aremark, Marker, Rakkestad, Skiptvet
16	Sarpsborg krisesenter	Sarpsborg, Halden, Aremark, Rakkestad, Skiptvet
17	Svinessundkommittén	Råde, Sarpsborg, Rakkestad, Fredrikstad, Aremark, Halden, Hvaler, samt Østfold fylkeskommune, 8 svenske kommuner og Västra Götalandsregionen i Sverige
18	Vannområdeleder Glomma sør	Indre Østfold, Skiptvet, Rakkestad, Sarpsborg, Råde, Fredrikstad, Hvaler, Halden
19	Interkommunalt skadefellesslag Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aremark, Halden, Sarpsborg, Vestby
20	Østfold Avfallssortering AS	Fredrikstad, Sarpsborg, Halden, Rakkestad, Hvaler, Moss, Råde, Våler, Vestby
21	Østfold kontrollutvalgssekretariat KO (ØKUS)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker
22	Østfoldrådet	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt fylkeskommunen, stortingsrepresentanter, NHO, LO, KS, Høgskolen i Østfold
23	IUA Østfold	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
24	Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester i Østfold	Indre Østfold, Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Rakkestad, Marker, Aremark
25	Østre Viken kommunerevisjon IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
26	Østfold Energi AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
27	Driftsassistansen i Viken IKS (DaiV)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Frogner
28	Inspiria Eiendom AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
29	Responsenter Helsevakten	Fredrikstad, Hvaler, Halden, Moss, Råde, Våler, Sarpsborg, Rakkestad, Frogner, Ås, Nordre Follo, Lillehammer, Øyer, Gausdal, Ringebu, Ringerike
30	Arkiv Øst IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Nordre Follo, Ås, Nesodden, Vestby, Enebakk, Ullensaker, Lillestrøm, Eidsvoll, Rælingen, Aurskog-Høland, Gjerdrum, Hurdal, Nannestad, Nes, med tillegg av Østfold fylkeskommune
31	Øst 110-sentral IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Ås, Vestby, Frogner, Nordre Follo, Nesodden, Enebakk, Rælingen, Lillestrøm, Lørenskog, Nittedal, Aurskog-Høland, Ullensaker, Nannestad, Gjerdrum, Nes, Eidsvoll, Hurdal
32	Osloregionen interkommunale politiske råd	Aremark, Marker, Skiptvet, Hvaler, Våler, Råde, Rakkestad, Halden, Indre Østfold, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, med tillegg av andre 53 kommuner
33	Biblioteksentralen SA	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt 341 andre kommuner, 12 fylkeskommuner inkl Østfold, KS og Norges Bibliotekforening

Skiptvet kommune: 43 formelle samarbeidsordninger		
Nr	Navn samarbeidsordning	Deltakerkommuner
1	Indre Østfold kulturskole	Indre Østfold, Skiptvet
2	Indre Østfold Næringsutvikling AS	Indre Østfold, Skiptvet
3	Via3 AS	Indre Østfold, Skiptvet
4	Nav Skiptvet-Marker	Skiptvet, Marker
5	Kommuneoverlege Sarpsborg-Skiptvet	Sarpsborg, Skiptvet
6	Miljørettet helsevern Sarpsborg-Skiptvet	Sarpsborg, Skiptvet
7	Indre Østfold Renovasjon IKS	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
8	Indre Østfold brann og redning IKS	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
9	Fosterhjemtilsyn Indre Østfold	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
10	Avlastningshjemmet i Indre Østfold	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
11	LVS Indre Østfold	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
12	Indre Østfold legevakts	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
13	Kommunalt akutt døgtibud Indre Østfold (KAD)	Indre Østfold, Marker, Skiptvet
14	Psykososialt kriseteam for Marker, Aremark og Skiptvet	Aremark, Marker, Skiptvet
15	Innkjøpssamarbeidet Smartkom Østfold	Aremark, Marker, Skiptvet
16	Indre Østfold interkommunale politiske råd	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad
17	Mortenstua skole Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad
18	Voksenopplæring Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad
19	Deltagruppen AS	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad
20	Østfold regionale PP-tjeneste	Rakkestad, Skiptvet, Marker, Aremark
21	IT-samarbeid Sarpsborg	Sarpsborg, Halden, Skiptvet, Aremark
22	Interkommunal beredskap skogbrann-Sarpsborg	Sarpsborg, Indre Østfold, Skiptvet, Rakkestad, Aremark
23	Kartforvaltning Indre Østfold (geodata)	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aremark
24	Veterinærvaktområde Indre Østfold-regionen	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aurskog-Høland
25	Visit Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aremark
26	Indre Østfold barnevernvakt	Indre Østfold, Aremark, Marker, Rakkestad, Skiptvet
27	Sarpsborg krisesenter	Sarpsborg, Halden, Aremark, Rakkestad, Skiptvet
28	Grensekomiteen Värmland-Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Aremark, Moss, samt Østfold fylkeskommune, fem svenske kommuner og Region Värmland
29	Vannområdeleder Glomma sør	Indre Østfold, Skiptvet, Rakkestad, Sarpsborg, Råde, Fredrikstad, Hvaler, Halden
30	Interkommunalt skadefellingslag Indre Østfold	Indre Østfold, Skiptvet, Marker, Rakkestad, Aremark, Halden, Sarpsborg, Vestby
31	Østfold kontrollutvalgssekretariat KO (ØKUS)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker
32	Østfoldrådet	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt fylkeskommunen, stortingsrepresentanter, NHO, LO, KS, Høgskolen i Østfold
33	IUA Østfold	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
34	Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Østfold	Indre Østfold, Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Rakkestad, Marker, Aremark
35	Østre Viken kommunerevisjon IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark
36	Østfold Energi AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
37	Driftsassistansen i Viken IKS (DaiV)	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Frogner
38	Inspiria Eiendom AS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Aurskog-Høland, samt Østfold fylkeskommune
39	Arkiv Øst IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Nordre Follo, Ås, Nesodden, Vestby, Enebakk, Ullensaker, Lillestrøm, Eidsvoll, Rælingen, Aurskog-Høland, Gjerdrum, Hurdal, Nannestad, Nes, med tillegg av Østfold fylkeskommune
40	Øst 110-sentral IKS	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, Ås, Vestby, Frogner, Nordre Follo, Nesodden, Enebakk, Rælingen, Lillestrøm, Lørenskog, Nittedal, Aurskog-Høland, Ullensaker, Nannestad, Gjerdrum, Nes, Eidsvoll, Hurdal
41	Ostregionen interkommunale politiske råd	Aremark, Marker, Skiptvet, Hvaler, Våler, Råde, Rakkestad, Halden, Indre Østfold, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, med tillegg av andre 53 kommuner
42	Kommunekraft AS	Indre Østfold, Skiptvet
43	Biblioteksentralen SA	Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler, Råde, Våler, Skiptvet, Indre Østfold, Rakkestad, Marker, Aremark, samt 341 andre kommuner, 12 fylkeskommuner inkl Østfold, KS og Norges Bibliotekforening